

**Javni zavod
KRAJINSKI PARK KOLPA**

**PROGRAM DELA
IN FINANČNI NAČRT
za leto 2023**

Kitajska brezzobka (*Anodonta sp.*),

Adlešiči, januar 2023

Predlagatelj gradiva: Boris Grabrijan, direktor

Program dela in finančni načrt so pripravili zaposleni v Javnem zavodu Krajinski park Kolpa
Boris Grabrijan,
Tončka Jankovič,
Anita Golobič-Prosenjak

ter Renata Ješelnik, Računovodstvo Goles d.o.o.

Strokovni svet JZ KP Kolpa je Program dela obravnaval na seji dne 1. 2. 2023:

predsednik	Mitja Simič, zunanji strokovnjak ZVKDS
člani	Barbara Kink, ZRSVN
	Anita Golobič Prosenjak, KP Kolpa
	Tončka Jankovič, KP Kolpa
	Boris Grabrijan, KP Kolpa

Svet JZ KP Kolpa je Program dela in finančni načrt 2023 obravnaval in sprejel na 6. redni seji Sveta v 4. mandatu, dne 23. 2. 2023:

predsednica	Anita Jesih, Ministrstvo za naravne vire in prostor
namestnica predsednika	Antonija Benetič, lokalna skupnost - Občina Črnomelj
člani	Gregor Šmalcelj, lokalna skupnost – Občina Črnomelj
	Vincenc Kobe, lokalna skupnost – Občina Črnomelj
	Janez Kuhar, Ministrstvo za kulturo
	Snežana Čanak, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
	Aleksandar Arsekić, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
	Ervina Jarc, Ministrstvo za finance
	Jože Kregar, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
	Alenka Pavlovec, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
	Tončka Jankovič, JZ KP Kolpa

KAZALO VSEBINE

Seznam kratic in okrajšav	5
1 PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA	6
1.1 Krajinski park Kolpa v Slovenskem prostoru	6
1.2 Osebna izkaznica zavarovanega območja Krajinski park Kolpa	7
1.3 Osebna izkaznica upravljalca zavarovanega območja Krajinski park Kolpa ..	7
2 OCENA IZVAJANJA PREDHODNEGA LETNEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA	8
3 OCENA STANJA NV IN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI	9
4 GLAVNE PRIORITETE IN CILJI UPRAVLJANJA 2023	11
5 LETNI PROGRAM AKTIVNOSTI – PROGRAM DELA	12
5.1 Prioriteta 1: Varstvene, strokovne, upravljalvske in nadzorne naloge	14
5.2 Prioriteta 2: Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti	26
5.3 Prioriteta 3: Razvojne naloge	31
5.4 Druge naloge upravljalca zavarovanega območja Krajinski park Kolpa	35
5.4.1 Splošne naloge	35
5.4.2 Pregled priprave in izvajanja projektov	35
6 KADROVSKI NAČRT	39
6.1 Zaposlovanje kadrov	39
6.2 Ostale oblike dela	41
6.2.1 Študentje in dijaki na praksi ter prostovoljstvo	41
6.2.2 Izvajanje del v korist skupnosti	41
6.2.3 Usposabljanje na delovnem mestu	42
6.2.4 Izobraževanje	42
7 FINANČNI NAČRT	43
7.1 Izhodišča za pripravo finančnega načrta	43
7.2 Predračunski izkazi k FN 2023	44
7.3 Načrt investicij	51
8 Izdatki po virih financiranja	52
9 PRILOGE	53

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Naloge upravljanja zavarovanih območij - 133. člen ZON	53
Priloga 2: Kulturni in naravni spomeniki ter naravni rezervat v KP Kolpa	53
Priloga 3: Uredba o Krajinskem parku Kolpa – izvleček	54
Priloga 4: Pravne podlage za delovanje zavoda	56
Priloga 5: Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN	57
Priloga 6: Načrt spremljanja dogodkov v letu 2023	58

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Načrtovani letni varstveni cilji zavarovanega območja	11
Preglednica 2: Pregled načrtovanih aktivnosti po krajevnih skupnostih na ZO KP Kolpa	12
Preglednica 3: Časovnica priprave načrta upravljanja	14
Preglednica 4: Prioriteta 1 - Varstvene, strokovne, upravljaljske in nadzorne naloge	21
Preglednica 5: Prioriteta 2 - Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti	28
Preglednica 6: Stavbe v upravljanju	32
Preglednica 7: Prioriteta 3 - Razvojne naloge	33
Preglednica 8: Projekti v teku	35
Preglednica 9: Finančni načrt projektov v letu 2023	36
Preglednica 10: Druge naloge upravljavca – cilj ter podcilji z nalogami in aktivnostmi	36
Preglednica 11: Organigram – organizacijska struktura zaposlenih v JZ KP Kolpa na dan 1. 1. 2023	39
Preglednica 12: Finančna izhodišča opravljanja nalog javne službe ohranjanja narave v KP Kolpa	43

KAZALO TABEL

Tabela 1: Kadrovski načrt	39
Tabela 2: Načrt stroškov dela	40
Tabela 3: Sistemiziranost delovnih mest (DM)	40
Tabela 4: Število zaposlenih po virih financiranja	41
Tabela 5: Predračunska bilanca stanja	44
Tabela 6: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	46
Tabela 7: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	47
Tabela 8: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu den. toka	48
Tabela 9: Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov	49
Tabela 10: Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov	50
Tabela 11: Načrt investicij	51
Tabela 12: Izdatki po virih financiranja	52

KAZALO KART

<i>Karta 1: Lokacije invazivnih tujerodnih vrst na zavarovanem območju Krajinski park Kolpa</i>	17
<i>Karta 2: Območja Natura 2000, ki segajo na območje parka</i>	20
<i>Karta 3: Ekološko pomembna območja, ki segajo v park</i>	20

SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV

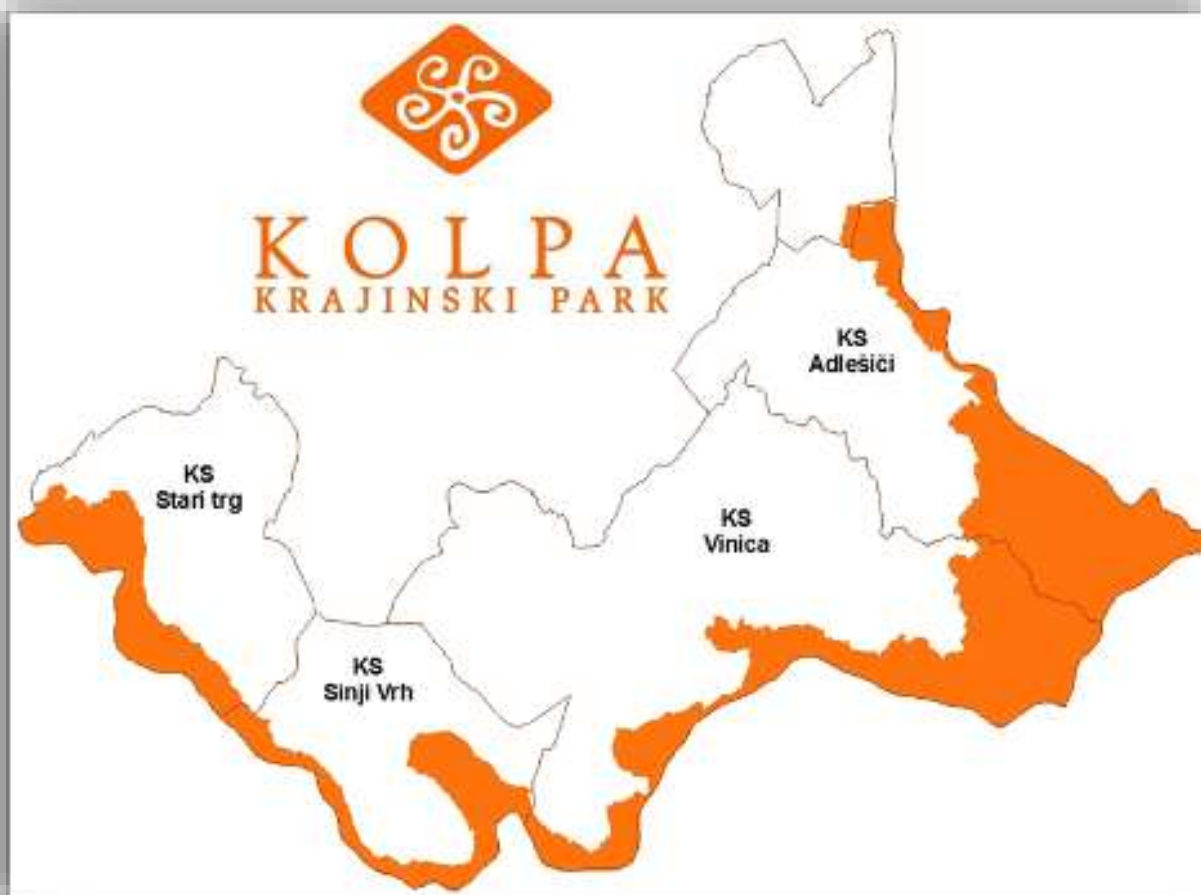
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CLLD	Community Lead Local Development (Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost – pristop/novost ki jo je v programskem obdobju 2014-2020 Evropska komisija ponudila državam članicam v izvajanje, z namenom, da bi se dosegli multiplikativni učinki pri povezovanju ukrepov in sredstev z več strukturnih skladov hkrati)
CDB	Center za doživljanje biodiverzitete (Grduni)
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
DPJS	Drugi prihodki opravljanja javne službe
HT	Habitatni tip
ITV	Invazivne tujerodne vrste
JZ KP Kolpa	Javni zavod Krajinski park Kolpa
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KOPOP	Kmetijsko okoljski in podnebni program
KP Kolpa	Zavarovano območje Krajinski park Kolpa
KS	Kulturni spomenik
KD	Kulturna dediščina
LD	Lovska družina
MIR	Medobčinska inšpekcija in redarstvo (Črnomelj)
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
NV	Naravna vrednota
NU	Načrt upravljanja Krajinski park Kolpa
PRP	Program razvoja podeželja
PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
RS	Republika Slovenija
SKP	Skupna kmetijska politika
SNP	Skupnost naravnih parkov
ŠD	Šokčev dvor Žuniči - kulturni spomenik, info točka parka in muzej na prostem
TD	Tržna dejavnost
UJP	Uprava RS za javna plačila
ZJF	Zakon o javnih financah
ZO	Zavarovano območje
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavod RS za varstvo narave
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

1 PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA

1.1 Krajinski park Kolpa v Slovenskem prostoru

Legenda: Zavarovano območje Krajinski park Kolpa
 Meja krajevne skupnosti

1.2 Osebna izkaznica zavarovanega območja Krajinski park Kolpa

Lega zavarovanega območja	Jugovzhodna Slovenija - Bela krajina, na meji z Republiko Hrvaško, med vasema Prelesje in Dragoši, v občini Črnomelj
Pravna podlaga za ustanovitev	Zakon o ohranjanju narave - ZON (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNSPP); Uredba o Krajinskem parku Kolpa (Uradni list RS, št. 85/06, 46/14 – ZON-C, 54/18)
Datum ustanovitve	- na lokalni ravni: 4. 12. 1998; Odlok o razglasitvi Krajinskega parka Kolpa, Uradni list RS, št. 82/98), - ustanovitev državnega zavarovanega območja: 10. 8. 2006; Uredba o Krajinskem parku Kolpa (Uradni list RS, št. 85/06, 46/14 – ZON-C, 54/18)
Mednarodni varstveni status	IUCN kategorija: V – zavarovana krajina
Nacionalna kategorija zavarovanja	6 ekološko pomembnih območij-in 6 območij Nature 2000
Upravni status	Krajinski park (širše zavarovano območje narave)
Število prebivalcev v ZO	Krajinski park Kolpa se nahaja v celoti znotraj občine Črnomelj. V njem so štiri krajeve skupnosti: Stari trg, Sinji Vrh, Vinica in Adlešiči. Nekaj površin sega tudi v KS Griblje. Obsega 26 naselij v zavarovanem območju in 12 naselij na obrobju parka
Površina	V KP Kolpa živi 1.086 prebivalcev; skupaj z obrobjem parka pa 2.025
Osnovne značilnosti	4.331,1 ha oz. 43,31 km ²
Nadmorska višina	Najpomembnejša naravna vrednota v parku je reka Kolpa, ena najbolj čistih tekočih voda v Sloveniji, z veliko pestrostjo ribjih vrst, naravno ohranjeno strugo, brzicami in prodišči, Južni obronki Poljanske gore in Velikega Bukovja ter stelniki, suhi travniki in obdelan kraški vrtačast svet, ki predstavljajo značilno podobo kulturne krajine območja parka.
Varstvena območja	min. 140 m, max. 413 m
Raba	Prvo varstveno območje (18,47 % površin), drugo varstveno območje (78,06 %) in tretje varstveno območje (3,47 %)
Lastništvo	Gozdne površine 50 %, kmetijske površine 47 %, vode 3%
Število ožjih zavarovanih območij	Zasebna last 75 %, Občina Črnomelj 16 %, Republika Slovenija 9 % (od tega 0,06 % v neposrednem upravljanju JZ Krajinski park Kolpa)
Število naravnih spomenikov	17
Strogi naravni rezervat	16
Število naravnih vrednot	1
Število kulturnih spomenikov	60
	24

Priloga 1: Naloge upravljanja zavarovanih območij - 133. člen ZON
Priloga 2: Kulturni in naravni spomeniki ter naravni rezervat v KP Kolpa

1.3 Osebna izkaznica upravljalca zavarovanega območja Krajinski park Kolpa

Naziv upravljalca	JAVNI ZAVOD KRAJINSKI PARK KOLPA
Sedež	(kratki naziv firme: KRAJINSKI PARK KOLPA, v besedilu: JZ KP Kolpa)
Matična številka	Adlešiči 3a, 8341 ADLEŠIČI
Davčna številka	2244560
Pravna podlaga za ustanovitev	49697218 (zavod ni davčni zavezanec)
Pričetek delovanja	Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Krajinski park Kolpa (Uradni list RS, št. 98/06)
Šifra dejavnosti	oktober, 2007
Pristojno ministrstvo	91.040; dejavnost botaničnih vrtov, varstvo naravnih vrednot
	MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR, Dunajska cesta 48, LJUBLJANA

Priloga 3: Uredba o Krajinskem parku Kolpa – izvleček
Priloga 4: Pravne podlage za delovanje zavoda

2 OCENA IZVAJANJA PREDHODNEGA LETNEGA PROGRAMA DELA IN FINANČNEGA NAČRTA

Leto 2022 je Javni zavod KP Kolpa kljub vsem težavam zaradi epidemije covid-19 zaključil relativno uspešno. Nekaterih aktivnosti ni bilo mogoče izvesti zaradi različnih omejitev (opisane v nadaljevanju), prav tako pa tudi obveznosti in prihodki iz istega razloga niso bili doseženi v načrtovanem obsegu. Napovedanih razpisov v okviru LAS skupine za pripravljene projekte ni bilo, saj je bilo na koncu odločeno, da se preostanek sredstev razdeli z neposredno dodelitvijo. In pri tem smo bili uspešni, saj smo vstopili v projektno skupino, ki je sredstva pridobila – ne sicer za povsem isti namen, pa vseeno koristno za lokalno okolje. Načrt zavoda pa je bil (tako s partnerji-deležniki v zavarovanem območju kakor z vodilnim partnerjem RC Novo mesto) prijava na projekt v katerem bi združili vsebine s področja varovanja prostoživečih rastlin in živali kakor zaščite in promocije avtohtonih rejnih živali in rastlin. Glede na spremenjeno dejstvo, da napovedanih razpisov ni bilo, smo se uspešno vključili v projekte ob neposrednih dodelitvi sredstev, kakor tudi kot podizvajalec aktivnosti na drugem projektu. Del aktivnosti je stekel v letu 2022, nadaljevanje sledi v letih 2023 in 2024.

Načrt aktivnosti s sredstvi Podnebnega sklada je izveden v 71 % na obeh segmentih: obnova mokrišč (68 %) in ITV (76 %). Nekaterih del zaradi narave same nismo mogli izvesti sredi leta, v jeseni, ko je bilo to mogoče, pa je bil teren izjemno razmočen, sledile so tudi tri hude poplave. Obdobja aktivnosti, kljub naši želji, ni bilo mogoče podaljšati, tako so bila dela na obnovi Ribnikov Prilozje izvedena v manjšem obsegu. Tudi samo dejstvo lokalnih volitev je otežilo izvedbo, saj je lokalna skupnost v nasprotju z dosedanja prakso povsem prekinila s svojimi (predvsem finančnimi) aktivnostmi. V nadaljevanju mora upravljavec tudi izvesti več aktivnosti izobraževanja in osveščanja za uspešnejše zatiranje ITV in preprečevanje ponovnega vnosa. Izvira Jajce, zaradi odpovedi razpisa LAS in s tem odstopa lokalne skupnosti od obnove, nismo mogli urejati sami, ostaja pa ambicija urediti to v tekočem ali prihodnjem letu.

Za aktivnosti ureditve Sodevskega kala in Kala Močile bomo z lastniki nadaljevali pogovore, s pomočjo ZRSVN OE NM pa oblikovali nove tehnične rešitve za najustreznejšo ureditev mokrišč, predvsem v vidu ustreznega habitata za dvoživke. S sredstvi Podnebnega sklada smo uredili več zapuščenih kalov, ter dodatno uredili tudi tiste, ki so že bili urejani v preteklih letih, a so za funkcionalnost potrebovali dodatne posege (Barbirov kal, Rožmanov kal, kal v Potunju, kal Kalce, Ziljski kal). Pri ukrepih zatiranja ITV je bilo v največjo pomoč razumevanje uslužbencev MNZ, s katerimi smo se dogovorili za odstranitev dela konstrukcije začasnih ovir na meji, ki so jo pripadniki SV dejansko tudi odstranili. Na področju zatiranja ITV je bilo opravljenega posebej veliko dela. Na voljo smo imeli tudi skupino prostovoljcev 28 iz tujine, tako smo se prvič lahko lotili poskusnega odstranjevanja enoletne suholetnice na večjem območju suhih travnikov. Največ dela je bilo opravljenega predvsem z ročnim odstranjevanjem enoletne suholetnice, kar bomo lahko, kot kaže, ponovili tudi v letu 2023 in tako mogoče temeljiteje očistili nekatere vredne dele suhe krajine. S pomočjo tujih študentov je vzpostavljen prvi kataster račje zeli v reki Kolpi na celotnem območju v okviru meja KP Kolpa.

Če bomo imeli ponovno na voljo prostovoljce bi se lahko pravočasneje lotili tudi ITV ob rečni strugi. Že drugo leto je namreč napovedano odstranjevanje začasnih ovir (ograje) ob Kolpi, resen pristop k temu (odstranjevanje) pa bi omogočilo dostop do problematičnih območij. Zaradi nekoliko lažje dostopnosti do Kolpe (ograja ni odstranjena, zaradi odprtih vrat pa je bil omogočen boljši dostop) so lažje potekale tudi aktivnosti popisa ptičev. Temu delu je posvečena večja ne le zaradi pomembnosti področja, pač pa tudi zaradi obsega sredstev namenjenega temu segmentu.

Z lastno mehanizacijo in zunanjimi izvajalci smo uspeli pokositi vse najpomembnejše površine steljnikov (tako zavarovanih, kot nekaterih drugih, ki so bili pred leti ponovno vzpostavljeni). Pomemben del površin je bil pokošen ročno ali s samohodno kosilnico, kar je gotovo primernejše kot strojno mulčenje. Žal zaradi slabega vremena praprot ni bila odpeljana iz površin, kar bi ukrep še izboljšalo. Če bo še mogoče, bo delo opravljeno spomladi. Urejene so bile tudi vse pomembne košenice, z izjemo (pre)skromnega obsega na Suhi dolini, zaradi problematične lastniške strukture.

Izveden je bil spomladanski popis dvoživk v izbranih mokriščih in tako izpopolnjena slika stanja. Prav tako je bil izveden en popis metuljev in zimsko štetje vodnih ptičev, spremljano stanje v gnezdiščih sive čaplje in velikega žagarja. Obiskovane so bile naravne vrednote in izvajani potrebni zaščitni ukrepi po planu.

Med rednimi aktivnostmi izpostavimo še vzdrževanje (razsekovanje, košnja, odstranjevanje ovir, popravila označb) pohodnih in učnih poti. Zelo obsežna infrastruktura, ki zahteva veliko angažmaja. Zavod je sodeloval s Planinskim društvom Črnomelj pri trasiranju nove poti - del ki obsega območje KP Kolpa – sicer 8 novih etap pohodnih poti po celi Beli krajini. Vse aktivnosti koordinira RIC Bela krajina.

Vsebinsko je realizacija programa dela tekla dobro in načrtovane aktivnosti so v veliki meri uresničene. Posebno pomembno je, da so naloge, ki so po vsebini za zavod in javno službo ohranjanja narave najpomembnejše tudi realizirane. Aktivnosti na zaključku načrta upravljanja niso bile zaključene kot je bilo načrtovano, zaradi česar je bila angažirana tudi zunanja pomoč.

Zaključene so bile aktivnosti 1. faze projekta Kolektivna blagovna znamka Bela krajina, prejeli smo še sredstva iz - v letu 2021 zaključenega CLLD projekta Čredniška pot. Izvedene so bile aktivnosti ob poteku kviza za osnovnošolce, v okviru Skupnosti naravnih parkov Slovenije. Ob zaključku v šolskem letu 2022-2023 smo poskrbeli za nagrade mladim parkoslovcem, jeseni pa se je nadaljevala priprava novega sklopa, za novo šolsko leto. Zaradi omejitev epidemije v spomladanskem času še ni bila mogoča izvedba delavnic izdelave ptičjih valilnic in spoznavanja ptic selivk. Izvedena so tudi vsa načrtovana dela pri vzdrževanju strojev, športne opreme in objektov (Šokčev dvor, CDB Grduni). Realizirane investicije, zamenjan del dotrajanih pisarniških stolov.

Realizacijo programa in finančnega načrta, kljub težavam s katerimi smo se morali spopadati, ocenjujemo kot uspešno in pomembno. Finančni načrt po rebalansu je realiziran v 93 %. Ob skoraj 30 % manjši realizaciji po pogodbi Podnebnega sklada (neugodne vremenske razmere in nezmožnost podaljšanja obdobja realizacije, neodzivnost lokalnih partnerjev) smo za 20 % presegli plan pričakovanih nejavnih virov javne službe (sprejem obiskovalcev v muzeju na prostem Šokčev dvor Žuniči, vodenja po ZO KP Kolpa in izvajanje delavnic).

3 OCENA STANJA NV IN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Naravne vrednote pokrivajo 22,3 % površine parka. Njihovo Stanje ocenjujemo kot dobro. 16 naravnih vrednot ima v skladu z uredbo o razglasitvi parka tudi status naravnega spomenika, ena status strogega naravnega rezervata. Večina geomorfoloških ter geomorfoloških podzemeljskih naravnih vrednot, med katere sodijo predvsem kraške vrtače ter strma pobočja, ki se dvigajo nad Kolpo in kraške jame, je delno prepuščena naravnim procesom, delno pa so predmet uporabe lastnikov, ki pa se spreminja. Vrtače se le izjemoma obdelujejo kot orne površine, v večjem delu jih uporabniki kosijo ali uporabljajo za pašo drobnice, manj za pašo govedi in kopitarjev, kar preprečuje njihovo zaraščanje in ohranjanje obdelano okolje, a kulturna krajina ne daje takšnega videza kot smo ga bili vajeni pred več desetletji.

Večina NV zaradi rabe ni ogrožena, med njimi sta mogoče največji izjemi Suha dolina pod Sinjim Vrhom in Marindolski stelniki. Suha dolina poleg tega, da se z zaraščanjem izgublja tipičen izgled kulturne krajine – kar je bil temeljni vzrok njenega zavarovanja, z zaraščanjem izgublja biotsko pestrost. V KS Sinji Vrh je gozdnatost že tako med največjimi in se še hitro povečuje. Za suhe kraške travnike tipična biodiverziteta je tako ogrožena. Pri Marindolskih stelniki vzdrževalna dela na najvidnejšem delu kljub velikim lastniškim težavam tečejo zadovoljivo, dejansko pa je precejšen del pred desetletji zavarovanega območja že izgubljen v pionirskem gozdu. Podoben proces – zaraščanje - je bil v primeru izjemnih Vrhovskih vrtač zaustavljen, saj je s pravočasnim posegom upravljavca in dogovorom z lastniki o nadaljnji rabi vzpostavljen primeren način trajnostne rabe. Suho dolino še vedno ogroža pomanjkanje tradicionalne rabe - zaraščanje zaradi opuščanja kmetijske rabe prostora. Vsi dosednji poskusi so se izjalovili, saj tudi že izvedene ureditve zaraščanja niso trajne, ker lastniki prostora ponovno ne uporabljajo. V soglasju z Krajevno skupnostjo Sinji Vrh izvajamo nujna vzdrževalna dela vsaj na delu površin, ki so pomembne in je dosežen konsez ureditve. Lastniška struktura ne omogoča zelenega preboja v ohranjanju večjega prostora. Ključen problem je praznenje podeželja in tudi hitro opuščanje živinoreje. Starostna struktura prebivalstva prav tako na obeta preobrata v načinu rabe prostora, kjer že sedaj večina lastnikov ne živi v tem okolju, velikokrat niti v državi ne. Ogroženost NS reka Kolpa je tudi opazna – zaradi obremenitev iz širše okolice, v nekaj večjih vaseh (Stari trg, Vinica) pa se stanje izboljšuje zaradi vzpostavitve kanalizacijskega sistema in čistilnih naprav. Podobna ureditev bi bila v najkrajšem možnem času nujna tudi za Adlešiče in druge vasi.

Med dendrološkimi naravnimi vrednotami so najbolj ogrožene 4 Ziljske vrbe, saj so zaradi nerabe – nepravočasnega obrezovanja šibja netipično razvejane in s tem statično nestabilne. Snegolom pred leti je nekatere precej prizadel in kljub sanaciji niso v zavirljivem stanju. Ostale vrbe so bile redno vzdrževane (drugi lastniki) in so nazadnje temeljiteje urejane v v zgodnji pomladi 2019, dodatne ureditve so načrtovane v letu 2023. Zaradi starosti in izjemnih dimenzij pa je tudi pri teh pričakovati postopno odmiranje – dve sta v slabem stanju. Vrbe s statusom in druge pomembne vrbe v okolici so zavarovane z jekleno mrežo pred objedanjem bobra, saj je v bližini bobrišče.

Pri zooloških naravnih vrednotah je potrebno izpostaviti predvsem gozdni rezervat ob reki Kolpi Hrastova loza pod vasjo Miliči, ki je habitat sive čaple (*Ardea cinerea*) z največjo gnezdilno kolonijo sivih čapelj na Dolenjskem in v Beli krajini. Poleg navedenega je med zoološke naravne vrednote uvrščena tudi reka Kolpa in še nekatera manjša vodna telesa znotraj območja parka. Ocenjujemo, da je njihovo stanje dokaj ugodno: konec leta 2019 je bil na robu rezervata izveden hud golosek strme brežine varovalnega gozda, o čemer so inšpekcijske službe vodile postopek. Sanacija ni bila izvedena. V zimi 2020/21 je potekal načrtovan posek na območju Hrastovega brda, ki vključuje tudi strogi rezervat Hrastova loza, katerega lastnica je Občina Črnomelj. Trenutno stanje po (preobsežnem?) poseku je slabo, saj gozdni red

ni bil v celoti vzpostavljen -sklep tudi po ogledu terena januarju 2023. Kljub intervenciji inšpekcijskih služb z rezultatom ne moremo biti zadovoljni.

Med hidrološkimi naravnimi vrednotami je najpomembnejša reka Kolpa, ki je najpomembnejša predstavica parka in hkrati tudi najpomembnejši belokranjski odvodnik. Poleg Kolpe predstavljajo pomembne hidrološke naravne vrednote tudi številni izviri ter manjši potoki in bruhalniki ob njej. Ocenjujemo, da je stanje kljub njeni precejšnji obremenjenosti še vedno relativno ugodno a številčnost obiska v poletni sezoni narekuje previdnost. Olajševalna okoliščina pri tem je, da je raba desnega brega reke Kolpe (R Hrvaška) še vedno precej skromnejša, a tudi tam so se pričela pojavljati šotorišča in gradnja manjših objektov, ki so v zadnjih dveh letih namnjeni turizmu. Realno pa je v prihodnjih letih pričakovati še večji pritisk obiskovalcev tudi na hrvaški strani.

Geoloških, botaničnih in krajinskih naravnih vrednot v KP Kolpa ni, oblikovana naravna vrednota pa je ena: hruškov drevored ob Kolpi v Srednjih Radencih, katere stanje ocenjujemo kot zadovoljivo.

Biotsko raznovrstnost ogrožata predvsem dva ključna dejavnika – nevarnost opuščanja obdelave kmetijskih površin in širjenje tujerodnih, predvsem invazivnih vrst. Preteč dejavnik ogrožanja je potencialno tudi želja po pozidavah zunaj poselitvenih območij in različnih posegih na priobalnem območju reke Kolpe, kakor tudi njena (sezonska) prekomerna raba.

Ukrepi varstva naravnih vrednot, ki jih izvaja Javni zavod Krajinski park Kolpa, zaradi varstva ali ohranitve naravnih procesov, so obnova in redna vzdrževalna dela, revitalizacija pomembnejših vrednot narave na zavarovanem območju. Aktivnosti bodo prednostno potekale na dostopnejših predelih zavarovanega območja, gozdnih robovih, pretežno v neposredni bližini naselij v zavarovanem območju, s čimer se prebivalcem pomaga pri ustreznem sobivanju z naravo.

Eden izmed ukrepov varstva naravnih vrednot v skladu z ZON je tudi **zakonita predkupna pravica države**, saj je država predkupni upravičenec pri nakupu zemljišč na zavarovanih območjih, za katere je sprejela akt o zavarovanju, ne glede na določbe drugih zakonov, ki urejajo predkupno pravico na kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih. V skladu z navedenim Javni zavod Krajinski park Kolpa redno sodeluje s pristojnim ministrstvom - in bo tudi v bodoče - v vseh pravnih poslih, ki so vezani na predkupno pravico države znotraj območja KP Kolpa. Pomanjkanje sredstev za odkup naravovarstveno pomembnih kmetijskih površin predstavlja velik problem pri zagotavljanju učinkovitega upravljanja najvrednejših delov narave. V letu 2021 je bilo obravnavanih v celotnem obdobju delovanja upravljavca parka največ vlog, povezanih s predkupno pravico, kar 61, v letu 2022 pa je bilo vlog 50. Upravljavca v letu 2021 in tudi v letu 2022 v skladu z ZON ni uveljavil predkupne pravice v nobenem primeru. MOP je sredi leta res nakazal možnost prerazporeditve sredstev za nakup zemljišč, a v našem primeru so bile atraktivne parcele (NV Fučkovski zdenec, in parcele v okolici NS Ziljske vrbe) že prodane, za druge pomembne parcele pa nismo imeli informacij, da bodo ponujene v prodajo. JU KP Kolpa spremlja promet zemljišč – pred objavo na oglasni deski Upravne enote Črnomelj in ima možnost uveljavljanja predkupne pravice. To je tudi edina realna možnost nakupa.

4 GLAVNE PRIORITETE IN CILJI UPRAVLJANJA 2023

Območje ob reki Kolpi, od Starega trga do Fučkovcev, je bilo določeno z namenom, da se zavarujejo naravne vrednote, ohrani biotska raznovrstnost in krajinska pestrost, da se povezuje gospodarski in socialni razvoj na območju parka ter čezmejno sodeluje. V letu 2023 se glavne prioritete in letni varstveni cilji upravljanja nanašajo na:

1. Varstvene, strokovne, upravljaljske in nadzorne naloge:

- izvajanje ukrepov varstva na zavarovanem območju,
- izvajanje ukrepov in načrtovanje iz programa upravljanja območij Natura 2000 za naslednje programsko obdobje in vodenje evidence o izvajanju tega programa ter aktivno sodelovanje pri pripravi novega programa Natura 2000 za obdobje 2022-2028;
- dokončanje novega predloga načrta upravljanja za pregled in usklajevanje na ministrstvu;
- izvajanje neposrednega nadzora, spremljanje stanja narave, biotske raznovrstnosti, krajinske pestrosti v parku in naravnih vrednot na zavarovanem območju;
- aktivnosti izvajanja ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na mokriščih v ZO, preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst, izvajanje ukrepov Programa razvoja podeželja (PRP), za doseganje ciljev Natura 2000;
- Sodelovanje z ministrstvom in ZRSVN pri pripravi morebitnih sprememb Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19) – vpis novih NV, ki so bile predlagane v zadnjih petnajstih letih;
- sodelovanje z ZRSVN in drugimi zavarovanimi območji, sodelovanje z upravljavci kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč, za doseganje ciljev na naravovarstveno pomembnih površinah.

2. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

- zagotavljanje poteka obiska in vodenje obiskovalcev po ZO;
- uravnavanje obiskovanja zavarovanega območja z njegovo nosilno zmogljivostjo (v teku priprava projekta elektronskega spremljanja obiska zavarovanega območja z tujim podjetjem);
- priprava in vzdrževanje poti in označb po parku ter ostale parkovne infrastrukture;
- zagotavljanje dostopa do informacij o ZO;
- upravljanje nepremičnin v lasti ustanovitelja, za potrebe upravljanja ZO.

3. Razvojne naloge

- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju in izvajanju projektov;
- spodbujanje naravi prijaznega turizma, vključevanje ZO v turistično ponudbo.

Aktivnosti za doseganje načrtovanih letnih varstvenih ciljev bodo vodili in izvajali štirje javni uslužbenci, vključno z zaposlitvijo petega strokovnega sodelavca, v drugi polovici leta od druge polovice leta naprej. Novo zaposlitev pogojuje pridobitev soglasja ministrstva in potrditev novih izhodišč za kadrovske načrte. Osebe na opravljanju del v javno dobro ter dijaki in študentje na opravljanju prakse ter prostovoljci (skavti) bodo predvidoma opravili kar 11 % od skupno načrtovanih 10.538 ur na programu dela.

Načrtovani varstveni ukrepi na ZO KP Kolpa se prednostno nanašajo na ohranjanje biotske pestrosti in ugodno stanje naravnih vrednot, vrst ter habitatov, predvsem z ukrepi vzpodbujanja okolju prijaznega kmetovanja (prednostno, a ne obvezno ekološko kmetijstvo), tudi s promocijo letos uvedenih novih kmetijskih okoljskih ukrepov Skupne kmetijske politike, vzpodbujanjem za okolje manj obremenjujočih gospodarskih dejavnosti (tradicionalne obrti in storitve), ukrepi preprečevanja in obvladovanja vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

Preglednica 1: Načrtovani letni varstveni cilji zavarovanega območja

Naloga	1. Varstvene, strokovne, upravljaljske in nadzorne naloge	2. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti	3. Razvojne naloge	SKUPAJ
Število ur	7.419	2.042	1.077	10.538
<i>Delež ur v %</i>	70,41%	19,38%	10,21%	100,00%
Višina programskih stroškov, in storitev	199.035 €	52.544 €	23.798 €	275.377 €
<i>Delež programskih stroškov in storitev v %</i>	72,28%	19,08%	8,64%	100,00%
Višina investicij	2.932 €	1.661 €	4.425 €	9.018 €
<i>Delež investicij v %</i>	32,52%	18,41%	49,07%	100%

5 LETNI PROGRAM AKTIVNOSTI – PROGRAM DELA

Program dela in finančni načrt Javnega zavoda Krajinski park Kolpa (v nadaljevanju: JZ KP Kolpa) za leto 2023 je pripravljen v skladu s pravnimi podlagami, ki določajo delovanje in status zavoda: Zakon o ohranjanju narave, v nadaljevanju: ZON (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNSPP); Uredba o Krajinskem parku (Uradni list RS, št. 85/06, 46/14 – ZON-C in 54/18); Statut JZ KP Kolpa (Uradni list RS 50/07, 72/10); Uredba o posebnih varstvenih območjih – Območjih Natura 2000 (Uradni list RS 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12 33/13, 35/13, 39/13-odl. US, 3/14, 21/16, 47/18).

Program je usklajen z izhodišči za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2023, št. 35601-25/2021-2550-39 s prilogami, z dne 19. 12. 2022, ki jih je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor in je skladna z 61. in 62. členom Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2023 in 2024 (ZIPRS2324, Uradni list RS št. 150/2022). Pri pripravi programa dela so poleg določil ZON-a upoštevana tudi določila Zakona o varstvu podzemnih jam, in drugih pravnih aktov, ki so podlaga za izvajanje nalog javne službe. Jedro programa, njegovi cilji, naloge in aktivnosti so v skladu z relevantnimi cilji Resolucije o nacionalnem programu varstva okolja 2020 – 2030 (ReNPVO 20-30), s poudarkom na poglavju 5.1 – Biotska raznovrstnost in naravne vrednote – Nacionalni program varstva narave, Preglednica 1: Program varstva rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in ekosistemov in Program ustanavljanja zavarovanih območij in obnovitve naravnih vrednot ter Poglavje 10: Strateški načrt ohranjanja biotske raznovrstnosti.

V okviru izvajanja javne službe ohranjanja narave, javni zavod Krajinski park Kolpa upravlja zavarovano območje, ki ob reki Kolpi obsega teritorij dobrih 50 km levega brega reke in se na posameznih območjih različno globoko razteza v notranjost. Načrt aktivnosti ohranjanja sestavin biotske raznovrstnosti ter varstva naravnih vrednot v prihajajočem letu je pripravljen na podlagi začasnih upravljavskih smernic in osnutka Načrta upravljanja Krajinskega parka Kolpa, z upoštevanjem dosedanje realizacije aktivnosti in ciljev. Vključuje merljive kazalnike, opredeljene naloge in aktivnosti za doseganje operativnih letnih ciljev. Po vsebinskih sklopih je navedena predvidena poraba ur zaposlenih s sredstvi za plačo, poraba ur zunanjih sodelavcev in izvajalcev, stroški (programski, fiksni, investicijske), nosilci nalog ter časovno izvajanje.

Vsebine, ki jih kot upravljavec zavarovanega območja upoštevamo pri pripravi programa dela, izhajajo iz 133. člena ZON, pri čemer je po navodilu pristojnega ministrstva upoštevan prednostni vrstni red nalog in aktivnosti:

1. Izvajanje varstvenih, upravljavskih in nadzornih nalog (navodilo: min. 70 %)
2. Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti (priporočilo: 20-25%)
3. Razvojne naloge (priporočilo: 5-10 %)

Preglednica 2: Pregled načrtovanih aktivnosti po krajevnih skupnostih na ZO KP Kolpa

Krajevna skupnost	Pomembnejše načrtovane aktivnosti za doseganje operativnih ciljev
Stari trg	- morebitne izboljšave regulacije dotoka vode na Sodevskem kalu, če bo doseženo soglasje z upravljavcem Agrarno skupnostjo Sodevci - izboljšava vodnega režima na manjšem kalu ob ribniku Močile, ki bi deloval kot habitat dvoživk - monitoring dvoživk v kalih Močile, Sodevski kal, Deskovski kal - košnja ob Deskovskem kalu - redna vzdrževalna dela na NV Peč in vaški znamenitosti Korita, dodatne zasaditve dreves in odstranjevanje trdovratne robinije - spremljanje populacije bobra in vidre in njihovega vpliva v mikro okolju, zaščitni ukrepi - vzdrževanje okolice info točke in NV, predvsem: kala Močile, lipe v Močilah - košnja na pohodnih poteh (Najjužnejša in Čredniška pot) v sodelovanju z društvi, nadomestitev uničenih označb, ki so bile postavljene leta 2022 - revitalizacija zaraščajočih kmetijskih površin v skladu z interesom lastnikov, ob posebnem interesu ohranjanja pomembnih habitatov tudi izven meja parka (steljniki...) - izvajanje rezultatov projektov Kolpa E-bike, Čredniške poti in drugih - sodelovanje z OŠ Stari trg na projektih: Kviz mladi parkoslovci, Vračanje selivk, izdelava in postavitve ptičjih valilnic - skupno izobraževanje in pripravljane novih projektov (z občino in krajevno skupnostjo, društvi)

Sinji Vrh	- vzdrževanje NV, nove ureditve - vzdrževalna dela na NV Fortunova brajda, aktivnosti obnove suhozida pod brajdo - spremljanje populacije bobra in vidre in njihovega vpliva v mikro okolju, zaščitni ukrepi - ureditve opuščenih vaških kalov in izvirov - monitoring dvoživk na Sinjevrškem kalu, izvajanje monitoringa metuljev - vzdrževanje Mlinarske, Najjužnejše, poti Laz in Žagarjeve poti, postavitev usmerjevalnih in razlagalnih tabel - vzdrževanje in nove ureditve suhih travnikov na NV Suha dolina - vzdrževanje dostopov do reke Kolpe - izvedba delavnic - izvajanje rezultatov projektov Novi izzivi drobnice in Volna, lan, konoplja - skupno izobraževanje in pripravljane novih projektov (z občino in krajevno skupnostjo)
Vinica	- spremljanje populacije bobra in vidre in njihovega vpliva v mikro okolju, zaščitni ukrepi, sanacija poplavljenega območja zaradi (pre)visokega jezua bobrov, ki ogroža kmetijske površine in državno cesto - vzdrževanje poti (Mlinarska, Sejemska pešpot, Gozdna učna pot Žeželj) - postavitev tabel za naravne vrednote in kulturne spomenike - vzdrževanje belokranjskih stelnikov in košenic - predvsem Raven, Čindžarke, Kozja reber - vzdrževanje dostopov do reke Kolpe, dopolnitev info točk z vsebinami - sodelovanje pri izvedbi programa Cicibanove dežele - vzdrževanje Ziljskih vrb - vaje dijakov in študentov naravovarstvenih smeri - vzdrževanje nepremičnine, dodatne ureditve CDB Grduni, pridobitev dokumentacije za nadaljevanje investicije - vzpostavitev entomološke razstave - izvedba delavnic - sodelovanje z OŠ Vinica – mladi parkoslovci, - izvajanje monitoringa metuljev - skupno izobraževanje in pripravljane novih projektov (z občino in krajevno skupnostjo)
Adlešiči	- spremljanje populacije bobra in vidre in njihovega vpliva v mikro okolju, zaščitni ukrepi - vzdrževanje in dodatne ureditve info centra in muzeja na prostem Šokčev dvor Žuniči, manjša popravila strehe, - vzdrževanje pohodnih in učnih poti Sejemska, Grajska pešpot, Šašljeva učna pot - vzdrževanje belokranjskih stelnikov in košenic – predvsem Marindolski stelniki, Žuniški stelniki, Vrhovske vrtače, košenice Miliči, suhi travniki Fučkovci, Miličke luke, Marindolske luke, Pobrežje, Priložnik... - vzdrževanje kolekcijskega nasada Kalce - vzdrževanje dostopov do reke Kolpe, dopolnitev info točk z vsebinami - vaje dijakov in študentov naravovarstvenih smeri - izvajanje monitoringa metuljev in vzpostavitev entomološke razstave - sodelovanje z OŠ Loka in podružnica Adlešiči: Kviz mladi parkoslovci, vračanje selivk, izdelava in postavitev ptičjih valilnic - izvajanje monitoringa metuljev - skupno izobraževanje in pripravljane novih projektov (z občino in krajevno skupnostjo)
Griblje	- čiščenje kmetijskih površin v kolikor se izkaže interes lastnikov - vzdrževalna dela na poti (nasutje gramoza) - skupno izobraževanje in pripravljane novih projektov (z občino in krajevno skupnostjo)

Načrtuje se skupna prijava na projekt LAS tudi s KS Tribuče, ki meji na KP Kolpa in ima zanimive vsebine.

5.1 Prioriteta 1: Varstvene, strokovne, upravljaljske in nadzorne naloge

Cilj izvajanja varstvenih, strokovnih, upravljaljskih in nadzornih nalog v parku je ohranjanje naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti, stanj ter procesov v naravi, zaradi katerih je bilo območje ob reki Kolpi zavarovano. Za prioritete aktivnosti izvajanja javne službe varovanja narave ter opravljanje strokovnih, upravljaljskih in nadzornih nalog v javnem zavodu Krajinski park Kolpa, je načrtovanih 71 % delovnih ur.

Izvajanje varstvenih, strokovnih, upravljaljskih in nadzornih nalog, s ciljem varstva naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti; vsebin, zaradi katerih je bilo območje ob reki Kolpi zavarovano, so prioritete aktivnosti izvajanja javne službe varstva narave v JZ KP Kolpa. Za strokovne naloge varstva, upravljanja in nadzora v zavarovanem območju Krajinski park Kolpa zavod načrtuje 71,65% delovnih ur nameniti izvedbi prve prioritete programa dela, za ta namen pa se načrtuje tudi 70,85 % vseh programskih sredstev ter dobrih 41 % investicij.

Neposredne aktivnosti in ukrepi za varstvo rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov, območij Natura 2000, ekološko pomembnih območij, naravnih vrednot in krajine, kot so spremljanje in vzdrževanje ustreznih stanj, odstranjevanje in zmanjševanje dejavnikov ogrožanja bo zavod zagotavljal z izvajanjem neposrednih ukrepov varstva na zavarovanem območju.

Načrtovani ukrepi varstva naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti vključujejo posredno ali neposredno izvajanje aktivnosti za doseganje ciljev varstva in ugodnega stanja. Nanašajo se zlasti na vzdrževanje ustreznih stanj, označevanje še neoznačenih NV in drugih vrednih predelov narave ter zamenjavo uničenih ali dotrajanih označb

V primeru nujnosti posebnega varstva vrednejših predelov narave, bo zavod uveljavljal tudi zakonito predkupno pravico države v skladu z ZON-om, vendar le v primerih, bodo zagotovljena namenska finančna sredstva s strani ministrstva.

Sodelovanje pri pripravi novega Programa upravljanja območij natura 2000 za obdobje 2022-2028

Mreža posebnih varstvenih območij v Evropski uniji – območij Natura 2000 je oblikovana z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti oz. doseganja ugodnega stanja vrst ptic (posebna območja varstva) ter drugih živalskih in rastlinskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov (posebna ohranitvena območja), katerih ohranjanje je v interesu EU; Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16, 47/18). Območja Natura 2000 skupaj tvorijo evropsko ekološko omrežje.

Pravno podlago (Direktivo o habitatih in direktivo o pticah) dopolnjuje program upravljanja območij Natura 2000 (PUN), ki se v KP Kolpa nanaša predvsem na polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco-Brometalia*) (*pomembna rastišča kukavičevk) ter na nižinske ekstenzivno gojene travnike (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), ki se razprostirajo na širšem območju območja Natura 2000 Marindol (SI3000296) a. Poleg navedenega se ukrepi v PUN nanašajo tudi na odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst znotraj habitatnega tipa Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez *Ranunculus fluitantis* in *Callitriche-Batrachion* znotraj območja Natura 2000 Kočevsko (SI3000263) in Kolpa (SI3000175) ter na usmerjanje obiska, turizma in čolnarjenja po reki Kolpi, z namenom ohranitve habitatov vidre ter navadnega škrčka, ki je prisoten v posameznih odsekih muljastih predelov struge reke Kolpe. Pri pripravi in izvajanju novega Programa Natura 2000 za obdobje 2022-2028 bomo sodelovali v skladu z naloženimi nalogami v PUN; predvsem so to aktivnosti na terenu ter posredovanje informacij o stanju vrst in habitatnih tipov, ki smo jih pridobili v dozdajšnjem času upravljanja parka ter pri izvedbi morebitnih novih monitoringov spremljanja stanja populacij.

Več v: Priloga 5: Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN

Priprava načrta upravljanja zahteva posebno pozornost. Zavod bo ob pomoči zunanega sodelavca in /ali dodatnega strokovnega sodelavca in sodelovanju ZRSVN do konca meseca junija pripravil nov osnutek načrta upravljanja za obdobje petih let in ga podal v pregled pristojnemu ministrstvu.

Preglednica 3: Časovnica priprave načrta upravljanja

Potrebne aktivnosti	Termin izvedbe	Koordinator
Oddaja novega osnutka NU na MNVP	maj-junij 2023	direktor, zunanji sodelavec
Uskladitev s pripombami ministrstva	julij 2023	direktor, zunanji sodelavec, MNVP
Uskladitev finančnih izhodišč	september 2023	direktor, zaposleni, MNVP
Predstavitev in usklajevanje dokumenta na terenu	oktober-november 2023	direktor, zaposleni, zunanji sodelavec, MNVP
Medresorsko usklajevanje	december 2023	MNVP
Oddaja dokumenta v vladno proceduro	januar 2024	MNVP

Izvajanje neposrednega nadzora v naravi zaposleni opravljajo ob svojem rednem delu (kot spremljanje stanja v naravi in svetovalno delo). Javni zavod Krajinski park Kolpa izvaja neposredni nadzor na zavarovanem območju na podlagi javnega pooblastila. V preteklih letih je bilo urejenih več poljskih in drugih poti na območju parka v neposredni bližini meje v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve in Slovensko vojsko. Prav tako je bilo razvito sodelovanje pri nadzoru terena zaradi preprečevanja prehoda migrantov. Sedaj bo to sodelovanje drugačno, saj načeloma SV več ne opravlja nalog na meji, vloga policije pa se prav tako spreminja ob vstopu R Hrvaške v Schengensko območje. Z pričakovano odstranitvijo tehničnih ovir na meji bo pričakovano tudi olajšano delo pri nadzoru, monitoringih in predvsem pri vzdrževanju površin v parku. V letu 2022 je bila po odstranitvi več kilometrov ograje ob Kolpi opravljena temeljitejša ureditev površin – odstranjevanje ITV. Pričakujemo, da bodo sedaj lahko lastniki in uporabniki tega prostora z redno rabo uspeli v večji meri sami skrbeti za pravočasno uničevanje ITV, KP Kolpa pa bi opravljal bolj točkovno odstranjevanje. Tudi v letu 2023 se načrtuje tovrstno sodelovanje.

Prednostne aktivnosti neposrednega naravovarstvenega nadzora v letu 2023:

- zavod ima dva javna uslužbenca s Pooblastilom o usposobljenosti za naravovarstvenega nadzornika, enega s Pooblastilom o usposobljenosti za prostovoljnega nadzornika, še eden pa to izobraževanje opravlja. Zavod je v preteklih letih omogočil drugim zunanjim sodelavcem (študentje naravovarstva) izobraževanje za prostovoljne nadzornike, ki bi nadzor lahko opravljali po pogodbi. Z zasedbo sistemiziranega delovnega mesta Naravovarstveni nadzornik IV (25. plačni razred), v mesecu maju 2021, se je na ZO KP Kolpa uradno pričelo izvajanje nadzorstvene funkcije v skladu z navodili pristojnega Ministrstva, s čimer so vzpostavljeni osnovni pogoji za izvajanje naravovarstvene nadzorne službe na zavarovanem območju KP Kolpa. Poleg naravovarstvenega nadzora opravlja tudi funkcijo poslovnega sekretarja, interpretacijsko vodenje v info centru Šokčev dvor Žuniči in po zavarovanem območju, strokovne in promocijske aktivnosti ter v skladu s potrebami tudi košnjo in druga vzdrževalna dela v zavarovanem območju.
V kolikor bo ministrstvo v letu 2023 nadaljevalo z izobraževanjem za naravovarstveni nadzor, bo JZ KP Kolpa napotil na usposabljanje tudi druge sodelavce zainteresirane zunanje sodelavce (študentje, lovci, ribiči,...);
- za izvajanje nadzora na terenu bo nadzornik opremljen z enotno uniformo po predlogu ministrstva, službenim znakom in izkaznico. Zavod predvideva, da bo osnovna uniforma za nadzornika (zimski tehnična jakna, termo velur jopa in poletna vetrovka) nabavljena v letu 2023
- Krajinski park Kolpa ima urejen dostop do informacijskega sistema HKOM, za tehnično podporo pri delu prekrškovnega organa uporablja pametni telefon in mini tiskalnik;
- za potrebe izvajanja neposrednega nadzora v naravi zavod prednostno uporablja električna vozila, e-kolesa, po potrebi tudi druga prevozna sredstva, ki jih redno vzdržuje. Na zavarovanem območju je JZ KP Kolpa že vzpostavil 4 javna polnilna mesta za električna vozila: Vinica, Žuniči, Adlešiči ter eno za lastne potrebe – v poslovnih prostorih zavoda (Adlešiči 3a). Polnilna mesta omogočajo tudi možnost napajanja električnih koles. Trenutno je polnjenje na javnih polnilnih mestih še brezplačno, kar pa se bo v bodoče, ustrezno s povečanjem (javne) uporabe, tudi spremenilo, zato načrtujemo v letu 2023 razširiti sodelovanje z drugimi ponudniki in poenotiti način plačila storitve. Skladno z možnostmi se bo vzpostavilo polnilno mesto tudi v oddaljeni a turistično zanimivi vasi Damelj;
- ob vzpostavitvi naravovarstveno nadzorne službe in prekrškovnega organa zavod vzpostavlja tesnejše sodelovanje s pristojnimi institucijami za vodenje in odločanje v upravnih postopkih za posege, ravnanja, dejavnosti in pravne posle na območju KP Kolpa. S tem namenom zavod načrtuje vsaj enkrat letno skupni sestanek (ARSO, Občina Črnomelj, UE Črnomelj, Medobčinska inšpekcija in redarstvo na območju Črnomlja, Metlike in Semiča, Policijska postaja Črnomelj in Policijska postaja Metlika in Inšpektorat RS za okolje in prostor), katerega namen je uskladiti delovanje na zavarovanem območju, izmenjavo informacij, predvsem pa deležnikom v parku pravilno predstaviti pogoje in varstvene režime, ki se nanašajo na gradnjo, kmetovanje, gospodarske, rekreacijske in druge aktivnosti znotraj zavarovanega območja KP Kolpa;
- naravovarstveni nadzornik ob vodenju po zavarovanem območju, pripravljanju in vzdrževanju poti ter označb, monitoringih, sodeluje pri izvajanju naravovarstvenih akcij (pohodi, čistilne akcije, odstranjevanje invazivnih vrst,...), sodeluje s šolami, fakultetami in posamezniki pri ozaveščanju in pravilnem predstavljanju naravnih vrednot ter njihovega varovanja (aktivnost Skupnosti naravnih parkov za šolarje, predavanja, raziskovalne naloge, skupne akcije, naravoslovnih dnevi, naravoslovni tabori,...) ter pripravi in izvajanju projektov.

Območja in izvajanje neposrednega nadzora:

- aktivnosti ohranjanja najbolj občutljivih naravnih vrednot bo zavod v letu 2023 izvajal prednostno;
- osnovne naloge naravovarstvenega nadzornika se nanašajo na varstvo zavarovanega območja KP Kolpa, s stalnim in neposrednim nadzorom nad izvajanjem varstvenih režimov in prepovedi, veljavnih na območju parka, z upoštevanjem predpisov s področja varstva narave, prednostno na: pešpoteh ob reki Kolpi, vpadnicah k reki Kolpi (poti, območja za rekreacijo,...), vrednejših delih zavarovanega območja (studenci, Vrhovske vrtače, Marindolski stelniki, ...);

- neposredni nadzor v naravi je prednostno izvajanje z vzgojno-izobraževalnim in manj kaznovanim pristopom z namenom, da bi obiskovalci razumeli in sprejeli način obnašanja in ravnanja v parku. Lokalno prebivalstvo in obiskovalce nameravamo usmerjati, izobraževati - kako varovati naravo, preden pridemo do točke, ko je potrebno iskati ukrepe za izboljšanje stanja;
- skladno z določili 53. člena Zakona o prekrških izrekanje opozoril za prekrške neznatnega pomena, ko NN oceni, da je to zadosten ukrep.

Načrt izobraževanja nadzornikov:

Naloga naravovarstvenega nadzornika je poznavanje zakonodaje s tega področja, spremljanje novosti in sprememb. Udeleževal se bo aktivnosti, ki jih pripravlja ministrstvo v okviru letnih izobraževanj za NVN, predavanj, delavnic in drugih aktivnosti, povezanih z utrjevanjem in pridobivanjem novih znanj na tem področju.

Omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst je izvedljivo ob spremljanju stanja populacij nekaterih vrst vodnih ptic (kolonija sive čaple, veliki žagar, vodomec...) in primerjavi rednih monitoringov vrst v KP Kolpa (žuželke, dvoživke), v manjši meri tudi z uporabo in spodbujanjem prijaznih oblik mobilnosti, ozaveščanjem o varstvu narave. V letu 2023 se nadaljujejo dela prenove in vzdrževanje vaških kalov, izvirov, napajališč. Pričakujemo, da bodo stekli tudi razpisi v okviru LAS DBK, kar bo tako zavodu kot partnerjem olajšalo pridobivanje sredstev potrebnih za kompleksnejše ureditve.

Spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju, vključno s populacijami invazivnih in drugih tujerodnih vrst ter izvajanje potrebnih ukrepov spada med redne aktivnosti upravljavca parka na zavarovanem območju. Primerjava monitoringov pomaga pri usmeritvah in nadaljnjem delu. Ob spremljanju stanja zavarovanega območja in naravnih vrednot se posebna pozornost nameni ugotavljanju morebitne preobremenitve zaradi obiskovanja in rekreacije.

V KP Kolpa že več let zapored opravljamo monitoringe metuljev, ki opravljajo tudi zelo pomembno ekosistemsko storitev – opraševanje. Prostoživeči opraševalci (metulji, solitarne čebele, čmrlji, muhe trepetavke, hrošči, ose,...), kot kažejo raziskave, v kmetijstvu oprašijo vsaj polovico rastlin, v naravi pa še večji delež, s čimer so pomembni tako za ohranjanje biotske pestrosti kot za pridelavo hrane. Oprašujejo v različnih vremenskih pogojih, tako oprašene rastline pa so odpornejše na bolezni. Z namenom ozaveščanja o pomenu divjih opraševalcev bo tudi v tekočem letu potekalo več aktivnosti, med njimi vključevanje širše družbe in spodbujanje sodelovanja na temo divjih opraševalcev (nočno štetje metuljev, objave v elektronskih in tiskanih medijih,...). S tem so povezane tudi aktivnosti ob obeleževanju Svetovnega dneva čebel s katerimi KP Kolpa sodeluje že vsa leta.

Informiranje in ozaveščanje o pomenu prostoživečih opraševalcev, prikazni primeri zagotavljanja bivališč za divje opraševalce ter promocija pridelkov in izdelkov, ki imajo pozitiven vpliv na opraševalce, bo potekalo v skladu z EU pobudo za opraševalce in načrtom aktivnosti Vlade RS za projekt »Svetovni dan čebel«, ki so ga sprejeli Združeni narodi.

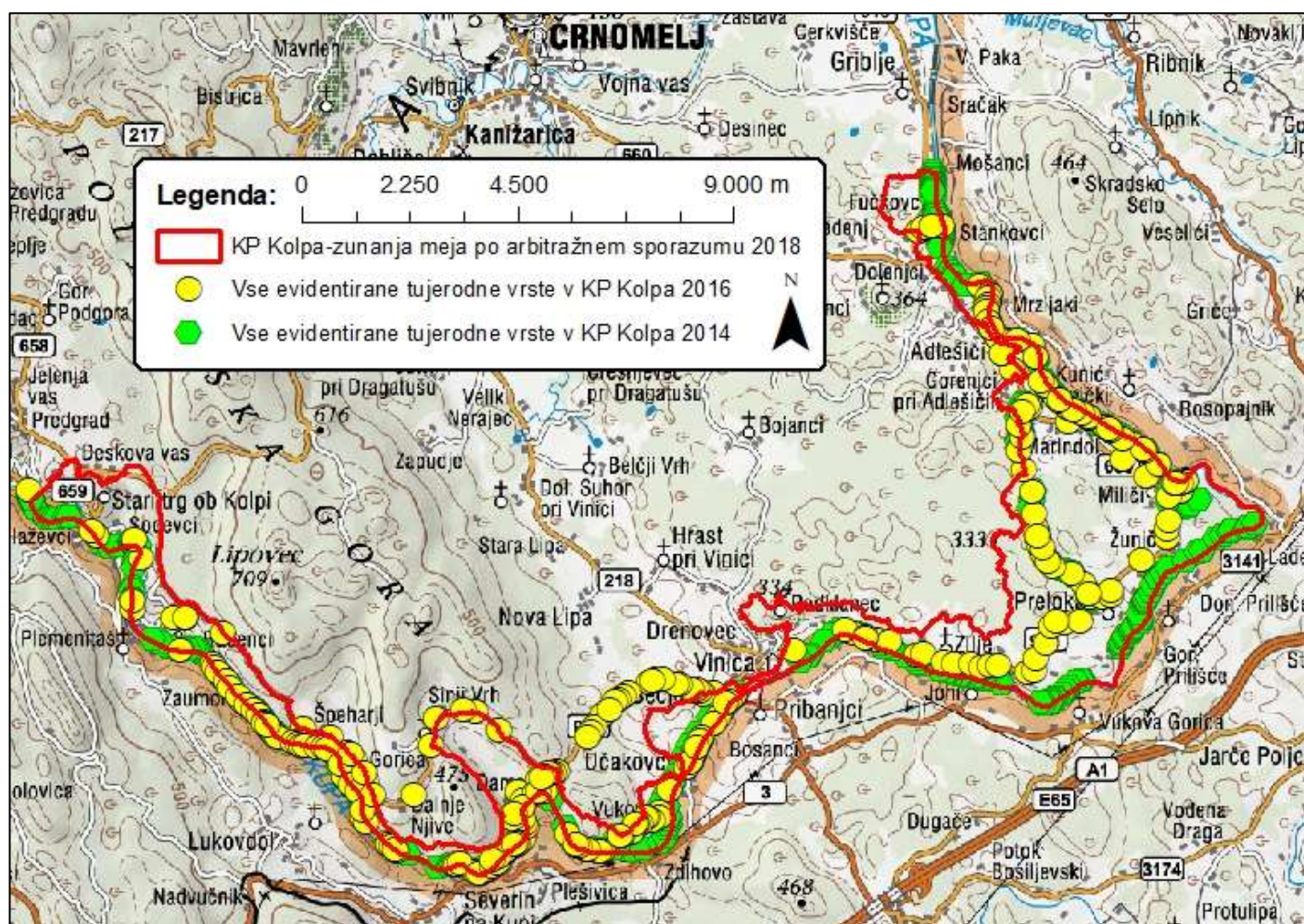
Glede na stanje v naravi zavod ne načrtuje posebnih ukrepov omejevanja ogledov in obiska naravnih vrednot, To bi se lahko zgodilo zgolj na podlagi temeljitejše študije. Trenutno se iščejo možnosti natančnejšega spremljanja obiska. Glede na stopnjo varovanja bi to mogoče prišlo v poštev v Strogem naravnem rezervatu Hrastova loza, ki pa doslej zaradi obiskovalcev ni bil ogrožen. Ocenjujemo, da prekomerno točkovno, sezonsko omejeno obremenitev lahko predstavljajo predvsem:

- intenzivno čolnarjenje (veliko število plovil na istih odsekih vodotoka Kolpe) v kratkem časovnem obdobju, oziroma v času nizkega vodostaja;
- neusklajen ribolovni režim med državama, saj v R Hrvaški za nekatere ribje vrste še vedno ni določenih varstvenih dob in najmanjše lovne mere (na primer: podust, platnica);
- v zadnjem letu se je ponovno nevarno povečal interes zasipavanja kraških vrtač (izven meja parka, a velikokrat v območju N2000), predvsem ob glavnih prometnicah – odlaganje odpadnega materiala (neznane porekla) in spreminjanje izgleda kulturne krajine. Kar se počne tudi zaradi zagotavljanja večjih turističnih površin. Ob ukrepanju inšpekcijskih služb so bila nekatera dela sicer ustavljena, vendar še nobena od teh ran v okolju ni dočkala sanacije. Žal je šlo v nekaterih primerih tudi za odlaganje materiala, ki je prišel iz območja invadiranege z različnimi ITV.

Opredelitev sprejemljive obremenitve – nosilne kapacitete bo pripravljena na podlagi metodologije, posredovane s strani pristojnega ministrstva. Določitev nosilne kapaciteta obiska za osrednjo naravno vrednoto – reko Kolpo, utegne biti zaradi državne meje, ki poteka po njej težko izvedljiva. Kljub poenostavitvam postopkov prehajanja meje se režima varstva v državah razlikujeta, upravljavec parka pa tudi nima možnost vpogleda v situacijo na hrvaškem bregu. V teku je natančnejša opredelitev problema in iskanje tehnične rešitve s podjetjem iz Luksemburga WEO SAS (katerega svetovalne usluge do te faze smo pridobili brezplačno na podlagi natečaja, ko se je opredelitev našega problema med

osemdesetimi prijavljenimi projekti uvrstil med deset najzanimivejših), ki nudi strokovno pomoč. Prijave so potekale »z dveh strani« - Nekatera podjetja, zavodi, agencije, društva smo opredeljevali probleme – ponudniki iz EU so ponudili iskanje rešitev za 80 – od več kot 200 prijavljenih izzivov. Po več usklajevalnih sestankih bo v predvidoma v pomladnem času izveden ogled tudi na terenu (trenutno pregled referenc iz Luksemburga in Nizozemske) in oblikovan predlog tehnične rešitve problema. Temu bo morala slediti aktivnost iskanja finančnega pokritja – verjetno skozi prijavo na nov projekt.

Invazivne tujerodne vrste so v parku, tako kot že povsod drugod, zelo prisotne. V zadnjih letih je bilo izvedenih veliko aktivnosti, v zadnjem času predvsem s pomočjo namenskih sredstev Podnebnega sklada. Poleg siceršnje nedostopnosti nekaterih terenov ob reki je zadnja leta velik del območij zaradi tehničnih ovir na meji povsem nedostopnih za strojno, velikokrat tudi za ročno obdelavo terena. Na tak način se ITV razraščajo in semenijo ter vedno znova invadirajo očiščene dele parcel. Na območjih s tehničnimi ovirami je podizvajalec MNZ v vseh teh letih sicer le dvakrat pokosil območje terena – delno strojno, v večjem delu ročno, vendar le v širini 50 cm na obeh straneh tehničnih ovir. S takim vzdrževanjem učinka pri zatiranju ITV ni, ker vse ostale površine ostajajo nepokošene in so tu razrasle ITV stalen vir semenitve za širše območje. Tudi te dve košnji v vseh teh letih sta bili opravljeni pozno v jeseni, ko je večina ITV že semenila, oziroma smo jih uspeli odstraniti v okviru aktivnost KP Kolpa. Na več mikrolokacijah v KP Kolpa (opisano v letnih poročilih o delu) je bilo zatiranje nekaterih vrst uspešno. Boljše rezultate je pričakovati le ob odstranitvi ovir – doslej je bil odstranjen le majhen, simboličen del ograje. Trenutno se odstranjevanje nadaljuje le v delu, ki je bil močno prizadet ob poplavih konec leta 2022 in ograje predstavljajo nevarnost in oviro v okolju.

Karta 1: Lokacije invazivnih tujerodnih vrst na zavarovanem območju Krajinski park Kolpa

Vir: JZ KP Kolpa

Najpogostejše prisotne tujerodne vrste so ob samem vodotoku reke Kolpe ter ob poteh; še posebej ob tistih, kjer so bila v preteklosti izvedena kakršnakoli zemeljska dela. V grobem so v zbirniku prikazane na zemljevidu, sicer pa so narejene tudi preglednice posameznih vrst po posameznih lokacijah v parku. V letu 2022 je bil opravljen tudi popis račje zeli v reki Kolpi od Prelesja do Gribelj. Stanje glede poraščenosti dna Kolpe z račjo zeli je najslabše v širši okolici Vinice, Vrhovcev, Adlešičev in Pobrežja. Zavod bo pripravil večletni načrt za preprečevanje in obvladovanje ITV na podlagi prepoznanih potreb okolja in posameznih vrst. Podatki o prisotnosti tujerodnih vrst se vnašajo v aplikacijo Invazivke.si. Izjema so podatki o okrasni gizdavki (*Trachemys scripta*) in zahodni račji zeli (*Elodea nuttallii*), ki se jih posreduje na ZRSVN, ter vodne živalske vrste, za katere podatke zbira Zavod za ribištvo Slovenije. Vse podatke o območjih

odstranjevanja se sproti vnaša v profil Odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst v Naravovarstveni atlas, s katerim upravlja ZRSVN.

Večjih **mokrišč** v parku ni; prisotnih je le nekaj manjših kalov in ribnikov, ki zahtevajo manjše a redne letne aktivnosti (osnovna vzdrževalna dela) in ukrepe za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb. V tekočem letu bomo ukrepe varstva predvidoma izvajali tudi s pomočjo pridobljenih sredstev Podnebnega sklada - na kalih v in na območju parka ter na območjih Natura 2000 Kolpa, Kočevsko in Marindol.

Skladno s podnebnimi spremembami in slabšanjem vodnega režima se tudi povečuje ozaveščenost prebivalcev s skrbjo za izgradnjo in obnovo različnih vodnih zadrževalnikov in izvirov. V tem vidu je park samostojno ali v sodelovanju z lokalnim prebivalstvom že saniral več kalov, še vedno pa se kaže interes za oživitev drugih. Pri obnovi se uporabljajo izključno naravni materiali: kamen, zemlja, glina. Prve ureditve vedno ne prinašajo uspeha – uspešnega zadrževanja vode, zato so v naslednjih letih potrebne dodatne ureditve s ciljem doseganja optimalnih ciljev. Kjer koli je mogoče vzpodbujamo rabo kalov tui za namen napajališč za pašne živali. To navadno zahteva tudi dodatno ureditev vstopnih mest za živali, da jih te ne poškodujejo. Opaženo je tudi, da vse kale uporabljajo tudi prostoživeče živali, postopno pa se vanje naseljuje tudi življenje dvoživk in drugih tipičnih prebivalcev teh habitatov.

Povezano s tem v letu 2023 zavod načrtuje izvajanje ukrepov financiranih iz sredstev podnebnega sklada za mokrišča:

- ohranjanje, obnova in vzpostavitev mokrišč, manjših kalov na območju KP Kolpa. V preteklih letih smo s sredstvi programa dela (MOP) obnovili nekaj kalov. V letih 2021 in 2022 je bil opravljen prvi monitoring dvoživk na kalih v parku, nadaljeval se bo še z monitoringom v letu 2023 –kal Sinji Vrh. Dosedanji monitoringi so bili podlaga za ukrepe obnovitvenih del v letu 2022 in podobno bo tudi v letu 2023. Poleg omenjenega kala bodo predmet monitoringa v letu 2023 kali urejeni v letu 2022, čeprav je mogoče prezgodaj pričakovati, da se bo življenje v novih mokriščih vzpostavilo tako hitro. Ureditve v letu 2023 bi obsegale kompletno ureditev ali izboljševanja stanja s parcialnimi posegi: izvir in zajetje vode Jajce, ki se nadaljuje v potok Jez s katerim tvorita NV in območje Natura 2000. Gre za nekoč impozanten izvir, rezervoar vode, napajališče in pârîšče, ki potrebuje temeljit poseg, s katerim bi se voda ponovno zadrževala, okolica pa uredila v prijetno zbirališče krajanov. Nujna je ureditev jez, ki ga postavila družina bobrov v Podklancu – eden od dveh jezov resno ogroža več kmetijskih površin in v nadaljevanju lahko predstavlja težavo tudi za državno cesto Žuniči - Vinica. V preteklem letu sta bili načrtovani obnovi dveh kalov, a ju zaradi slabih vremenskih razmer nismo uspeli izvesti in jih želimo v letu 2023 Veliki kal v Miličih je bil večja mlaka, ki je bila pred desetletji zanemarjena in opuščena in bi lahko imela ponovno pomembno funkcijo kot napajališče prostoživečih vrst in pomemben biotop dvoživk, žuželk... NV Miliči - kal je bila pred desetletjem temeljito obnovljena, potrebuje pa dodaten poseg, saj je kal izpostavljen ob pomembni prometnici in kot tak tudi nevaren obiskovalcem. Barbirov kal v Purgi, je bil zelo dobro obnovljen in funkcionira, dobrodošla bi bila dodatna ureditev dotoka vode, saj je sedanja ureditev cestišča drugačna kot v preteklosti in dotok meteorne vode ni zadosten. Za kal Kalce, pod prikaznim sadovnjakom KP Kolpa, ki je pomembno napajališče prostoživečih živali in habitat dvoživk, pripravljamo vlogo za vpis v register naravnih vrednot, a je po dobrem desetletju zadnje ureditve potreben poseg čiščenja dna in odstranjevanja odvečne vegetacije. Sodevski kal v Polanski dolini je pred 15 leti obudila Agrarna skupnost Sodevci a ne zadržuje vode, v njem ni dvoživk, poln je tujerodnih vrst (zlate ribice, lokvanji...). Ureditve bi izboljšala vodni režim in stanje avtohtonih prostoživečih vrst. Zaradi oteženega dostopa do reke Kolpe bi prostoživeče živali pridobile pomembno napajališče;
- doslej obnovljeni kali so dobili ustrezne označevalne table in enako se načrtuje tudi pri vseh na novo urejenih/obnovljenih;
- obvezne so različne komunikacijske aktivnosti (prispevki v tiskanih medijih in radijske oddaje, po možnosti tudi prispevki na TV) za širjenje ustreznih znanj in vedenj o pomenu mokrišč, saj se vsi še vedno ne zavedajo njihovega pomena in velikokrat ukrepajo napačno;
- ureditve ali zasaditve vegetacije za preprečevanje erozije tal oziroma brežin ob reki Kolpi in potokih (Hruškar), ter sanacija okolice urejanih mokrišč;
- promocija sonaravnih metod rabe prostora in sodelovanje z drugimi izvajalci.

Sredstva Podnebnega sklada za izvajanje ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb, se bodo pri **ITV** nanašala predvsem na:

- nadaljevanje aktivnosti osveščanja o ITV, ki jih zavod izvaja že vrsto let. Sestavljala jih bo objava vsaj 4 prispevkov o ITV v lokalnem časopisu in 2 objavi v stanovskih glasilih, vsaj 4 radijske oddaje in TV prispevek na regijski TV o problematiki ITV in metodah njihovega omejevanja in odstranjevanja;
- spremljanje razširjenosti tujerodnih vrst v zavarovanem območju – dopolnjevanje doslej pripravljenih katastrof vključno z vodenjem evidenc za namene poročanj in spremljanja stanja ITV. Kataster ITV, ki je bil vzpostavljen in že trikrat dopolnjen bo ponovno noveliran, po možnosti kvantificiran. Doslej zbrani podatki so posredovani ZRSVN za namen centralnega registra ITV. Dosedanje naloge so opravili zaposleni v zavodu in študenti na praksi. Načrtuje se angažma strokovne pomoči za kompleksno ureditev področja;

- vzpostavljen je kataster ITV vodne kuge ali račje zeli (*Elodea canadensis*), a po obdelanih doslej zbranih podatkih potrebuje dopolnitve – delo na terenu;
- aktivnost zamejitve vnosa in odstranjevanja invazivne tujerodne vrste – želve rdečevratke (*Trachemis scripta elegans*), na območju mokrišča ribniki Prilozje je bilo v letih 2021 in 2022 zelo uspešno izvedeno v sodelovanju z upravljalcem Ribiško družino Metlika. Žal v letu 2022 pri aktivnostih več ni sodeloval lastnik zemljišča Občina Metlika (leto pred tem smo izvedli aktivnosti v dogovoru). Ob izlovu se je pokazalo, da je bil problem precej večji kot je bilo pričakovali. Zaradi izredno težavnih vremenskih razmer dela (in poraba sredstev) niso bila zaključena v celoti in jih je potrebno nadaljevati v letu 2023. Potrebno je tudi preverjanje uspešnosti odstranjevanja ITV – monitoring z izlovom vrst (želve in školjke);
- na vseh treh mokriščih Prilozje je potrebno zagotoviti varne cone za sončenje želv in podobne manjše ureditve habitata. Nadaljevati je potrebno z monitoringom populacije želv v reki Kolpi in ugotoviti ali je poleg sicer prisotne močvirske sklednice tudi ob Kolpi že naseljena katera od invazivnih vrst. Izlovljeni osebki ITV bodo v tem primeru predani koncesionarju veterinarske službe;
- območje Ribnika je priljubljeno sprehajališče in prostor za rekreacijo, zato je za preprečevanje dodatnih vnosov in aktivno odstranjevanje ITV potrebno izvajati aktivnosti osveščanja širše javnosti z izdelavo opisnih tabel, objavo v lokalnih tiskanih medijih in letakom o pomenu varovanja avtohtonih vrst;
- potrebno je nadaljevati z izobraževanjem članov Ribiške družine Metlika, da bi v bodoče preprečili ponoven vnos invazivnih vrst, ter da bi jih prepoznavali, saj je širše območje ribnika (v katerih je bila najdena kitajska brezzobka, želva rumenovratka, želva rdečevratka) tudi zelo poraslo s številnimi ITV (rudbekija, žlezava nedotika, navadna barvilnica, ambrozija, robinija...), ki jih z dosedanjjo košnjo ni bilo mogoče iztrebiti;
- odstranjevanje identificiranih rastlinskih ITV (predvsem pelinolistna žvrklja, zlata (in druge vrste) rozga, žlezava nedotika, rudbekija, veliki pajesen, enoletna suholetnica, japonski dresnik, robinija) in zasaditev domorodnih rastlin – trav in detelj ter visokodebelnih avtohtonih sadnih dreves. Odstranjevanje poteka ob prometnicah (razen državnih cest), pohodnih in učnih poteh, ob reki Kolpi in v okolici mokrišč, na drugih najbolj prizadetih površinah;
- načrtuje se ponovno aktivnost ročnega odstranjevanja enoletne suholetnice s praktikanti in prostovoljci iz tujine katerim se zagotovi hrana in bivanje, ter pomoč zunanjih izvajalcev na območju N2000 Marindol;
- odstranjevanje pelinolistne žvrklje (*Ambrosia artemisiifolia*) na območju N2000 Marindol in Kolpa ter Sejemski pešpoti poti in Mlinarski pešpoti na cca 20 km dolžine;
- odstranjevanje žlezave nedotike (*Impatiens glandulifera*) ob NS Kolpa v dolžini 4 km. V kolikor bo MNZ odstranil ograjo ob reki bi bilo možno izvesti tudi več del;
- Odstranjevanje zlate rozge (*Solidago virgaurea*) na območju steljnikov N2000 Marindol – posamezna rastišča na območju 4 ha;
- odstranjevanje rudbekije, večkratna košnja na območju obrežja NS Kolpa Pobrežje –Dolenjci (2 km), Pobrežje – Adlešiči (3 km) in Vrhovci-Marindol (1 km);
- odstranjevanje robinije (*Robinia pseudoacacia*) na območju Natura 2000 Marindol in Žuniči (0,5 ha) – posek, odvoz, košnja/mulčenje;
- zasaditev avtohtonih dreves (sadnih in drugih) na območju odstranjevanja robinije (nakup vsaj 50 sadik, semena trav, gnojila, zaščita, zasaditev), redna dodatna večkratna košnja zaradi preprečevanja ponovnega razraščanja (nakup in storitev);
- setev avtohtonih travnih mešanic in žit (ali zastirka) na območju odstranjevanja ITV, v strmih brežinah tudi mešanice z metuljnicami – na primer: lucerna (*Alfa alfa*)... (nakup in strojna ter ročna dela),
- drugi ukrepi za preprečevanje vnosa in širjenja ITV, ki bodo v fazi priprave večletnega načrta za preprečevanje in obvladovanje ITV spoznane kot nujne.

Sodelovanje s kmeti pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja s katerimi se zagotavlja cilje zavarovanega območja

zajema vključevanje kmetov v različne ukrepe v novem programskem obdobju, saj je bilo doslej precej skromno in velikega napredka na tem področju ni bilo. Kmetje so vključeni v ukrepe: ekološko kmetovanje (v precej skromnem obsegu), reja avtohtonih pasem, dobrobit živali in podobno. Nezadovoljivo je vključevanje v ukrepe pozne košnje in paše, puščanje pasov neobdelane površine in predvsem v ukrepe velike zveri, kjer v celotni Beli krajini ni vključena nobena kmetija kljub precejšnjim težavam in pogostimi škodami po zavarovanih vrstah. Edini logičen vzrok je zapletena administracija in sankcije zaradi kršitev obveznosti, ki so največkrat nenamerne. V novem programskem obdobju se odpirajo nove možnosti zaradi spremenjenega sistema nadgrajevanja posameznih ukrepov.

Štirim slovenskim lokalnim akcijskim skupinam (LAS Dolina Soče, LAS Loškega pogorja, LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline, LAS Dolenjska in Bela krajina) ter Avstrijskemu LAG Regionalcooperation Unterkärnten je uspela prijava na javni razpis MKGP za projekte sodelovanje med LAS s projektom »IZ DROBNICE«. KP Kolpa bo v sodelovanju z LAS DBK pomemben posrednik pri sodelovanju z deležniki – ekološkimi kmeti iz našega področja, prav tako pa tudi izvajalec mehkih vsebin projekta – izobraževanje, promocija, načrtovanje, tiskovine... JZ KP Kolpa v projektu sodeluje kot izvajalec, kar pomeni, da ni partner v projektu in bo za načrtovane aktivnosti v naslednjih 2 letih, v skupni vrednosti 22.384 €, prejel 100 % povračilo. V letu 2023 bo predvidoma izvedena ena tretjina aktivnosti, v višini 7.500 €

Sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave in ostalimi zavarovanimi območji

JZ KP Kolpa bo tudi v bodoče sodeloval z Zavodom RS za varstvo narave, skladno z zakonskimi podlagami. Še naprej bomo podajali predloge glede določitve novih naravnih vrednot ter kot doslej, redno obveščali o morebitnih spremembah stanja naravnih vrednot. Prav tako bomo sodelovali v vseh postopkih, ki bodo kakorkoli tangirali katerokoli naravno vrednoto, biotsko raznovrstnost ali krajinsko pestrost v parku. Sodelovali bomo tudi v vseh naravovarstvenih nalogah, vključno z morebitnimi monitoringi, spremljanjem stanja v naravi in nadzorom nad izvajanjem varstvenih režimov v parku. Prav tako bomo v sodelovali v morebitnih postopkih naravovarstvenih smernic, če se bodo le-te pripravljale za območje parka ter pri drugih upravnih postopkih, v kolikor bomo vanje vključeni, pa tudi pri morebitnih projektih ali raziskovalnih nalogah, povezanih z območjem parka.

V 5. točki 2. odst. 133. člena ZON je določeno, da upravljavec zavarovanega območja kot javno službo med drugimi opravlja tudi naloge, ki se nanašajo na sodelovanje pri izvajanju ter izvedbi ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega, če so ta območja območno povezana z zavarovanim območjem. V primeru KP Kolpa so ta območja naslednja: SPA Kočevsko, POO Kočevsko, POO Kolpa, POO Marindol, POO Veliko Bukovje, POO Petrišina jama, kar zahteva strokovno sodelovanje JZ KP Kolpa predvsem s krajevno pristojno območno enoto z ZRSVN Novo mesto.

Nadaljevali bomo z aktivnostmi spremljanja stanja suhih travnišč, posebno NS Marindolski steljniki, Žunički steljniki, Vrhovske vrtače, SNR Hrastova loza, obnove naravnih vrednot (četrti revitalizacija Ziljskih vrb, Marindolske lipe, lipe v vasi Marindol,...) in kalov (Kovača vas, Jajce, Miliči, Sodevci, Močile), spremljanja populacij dvoživk (dodatno se vključuje Sinjevrški kal), popisa, odlova in uničevanja ITV in podobno. Sodelovanje teče tudi na področju izdaje soglasij za posege v naravi in ureditvi pohodnih poti pri čemer bi si želel to sodelovanje poglobiti.

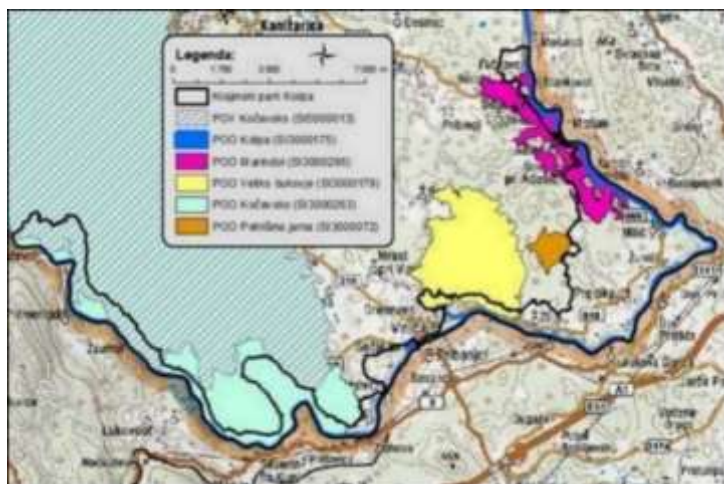
Z ostalimi upravljavskimi zavodi bomo sodelovali v sklopu delovanja Skupnosti naravnih parkov Slovenije ter pri vseh ostalih projektih in naravovarstvenih aktivnostih, kjer imamo s posameznimi upravljavskimi zavodi skupne oziroma podobne interese.

Sodelovanje se nanaša na naslednjih 6 območij Natura 2000:

1. Posebno območje varstva Kočevsko (SI5000013)
2. Posebno ohranitveno območje Petrišina jama (SI3000072)
3. Posebno ohranitveno območje Kolpa (SI3000175)
4. Posebno ohranitveno območje Veliko bukovje (SI3000179)
5. Posebno ohranitveno območje Kočevsko (SI3000263)
6. Posebno ohranitveno območje Marindol (SI3000296)

Karta 2: Območja Natura 2000, ki segajo na območje parka

Pripravi: Anita G. Prosenjak, Vira: GURS in Uredba o posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura 2000), (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16, 47/18).

Območja Nature 2000 prekrivajo 46 % površine zavarovanega območja Krajinski park Kolpa (oziroma 1.992,21 ha), delež EPO pa zajema 51,82 % površin (kar znaša v naravi 2.244,56 ha). Odstotek površin teh varovanih območij, ki segajo še izven območja KP Kolpa, pa je v primerjavi s površino območij Nature 2000, ki segajo na preostale primerljive manjše parke v RS, kar precejšen.

Sodelovanje se nanaša tudi na 6 ekološko pomembnih območij, ki segajo na območje parka; ta so predstavljena na naslednji karti:

1. Kolpa (id. št. 64700)
2. Marindol (id. št. 94700)
3. Kočevsko (id. št. 31100)
4. Petrišina jama (id. št. 67900)
5. Veliko bukovje (id. št. 64600)
6. Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri (id. št. 80000)

Karta 3: Ekološko pomembna območja, ki segajo v park

Pripravi: Anita G. Prosenjak, Vira: Zavod (april 2015), GURS, Uredba o ekološko pomembnih območjih Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18).

Sodelovanje z upravljavci kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč za doseganje ciljev na naravovarstveno pomembnih površinah

JZ KP Kolpa ima dobro razvito dolgoročno sodelovanje z deležniki v prostoru. To zajema svetovanje in skupne aktivnosti ter številne usluge zavoda lastnikom in uporabnikom zemljišč znotraj območja parka in na območju N2000. Pomembno je nudenje pomoči vzdrževanja najbolj problematičnih kmetijskih površin, prometnic in preprečevanje zaraščanja ter odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst.

Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje

Na območju parka ne moremo govoriti o resno razvrednotenih ali uničenih območjih. Obstaja pa nekaj opuščanih manjših kamnolomov, ki so prepuščeni naravni sukcesiji. Ti zagotovo ne prispevajo k lepšemu izgledu zavarovane kulturne krajine, a hkrati ne predstavljajo večje težave. Posebnih ukrepov na tem področju ni, poskušali pa bomo preprečevati – zaustaviti nedovoljene posege.

Preglednica 4: Prioriteta 1 - Varstvene, strokovne, upravljavske in nadzorne naloge

1. prioriteta - cilj:		Število ur	Skupaj odhodki 1. prioriteta	ODHODKI (€)				Koord. (nosilci nalog)	Obdobje izvaj.	PUN
				Stroški dela	Mat. stroški	Investicije	Vir fin.			
Ohranjene naravne vrednote in biotska raznovrstnost, stanja ter procesi v naravi, zaradi katerih je bilo območje ob reki Kolpi zavarovano		5.639	158.830	77.730	81.100	0				
				77.730	27.100	0	MNVP			
					45.500		PP559			
				0	0	0	PROJ			
				0	8.500	0	DPJS			
				0	0	0	TD			
Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:		Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koord.	Izvaj.	PUN
1.1 Izvedene neposredne aktivnosti in ukrepi za varstvo vrst, HT, ekosistemov, območij Natura 2000, naravnih vrednot in krajine	1.608	23.665	22.165	1.500	0					
			22.165	500	0	MNVP				
						PROJ				
			0	1.000		DPJS				
						TD				
Vzdrževanje ustreznih stanj: Izvajanje ukrepov varstva na zavarovanem območju ter izvajanje ukrepov in načrtov iz programa upravljanja območij Natura 2000 (2020-2028); poročanje in vodenje evidenc o izvajanju programa (priloga 3, obdobje 2015-2020) Sodelovanje pri izvajanju in izvajanje ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in območjih Natura2000 v ZO in izven njega, kjer so območno povezana z ZO Ohranjanje kmetijske rabe in preprečevanje zaraščanja posebnih krajinskih območij v parku z obdelavo in pašo Vrhovskih vrtač, Miličev, Miličkih luk, Marindolskih luk Žuničkih košenic, travnikov v Purgi in na Priložniku, cca 20 ha Obnova rabe dela zaraščenih stelnikov v soglasju z lastniki (Raven Vukovci, Žunički stelniki, Marindolski stelniki), 4 ha in vzdrževanje površin urejenih v preteklih letih Izboljšanje stanja NV Suha dolina pod Sinjim Vrhom - očiščene in vzdrževane površine z lastno mehanizacijo in zunanjimi izvajalci vseh površin za katera se pridobi soglasje lastnikov Vzdrževanje že vzpostavljenih stelnjskih površin (vsaj 5 ha) Izvajanje vzdrževalnih del na Žagarjevi poti nad vasema Damelj - Kot pri Damlju, ter krožni Fortunovi poti - usmerjeno informiranje o pomenu varstva krajine, urejene informativne in usmerjevalne table Izvajanje aktivnosti za obnovo, prenovo in druge ureditve NV (Ziljske vrbe, Fučkovski zdenec, Jajce, Jarbol, ki bo zaradi odstranitve ograje ponovno dostopen...) Inventarizacija površin HT z zunanjim izvajalcem Ohranjanje najmanj obstoječega stanja HT V okviru možnosti in interesa deležnikov urejen vsaj še en vodni (iz)vir na ZO Izvajanje del na terenu z lastno in najeto mehanizacijo (traktorji, kosilnice, motorne žage, mulčarji, priklopniki) Popis stanja in vrednotenje krajine (popis 10 NV, podaja vsaj 2 novih predlogov NV) Redno vzdrževani stroji, orodja in oprema za izvajanje vzdrževalnih del na naravnih vrednotah ter območjih Natura 2000 - tehnični pregledi, zavarovanja, registracije, popravila, nabava goriva in podobno Vzdrževana, obnovljena, za vzdrževanje ustreznih stanj v naravi pripravljeni delovni stroji in oprema (servisi, popravila, gorivo, maziva,...) Odstranjevanje in zmanjševanje dejavnikov ogrožanja: Spremljanje stanja narave, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot na ZO s popisnimi listi (vsaj 10% NV) in ugotavljanje, ali je pri kateri NV ali delu ZO prišlo do preobremenitev zaradi obiskovanja in rekreacije ter predlogi rešitev Preučitev in določitev nosilne kapacitete za NV, ki bi lahko bile preobremenjene zaradi splošne in posebne rabe - obiskovanje in rekreacija, aktivno sodelovanje pri urejanju rabe Obiskovanje naravnih vrednot (brez jam) in izpolnjevanje popisnih listov (za vsaj 10 NV), podajanje predlogov vpisa novih NV								BG	jan - dec	jan - dec

Informiranje lastnikov zemljišč na katerih so NV o njihovem pomenu (10% NV) Informiranje lastnikov zemljišč o najvrednejših predelih posameznega HT Priprava osnutka mirnih con za najbolj ogrožene živalske vrste na podlagi pridobljenih rezultatov monitoringov v Načrtu upravljanja Vzpostavljane evidenc za spremljanje kazalnikov stanja opravljenih monitoringov izvedenih na območju parka in pridobljenih podatkov Oddani morebitni dodatni predlogi sprememb Pravilnika o določitvi in varstvu NV Osnove označitve v naravi za varstvo vrst, HT, ekosistemov, območij N2000, naravnih vrednot in krajine: Vzdrževanje in dopolnjevanje usmerjenega informiranja obiskovalcev zavarovanega območja z označbami Izvajanje ukrepov za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja ITV - nadaljevanje aktivnosti iz preteklih let Dopolnjevanje in posodabljanje kartografskih podlag Ažuriranje osnovne evidenca naravnih vrednot								jan - dec	-			
KAZALNIK 1: Obnovljene in vzdrževane površine, izboljšanje stanja, prenove in druge ureditve posebnih krajinskih območij							Ciljna vrednost:	34 ha				
KAZALNIK 2: Na novo urejen / vzdrževan vodni (iz)vir na ZO KP Kolpa							Ciljna vrednost:	2				
KAZALNIK 3: V skladu s potrebami vzdrževani in servisirani delovni stroji in oprema							Ciljna vrednost:	16				
KAZALNIK 4: Spremljano stanje narave, biotske raznovrstnosti in NV, izvedeno vrednotenje (popisni listi) na terenu, spremljani kazalniki stanja opravljenih monitoringov, preučevane nosilne kapacitete NV, ki bi lahko bile preobremenjene							Ciljna vrednost:	10%				
KAZALNIK 5: Vzdrževane in dopolnjene označitve v naravi, za informiranje obiskovalcev							Ciljna vrednost:	3				
KAZALNIK 6: Podan predlog za razbremenitev dela ZO zaradi obiskovanja in rekreacije							Ciljna vrednost:	1				
1.2	Aktivno sodelovanje pri pripravi novega Programa Natura 2000 za obdobje 2022 - 2028	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
		120	1.954	1.654	300	0						
				1.654	300		MNVP					
							PROJ					
				0			DPJS					
									TD			
Vključevanje v aktivnosti v zvezi z izvedbo novega PUN 2000							BG	jan - dec	da			
KAZALNIK: Število sodelovanj pri izvedbi novega programa N2000							Ciljna vrednost:	1				
1.3	Izvedene potrebne aktivnosti za sprejem načrta upravljanja	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
		1.320	33.795	18.195	15.600	0						
				18.195	15.600		MNVP					
							PROJ					
				0			DPJS					
									TD			
Predstavitev novega osnutka NU na ministrstvo, usklajevanje pripomb Predlog NU dopolnjen s finančnim načrtom Usklajevanje NU z deležniki na lokalni ravni Medresorsko usklajevanje za oddajo dokumenta v vladno proceduro							BG, AGP	jan - dec	da - - -			
KAZALNIK: NU v medresorskem usklajevanju							Ciljna vrednost:	1				
1.4	Izvajanje neposrednega nadzora v naravi in sodelovanje z ministrstvom ter drugimi pristojnimi nadzornimi službami	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
		1.040	23.436	14.336	9.100	0						
				14.336	9.100	0	MNVP					
							PROJ					
				0			DPJS					
									TD			
Izvajanje naravovarstvenega nadzora Naravovarstveni nadzor na zavarovanem območju, prednostno tam, kjer se kažejo večji negativni pritiski na naravo - terenski obhodi, evidentiranje kršitev, ukrepanje po potrebi, svetovanje in usmerjanje k naravi prijazni rabi: spremljanje vožnje v naravnem okolju in parkiranje v skladu z režimom ob reki Kolpi, spremljanje sečnje ob Kolpi in drugih vodnih (iz)virih, nadzor nad nabiranjem gliv, kurjenjem v naravi, spremljanje naravovarstvenih soglasij za posege v naravo in gradnjo v prostoru Usposabljanje enega JU za naravovarstveni nadzor - napotitev na ustrezna dopolnilna izobraževanja, izpit za NN, prekrškovni izpit, izpit upravni postopek Podan predlog na ministrstvo in Svet JZKPK za spremembo sistemizacije delovnih mest - dodano novo delovno mesto za izvajanje NVN z visokošolsko izobrazbo Uniformiranje nadzornikov - nakup opreme s predpisanimi označbami za naravovarstveni nadzor (uniforma, izkaznica,...) za 2 NV nadzornika in 2 prostovoljna nadzornika Zagotavljanje ustrezne programske in druge opreme za nadzornika in izvajanje nadzora - aplikacija Inpores, mobilni telefon, tiskalnik Poročanje o izvedenih aktivnostih, podanih predlogih Izvajanje aktivnosti ozaveščanja javnosti kot ukrep ki prispeva k boljšemu spoštovanju predpisov in učinkovitejšemu nadzoru, pomoč pri nalogah strokovne mature, diplomskih in magistrskih nalogah iz tega področja Izvajanje aktivnosti za spodbujanje k izobraževanju za prostovoljno nadzorništvo:							AGP	jan - dec	-			

Spodbujanje vsaj enega kandidata za izobraževanje za prostovoljne oziroma naravovarstvene nadzornike Informiranje o pomenu prostovoljnega nadzorništva											
Izvedene aktivnosti in urejeno vzdrževanje službenih vozil, opreme ter usposobljenosti za izvajanja nadzora na vodi Izvedene aktivnosti za nemoteno delovanje in uporabo tovornega in električnih vozil, prednostno namenjenih NV nadzoru: Mazda BT50, Renault ZOE; Renault Kangoo, Peugeot Traveler (vzdrževanje, servisiranje, registracije, zavarovanja, ...) Skrb za nemoteno delovanje polnilnih mest za električna vozila za izvajanje NV nadzora, poravnava stroškov in vključitev v sistem ob povečani javni rabi, namestitvev označevalnih tabel za polnilna mesta Izvedeno popravilo tovornega vozila namenjenega NV nadzoru in vzdrževanju slabše dostopnih lokacij (generalno popravilo motorja, zamenjava jermenov, kleparska dela, redni servis, registracija) Popravilo in vzdrževanje plovil, pregledana in ustrezno za rabo pripravljena plovila, nabava potrebne nadomestne in dotrajane opreme							H/NN	feb -	-		
Sodelovanje s pristojnimi institucijami za vodenje in odločanje v upravnih postopkih za posege, ravnanja, dejavnosti in pravne posle na območju KP Kolpa Strokovno srečanje z institucijami, pristojnimi za vodenje in odločanje v upravnih postopkih, ki se nanašajo na posege, ravnanja, dejavnosti in pravne posle na območju parka (Občina Črnomelj, UE Črnomelj, MIR, Inšpektorat RS za okolje in prostor) za dogovor o načinu sodelovanja pri izvajanju naravovarstvenega nadzora na zavarovanem območju Redna strokovna usklajevanja, izmenjava mnenj in terenski ogledi z ZRSVN Izvedena skupna aktivnost neposrednega nadzora (tudi skupaj z drugimi službami nadzora) za izboljšanje posebej kritičnih kršitev Izmenjava strokovnih mnenj, sodelovanje s pristojnimi institucijami ob ugotovljenih kršitvah na ZO							BG	jan - dec	-		
KAZALNIK 1: Nabavljena oprema in službena oblačila za nadzornike in prostovoljne nadzornike							Ciljna vrednost:	4			
KAZALNIK 2: Strokovno usposabljanje za NVN 5. stopnje							Ciljna vrednost:	1			
KAZALNIK 3: Poročilo o izvedenih nadzorniških nalogah							Ciljna vrednost:	1			
KAZALNIK 4: Število novih prostovoljnih nadzornikov							Ciljna vrednost:	2			
KAZALNIK 5: Vzdrževan vozni park in plovila za nadzor							Ciljna vrednost:	8			
KAZALNIK 6: Število sodelovanj s pristojnimi institucijami, povezano z naravovarstvenim nadzorništvom							Ciljna vrednost:	3			
1.5	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Omogočanje pogojev (zagotavljanje mirnih območij, fizičnih preprek, nameščanje struktur,...) za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst ter za ohranjanje najbolj občutljivih naravnih vrednot	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
				3.226	0	0					
				3.226							MNVP
											PROJ
				0							DPJS
					TD						
Nameščanje fizičnih preprek za ohranjanje dvoživk ter zagotavljanje mirnih con v okviru potreb in možnosti Spodbujanje in promocija alternativne oblike mobilnosti (e-kolesarjenje) za obisk NV s predstavitvami, izposoja e-koles in opreme Izvajanje aktivnosti in iskanje možnosti za financiranje obnove jezov na Kolpi v celotnem območju parka Prenova in vzdrževanje že urejenih vaških kalov, izvirov, napajališč za ohranjanje dvoživk, v sodelovanju z vaščani in projektno sodelovanje -predvsem Jajce Podklanec in Fučkovski zdenec, po možnosti s prijavo na projekt (CLLD)							BG	mar - dec	-		
KAZALNIK 1: Izvedene komunikacije in aktivnosti za ohranitev ugodnega stanja vodnega habitata							Ciljna vrednost:	4			
KAZALNIK 2: Vzdrževana infrastruktura							Ciljna vrednost:	2			
1.6	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Spremljanje kazalnikov stanja narave v zavarovanem območju, vključno s populacijami invazivnih in drugih tujerodnih vrst ter izvajanje potrebnih ukrepov	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
				10.035	45.700	0					
				10.035	200						MNVP
					45.500						PS559
											PROJ
0			DPJS								
					TD						
Redno spremljanje stanja ciljnih vrst, rib ter dvoživk: Navadni škržek - sodelovanje s pristojnimi službami pri določanju naravovarstvenih smernic in mnenj (PUN 2015-2020) Siva čaplja - opravljena 2 monitoringa sive čaplje v Hrastovi lozi Veliki žagar - opravljen monitoring gnezdišč ob Kolpi Rjavi medved - pridobljeni in obdelani podatki o stanju na območju v tekočem letu Dvoživke - nadaljevanje monitoringa / popis v kalih na območju parka in N2000, spremljanje vrstne pestrosti v novo obnovljenih kalih Kmečka lastovka - izvedeni letni popisi (prihod, gnezdenje, odhod), delavnice ptice selivke za OŠ na območju parka Popis nočnih metuljev na Vrhovskih vrtačah in drugih lokacijah Sodelovanje pri zimskem štetju vodnih ptičev ob Kolpi, preskrba sodelujočih popisovalcev Kartiranje površin negozdnih HT znotraj KPK, 2% Ažurirana evidenca lokacij rastišč tujerodnih vrst Ažurirana evidenca vrst in HT, urejeni grafični podatki							AGP	mar - nov	-		
Sodelovanje pri izvajanju in izvajanje ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega (PP559 - invazivke)							BG	mar -	-		

<i>Izvedeni ukrepi za preprečevanje in obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst</i> <i>Osveščanje o ITV, spremljanje razširjenosti (reka Kolpa, obrežje reke, območje N2000 Marindol)</i> <i>Priprava in izvajanje ukrepov za obvladovanje močno razširjenih vrst (odstranjevanje identificiranih rastlinskih ITV, setev in zasaditev domorodnih,...)</i> <i>Odstranjevanje tujerodnih rastlinskih vrst, urejanje in vzdrževanje površin po odstranitvi (prednostno obrežje Kolpe, Prilozje, Mlake, Vrhovske vrtače, OTT travniki Purga, Pobrežje, N2000 območja)</i> <i>Monitoring močvirske sklednice v ribnikih in reki Kolpi</i> <i>Aktivnosti komunikacije javnosti v zvezi ITV (nastopi v radijskih oddajah, pisanje in objava člankov...)</i> <i>Nadaljevanje izdelave katastra ITV</i> <i>Drugi ukrepi za preprečevanje vnosa in širjenje ITV</i>								nov				
<i>Izvajanje ukrepov za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb na druga mokrišča na ZO, Natura 2000 (PP559-mokrišča)</i> <i>Ohranjanje, obnova in vzpostavitev mokrišč: Jajce, Jez, Veliki kal Miliči, Kal Miliči, Kal na Majišču, Barbirov kal, kal Kalce, Sodevski kal, Sinjevrški kal, kal Močile</i> <i>Zamenjave, popravila, dopolnitve označitev, vzpostavitev novih informacijskih objektov skladno z zaznanimi potrebami na terenu</i> <i>Ureditve ali zasaditve vegetacije za preprečevanje erozije tal</i>								mar-nov	-			
<i>Izdelana knjižica, knjiga oz. promocijski material o biotski raznovrstnosti v KP Kolpa, ponatis štiri jezične publikacije</i>								nov-dec	-			
KAZALNIK 1: Število izvedenih monitoringov ciljnih vrst rib ter dvoživk								Ciljna vrednost:	1			
KAZALNIK 2: Izvedi ukrepi za preprečevanje in obvladovanje vnosa ter širjenja ITV								Ciljna vrednost:	8			
KAZALNIK 3: Izvedeni ukrepi za obvladovanje vplivov podnebnih sprememb								Ciljna vrednost:	4			
KAZALNIK 2: Izvedene aktivnosti ozaveščanja o ITV in promocije biotske raznovrstnosti								Ciljna vrednost:	12			
1.7	Sodelovanje pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja s katerimi se zagotavlja cilje zavarovanega območja in Opravljanje nalog v skladu s projektno prijavo, pri katerih sodeluje pristojno ministrstvo	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN	
					2.426	8.000	0					
					2.426	500	0					MNVP
							0					PROJ
					0	7.500						DPJS
			TD									
<i>Sodelovanje s kmetijsko in gozdarsko svetovalno službo, povezano z ukrepi za doseganje ciljev Nature 2000</i> <i>Pridobljen seznam kmetij, vključenih v PRP</i> <i>Pomoč pri pridobivanju spodbud kmetom pri izvajanju ukrepov PRP</i> <i>Sodelovanje z lastniki kmetijskih zemljišč ter KGZS z namenom popularizacije trajnega kmetovanja ter drugih ukrepov, namenjenih kmetijam</i> <i>Izvedeno vsaj 1 informiranje o dobrih kmetijskih praksah in okoljskih ukrepih, s ciljem naravi prijaznejšega kmetovanja in preprečevanja zaraščanja</i> <i>Izvedena vsaj 3 strokovna svetovanja in prikazi (varovanje rejnih živali in sobivanje z velikimi zvermi, pozna iz zgodnja paša namesto požiganja, reja avtohtonih-okolju prilagojenih pasem, dobre kmetijske prakse za ohranjanje prostoživečih populacij)</i>								BG	apr - nov	da		
<i>Seznanjanje kmetov o pomenu kmetovanja na območju parka, s poudarkom na ohranjanju naravnih vrednot, kulturne krajine, vrst in habitatnih tipov, reji avtohtonih pasem živali in sort kmetijskih rastlin</i> <i>Prikaz opravil v travniških sadovnjakih za zainteresirano javnost</i> <i>Dopolnjevanje katastra visokodebelnih travniških sadovnjakov s pomočjo študentov, ki opravljajo prakso</i> <i>Dokupljene in zasajene sadike sadnih dreves v kolekcijskem nasadu Kalce, mineralna in organska gnojila</i> <i>Ureditev NV Fortunova brajda: gnojenje, zemeljska dela, obnova konstrukcije, aktivnosti obnove podpornega suhozida</i> <i>Postavljen premični prikazni poligon varovalnih ograj pred velikimi zvermi in drugimi prostoživečimi živalmi</i>								BG	apr - nov	-		
<i>Izvajanje aktivnosti v okviru projekta IZ DROBNICE (MKGP) štirih slovenskih LAS skupin in 1 avstrijske - izvajalec mehkih vsebin (svetovanje, izobraževalni tečaji in delavnice, kulinarčni dogodki, razvoj kolektivne platforme rejcev drobnice, razvoj partnerskih kmetij, promocijske aktivnosti, organizacija regijskega posveta, udeležba na festivalih, izdelava skupne tiskovine,...)</i> <i>Vzpostavitev povezave med vsaj 2 ekološkima kmetijama z rejo drobnice in predelavo mleka ter mesa znotraj LAS skupine in sodelovanje z ostalimi LAS</i> <i>Izvedena vsaj 3 strokovna predavanja in delavnice o modernih metodah ekološkega kmetovanja in predelave ekoloških surovin, delavnica trženja ekoloških proizvodov</i>								BG, TJ	jan - dec	-		
<i>Opravljanje nalog v skladu s projektno prijavo v okviru projektov, pri katerih ministrstvo sodeluje kot partner ali (so)financer</i> <i>Iskanje možnosti za pridobitev novega projekta, z min. 80 % sofinanciranjem, povezano z ohranjanjem in promocijo narave, biotske raznovrstnosti in NV ter vzpostavitvijo centra za doživljanje biodiverzitete</i>												
<i>Sodelovanje v aktivnostih Občine Črnomelj za pridobivanje projektnih sredstev na področjih, ki omogočajo zagotavljanje ciljev in promocijo ZO (izobraževanje, izbira in prijava projektov)</i>												
<i>Izvedba razstave avtohtonih rejnih živalskih vrst samostojno ali v sodelovanju z drugimi organizacijami ter kmeti iz območja Bele krajine, s ponudbo lokalno pridelane in predelane hrane (v okviru prireditve Jesenska zgodba in Dan naravnih parkov v Šokčevem dvoru, Belokranjska razstava drobnice, Agra, državna razstava in tekmovanje, dogodki pri partnerji projekta LAS)</i>								BG	maj - okt	-		
KAZALNIK 1: Število izvedenih dogodkov po programu PRP na podlagi sodelovanja s KGZS								Ciljna vrednost:	2			
KAZALNIK 2: Število izvedenih izobraževanj, komunikacijskih aktivnosti in prikazov, povezanih z ukrepi PRP, za kmete								Ciljna vrednost:	3-5.			
KAZALNIK 3: Izvedene aktivnosti na projektu 'Iz drobnice', skladno s časovnico 2023								Ciljna vrednost:	1			

KAZALNIK 4: Število aktivnosti za pridobitev novih projektov							Ciljna vrednost:	2			
KAZALNIK 5: Izvedena razstava avtohtonih rejnih živalskih vrst, s ponudbo lokalno pridelane hrane							Ciljna vrednost:	6			
KAZALNIK: Nudena pomoč zainteresiranim kmetom v zvezi z ukrepi PRP na ZO, vzpostavljena zasnova Ark parka v okviru projekta				Ciljna vrednost:	Izvedene 3 razstave in prikazi, izvedena svetovanja, pridobljen projekt in pričeto z izvajanjem aktivnosti						
1.8	Sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave in ostalimi zavarovanimi območji (mnenja, baze podatkov, NV akcije...)	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN
		259	3.970	3.570	400	0					
				3.570	400						
				0	0						
Sodelovanje z ZRSVN, posebej z OE NM <i>Izmenjava informacij in poročil iz raziskav, posegov, izdanih mnenj, naravovarstvenih smernic, dovoljenj,... na ZO KP Kolpa</i> <i>Usklajevanje in ažuriranje baze podatkov</i> <i>Vsaj 3 skupne terenske aktivnosti (steljniki, suhi travniki, kali Kalce, Barbirov kal, Ziljski kal Sinjevrški Veliki kal, izvir Jajce, urejanje pohodnih poti, parkirišč v ZO ...)</i> Sodelovanje z drugimi zavarovanimi območji <i>Izmenjava baz podatkov, mnenj o postopkih in posegih</i> <i>Sodelovanje pri vsaj eni naravovarstveni akciji</i> <i>Sodelovanje pri izvajanju naravovarstvenega nadzora (izmenjava izkušenj, pomoč po potrebi)</i> <i>Sodelovanje v aktivnostih osnovnih in srednjih šol (naravoslovni, kulturni dnevi, raziskovanje naravnih parkov Slovenije preko kviza,...)</i> <i>Udeležba na sestankih in izmenjava izkušenj ter znanj na letnem srečanju zaposlenih v ZO, so organizacija</i> Sodelovanje z izobraževalnimi in drugimi ustanovami <i>Vsaj 1 mentorstvo pri študijskem oz. raziskovalnem delu</i> <i>Vsaj 1 dijak/študent opravi redno šolsko prakso oz. praktično izobraževanje</i> <i>Sodelovanje s študenti (Univerzami) pri opravljanju vaj, projektnih aktivnosti, raziskovalnih in drugih nalog</i> <i>Sodelovanje z DOPPS - monitoringi (zimski popis vodnih ptičev, popis selivk, dan opazovanja ptičev)</i> <i>Sodelovanje z osnovnošolci in njihovimi mentorji v okviru spoznavanja zavarovanih območij narave (mladi parkoslovci v OŠ Stari trg, OŠ Vinica, OŠ Adlešiči, OŠ Loka, OŠ Griblje)</i> Sodelovanje s strokovnimi in drugimi organizacijami na državni in mednarodni ravni <i>Sodelovanje pri najpomembnejših aktivnostih posameznih upravljavcev zavarovanih območij v Sloveniji</i> <i>Udeležba na srečanjih Skupnosti zavarovanih območij in aktivnostih parkov Dinarskega loka in članarina v org. EU parlamenta, Komisije EU, Europarc, SAVE, ELO...</i> <i>Izvajanje aktivnosti in poravnava obveznosti, ki izhajajo iz dogovorov članov posamezne skupnosti (SNP, Dinaridis, Europarc, ...)</i> Sodelovanje z drugimi strokovnimi in stanovskimi službami, glede na potrebe								BG	jan - dec	-	
KAZALNIK 1: Število skupnih aktivnosti in terenskih ogledov z ZRSVN OE NM							Ciljna vrednost:	3			
KAZALNIK 2: Število sodelovanj z drugimi ZO							Ciljna vrednost:	6			
KAZALNIK 3: Število sodelovanj z izobraževalnimi in drugimi ustanovami							Ciljna vrednost:	5			
KAZALNIK 4: Število sodelovanj s strokovnimi in drugimi organizacijami na državni in mednarodni ravni							Ciljna vrednost:	3			
KAZALNIK 5: Število sodelovanj z drugimi strokovnimi in stanovskimi službami							Ciljna vrednost:	2			
1.9	Sodelovanje z upravljavci kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč za doseganje ciljev na naravovarstveno pomembnih površinah	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN
		114	1.571	1.571	0	0					
				1.571							
				0							
<i>Svetovanje upravljavcem kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljišč, sodelovanje v skupnih aktivnostih</i> <i>Izvajanje pomoči lastnikom in uporabnikom prostora - vzdrževanje najbolj problematičnih kmetijskih površin in prometnic</i> <i>Odpravljanje zaraščanja in odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst na kmetijskih in gozdnih zemljiščih ter vodnih telesih</i>								BG	mar - nov	-	
KAZALNIK: Število sodelovanj - izvedenih aktivnosti							Ciljna vrednost:	2			
1.10	Ekološko obnavljanje razvrednotenih območij in njihovo vzdrževanje	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koord.	Izvaj.	PUN
		40	1.051	551	500	0					
				551	500						
				0							
<i>Vključevanje v okoljske projekte, v kolikor se pokaže možnost, spremljanje stanja onesnaženosti vodotokov</i> <i>Izvedena vsaj ena čistilna akcija oz. sanacija divjega odlagališča (steljnik Čindžarke...)</i> <i>Izvajanje aktivnosti okoli prijaznih oblik mobilnosti za zmanjšanje obremenjevanja okolja</i>								BG	jan -	-	
KAZALNIK: Število izvedenih aktivnosti							Ciljna vrednost:	2			

5.2 Prioriteta 2: Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

Obiskovalci vstopajo na zavarovano območje narave Krajinski park Kolpa iz smeri Kočevje, Črnomelj, Metlika ter s sosednje Republike Hrvaške - skozi mednarodni mejni prehod Vinica in maloobmejna prehoda (Sodevci, Žuniči). Obisk poteka spontano, saj dostopov ni mogoče kontrolirati ali zapirati. Podatki o obisku parka ali tranzitu temeljijo na ocenah, ki jih poskušamo pridobivati skupaj z drugimi deležniki v prostoru. O drugačnem pristopu za spremljanje obiska zavarovanega območja se dogovarjamo s tujim podjetjem in v prvi polovici leta bo izveden ogled terena in predstavljene tehnične možnosti.

Nadzorovano spoznavanje in raziskovanje imenitnih, a občutljivih delov zavarovanega območja narave zahteva napore upravitelja v organizirano in strokovno vodenje, ustrezno prezentacijo naravne in kulturne dediščine, spoznavanje folklorne, rokodelstva in domačih obrti. Vodení obiski vrednih delov narave ter predstavitev zavarovanega območja in kulturne dediščine v muzeju na prostem, Šokčev dvor Žuniči, zavodu predstavlja vir drugih prihodkov ob izvajanju javne službe. Obisk zavarovanega območja se spremlja ob naravovarstvenem nadzoru na terenu, statistično pa s spremljanjem letnih poročil lokalne skupnosti (nočitve, obračunana turistična taksa pri ponudnikih na ZO), vodenjem evidence obiskov v Šokčevem dvoru in Domu Grduni.

Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva narave in obiskovalcev

V info centru ZO KP Kolpa – Šokčev dvor Žuniči, kulturnem spomeniku lokalnega pomena in muzeju na prostem poteka interpretacijska predstavitev zgodb iz preteklosti, povezanih s spoznavanjem narave, snovne in nesnovne dediščine mejnega dela Bele krajine, na zavarovanem območju, ob Kolpi. V času resne epidemiološke situacije v državi in svetu (2020, 2021) se je obisk zmanjšal za več kot polovico, predvsem s strani mlajše populacije (osnovnošolci, dijaki in študenti), kot tudi organiziranih skupin (upokoјenci, stanovska društva). Zavod se je razmeram prilagodil tudi s sprejemanjem manjših skupin. V letu 2022 se je obisk počasi vrnil v stare tokove in ocenjujemo, da bo tudi v letu 2023 ta dober.

- **Usklajevanje in usmerjanje obiska zavarovanega območja na ekološko manj občutljiva območja** bo tudi v bodoče temeljilo na spoznavanju učnih in pohodniških poti, urejenih kalov ter izvirov, enostavno dostopnih drevesnih in drugih naravnih vrednot. Za (individualne) obiskovalce s specifičnimi interesi zaposleni izvajajo doživljajsko vodenje in izobraževanje, usmerjeno na točke ki jih prioriteto zanimajo. Zavod bo nadaljeval z osveščanjem pomena varovane narave in vzgajanjem znanj o pomenu in vlogi visokodebelnih travniških sadovnjakov (primer - kolekcijski nasad Kalce), nalogi in vlogi dreves (gozdna učna pot Žeželj), spoznavanju in ohranjanju kulturne dediščine (žganje apna, kuhanje oglja), spoznavanje avtohtonih pasem živali, raziskovanje vinorodnega okoliša, spoznavanje biotske raznovrstnosti (Čredniška pot, Šašljeva učna pot), kdo so pomembni Belokranjci (Žagarjeva učna pot, Šašljeva učna pot), kaj lahko doživimo v obkolpskih vaseh (Grajska, Sejemska, Mlinarska, Najjužnejša pešpot).

Doživljajsko vodenje s čolnom po reki Kolpi in izposojajo plovil lahko izvajata dve usposobljeni osebi (vodnik rafta, reševalec iz vode po programu D, reševalec iz divjih vod po programu C), ki potrebne licence redno obnavljata. Zavod razpolaga s štirimi plovili (kapaciteta do 20 oseb), prednostno namenjenimi opravljanju redne dejavnosti, v izobraževalne namene, za »eko-spuste« po reki Kolpi, čistilne akcije in druge aktivnosti na vodi. Opravljeni tečaji za vodnike s področja čebelarjenja in vodenja po učnih poteh predstavljajo dodatne možnosti za izvajanje individualnih ali skupinskih vodenj po zavarovanem območju.

- **Sprejem, usmerjanje in vodenje obiskovalcev v zavarovanem območju** Krajinski park Kolpa zaposleni izvajajo z naravi sprejemljivim in organiziranim vodenjem ter usmerjanjem obiskovalcev, izvajanjem javnih dogodkov, sodelovanjem na dogodkih drugih organizatorjev, zagotavljanjem informacij s področja varstva in ohranjanja narave ter kulturne dediščine. V ta namen so urejene info točke, označene pešpoti, kar dopolnjuje spremljajoča (zasebna) turistična ponudba. Obiskovalci so usmerjeni s promocijskimi materiali, osveščanjem in objavami v različnih medijih (vabila na pohode, prireditve, dogodke,...), na terenu pa z informacijskimi in usmerjevalnimi tablicami.

Zavod od lanskega leta razpolaga z električnim kombijem za prevoz oseb (8 + 1 sedež), kar je pomembna dodana vrednost pri usmerjanju vodenih obiskov zavarovanega območja. V sedanji situaciji, ko ne prihajajo večje skupine z avtobusi, jim na tak način zmoremo dovolj kvalitetno približati in predstaviti zanimivosti parka. Poleg okoljskega značaja je pomembno tudi (skoraj)neslišno delovanje motorja, kar omogoča nemoten potek predstavitve že v avtomobilu.

Usmerjen sprejem in vodenje obiskovalcev zavarovanega območja zavod redno izvaja na dveh lokacijah:

- **Info center, kulturni spomenik in muzeju na prostem – Šokčev dvor Žuniči:** sprejem in vodenje obiskovalcev utečeno poteka od leta 2007, letno ga obišče približno 50 skupin, izvedeta se vsaj dve javni prireditvi, pri čemer info center obišče približno 2.500 ljudi. V osrednji informacijski točki parka poteka

sprejem najavljenih skupin in posameznikov, v tradicionalnih oblačilih in Belokranjskem dialektu, s sveže pripravljeno pogačo ter pijačo dobrodošlice. Interpretirano predstavitev zavarovanega območja Krajinski park Kolpa in kulturne dediščine Bele krajine, ki traja 45 do 120 minut, izvajata dva zaposlena. Terminalno je prilagojena željam obiskovalcev (dopoldne, popoldne, tudi v soboto, nedeljo in na praznike). Prodajna razstava rokodelskih izdelkov iz naravnih materialov (lan, volna, les, ličkanje, konoplja,...) je sestavni del info centra, vključno s čebelarstvo zbirko s predstavitvenim čebelnjakom, prikaznim panjem, opremo, literaturo o čebelarstvu in kopijo 100 let starega čebelnjaka. Pomemben del zbirke so nabavljena orodja za predelavo volne, lanu, konoplje. Njih uporaba se obiskovalcem prikaže z interpretacijsko predstavitevjo, pri čemer lahko tudi sami sodelujejo. Na voljo so knjižice s temeljito predstavitevjo postopkov pridelave in predelave teh surovin v uporabno blago.

V Šokčevem dvoru prirejamo javne prireditve, med njimi vsaj dvakrat letno dan odprtih vrat: v maju, ob dnevu naravnih parkov (24. maj) in zadnji vikend v septembru ali prvi vikend v oktobru, ko poteka Jesenska zgodba v Šokčevem dvoru, z raznolikimi priložnostnimi naravovarstvenimi, kmetijskimi in kulturnimi dogodki.

Zahtevnejšim skupinam in posameznikom s specifičnimi povpraševanji pripravljamo prilagojeno vodenje, vključno s fotografskimi in filmskimi predstavitevami posebnosti parka, ohranjanja biotske raznovrstnosti, podvodnem svetu Kolpe, ljudeh, ki tu živijo, običajih, ohranjenih dediščini, kmetovanju. V živo si lahko ogledajo prikaze rokodelskih veščin velikega nabora mojstrov, ki sodelujejo s parkom. V objektu nudimo možnost najema za zasebne dogodke (poroke, praznovanja, snemanje spotov...) ali fotografiranja ob posebnih priložnostih. Vsaj v času pred pandemijo covid-19, je obstajalo precejšnje zanimanje za te usluge in predvidevamo, da se bo to sčasoma ponovilo. Z izvajanjem interpretacij, vodenj, izvajanjem delavnic v Šokčevem dvoru javni zavod ustvarja druge prihodke javne službe (DPJS), s prodajo izdelkov domače obrti pa ustvarja prihodke od prodaje na trgu oz. izvaja tržno dejavnost (TD).

- **Center za doživljanje biodiverzitete (CDB) – DOM Grduni** za enkrat predstavlja osnovno namestitev za usmerjeno raziskovanje študentov in dijakov na terenskih vajah in taborih (geološke raziskave, spremljanje stanja vrst, monitoringi...), v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami in društvi. V urejenem lesenem objektu je tudi razstaveni prostor z nekaterimi stalnimi postavitvami in tudi priložnostnimi razstavami. S sprejemanjem učnih skupin na prenočitve v Domu Grduni javni zavod ustvarja druge (manjše) prihodke javne službe (DPJS) oziroma v manjšem delu tržno dejavnost (TD) ter vodi ustrezne evidence za namene statističnega spremljanja nočitev v registriranem nočitvenem obratu (AJPES).

Za zagotavljanje transparentnega izračunavanja in razmejevanja posrednih stroškov/odhodkov ter njihovo razdelitev na tržni in javni del dejavnosti, v skladu s Sodili, javni zavod ločeno po stroškovnih mestih evidentira javne in nejavne prihodke ter prihodke od tržne dejavnosti, pri opravljanju javne službe. Sodila so pravljena po navodilu pristojnega ministrstva za razmejevanje dejavnosti javnih zavodov s področja ohranjanja narave na javno službo in tržno dejavnost, št. 350602-5/2018/2, z dne 23. 1. 2018.

- **Sodelovanje in povezovanje s ponudniki zgodb in produktov povezanih z ohranjanjem naravne in kulturne dediščine** se širi skladno s širšo ponudbo in na novoustanovljenimi (turističnimi in drugimi) agencijami, ki imajo željo po sodelovanju, povezovanju in pristnih doživetjih. Pri nalogah upravljanja z obiskom zavod že sodeluje z lokalnimi institucijami za turizem (RIC Bela krajina - TIC Črnomelj, Zavod za turizem Metlika - TIC Metlika, Kulturnim centrom Semič - TIC Semič), Slovensko turistično organizacijo, turističnimi agencijami, izobraževalnimi ustanovami, društvi ter posamezniki.
- **Partnerstvo in sodelovanje v projektu Kolektivna blagovna znamka Bele Krajine (KBZBK)** je zavod vzpostavil z namenom tesnejšega povezovanja z Lokalno akcijsko skupino Dolenjska in Bela krajina ter lokalnimi turističnimi promotorji in ponudniki. Hkrati je zavod že uspel izboljšati uporabnost lastnih osnovnih sredstev, nabavljenih v preteklih projektih in spodbuditi k aktivnemu sodelovanju ponudnike ter obiskovalce zavarovanega območja. Namen projekta je povezovanje lokalnih ponudnikov (s pridelki iz kmetij ter izdelki domače obrti) za skupen nastop na trgu, z namenom povečanja prodaje. Z vzpostavitvijo znamke, katere lastnik bo RIC Bela krajina, se bo povečala dostopnost izdelkov in storitev ter osveščenost lokalnih ponudnikov in prebivalcev, neposredno tudi iz zavarovanega območja Krajinski park Kolpa, kar je glede na meje parka tudi bolj smiselno. JZ KP Kolpa bo svoje napore vložil v vzpostavitev zaokrožene mobilne enote za pripravo jedi iz lokalno pridelanih surovin. V ta namen je delno že dodatno opremljen priklopnik – mobilna prodajalna (nabavljena leta 2020, v projektu Zakladi Bele krajine) v kulinarico ustvarjalnico na kolesih – »Belokranjski KoloDvor«. Zavod že razpolaga tudi z dvema lesenima stojnicama in mobilno tržnico, s čimer na raznih dogodkih lahko ustvari dvor(išče) ponudnikov. Projektne aktivnosti – opremljanje mobilne kulinarice ustvarjalnice s pripomočki za pripravo, postrežbo in predstavitev hrane iz lokalno pridelanih surovin, predstavitvenimi dogodki za ozaveščanje, bodo konkretno dopolnile usmerjeno vzgajanje obiskovalcev in turistov v priložnostne potrošnike. Približevanje certificirane ponudbe znanih ponudnikov iz Bele krajine (in ZO KP Kolpa) sledi modelu »Izvorno Slovensko«, ki dokazano uspešno že promovira prehranske in rokodelske izdelke.

Nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje zavarovanih območij, razvijanje informacijskih centrov, opazovališč ter druge dodatne infrastrukture za obiskovalce

Zavod bo tudi v bodoče nadaljeval z vzpostavljanjem dodatne infrastrukture za doživljanje narave, opazovanje zanimivih vrst in podobno. Predvsem so v bodoče načrtovane opazovalnice, ki bi obiskovalcem približale življenje zavarovanih in redkih vrst živali (ptiči, bober, vidra in podobno).

Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanja javnosti

Za predstavitev parka, ki vključuje ozaveščanje javnosti o pomenu parka (22. člen Uredbe) se preko različnih medijev zavod vsa leta angažira tudi v različnih aktivnostih, ki bi zagotavljale primerno informiranje in tudi ozaveščanje javnosti. Naloge iz tega področja so predvsem pripravljanje in širjenje tiskanega, elektronskega in drugega gradiva, njihova predstavitev obiskovalcem, prebivalcem in lastnikom zemljišč na območju parka. Veliko tovrstnih aktivnosti se odvija ob predstavitev obiskovalcem, še bolj sistematično pa na dnevih odprtih vrat in drugih dogodkih v parku (čistilne akcije, pohodi in podobno):

- Priprava gradiv o zavarovanem območju, objave za javnost v obliki tiskanih in elektronske medijev. Sodelovanje v radijskih in televizijskih oddajah je postala ustaljena praksa za predstavitev dela zavoda ter promocijo zavarovanega območja in kulturne dediščine. Pri tem zavod sodeluje z javno RTV hišo, lokalnimi televizijami in radijskimi postajami (RTV SLO, TV Vaš kanal, Radio Sraka,...), z novinarji slovenskih ter lokalnih časopisov, revij, informatorjev (Dnevnik, Delo, Slovenske novice, Kmečki glas, Drobnica, Kmetovalec, Dolenjski list, Belokranjec,...) in tudi z objavami na informativnih spletnih straneh (Odeon, Lokalno.si...).
- Zavod skuša čim bolj aktivno sodelovati pri javnih dogodkih, povezanih s promocijo Slovenije, s tem destinacije Bela krajina in prednostni zavarovanja območja Krajinski park Kolpa za turizem, rekreacijo, pa tudi ustrezen razvoj turizma.
- Z izvajanjem delavnic, razstav in predstavitev različnim ciljnim skupinam skušamo širšim množicam približati naravno in kulturno dediščino.
- Prepoznavnost KP Kolpa se gradi tudi z izvajanjem projektov, saj vključujejo sodelovanje širše javnosti. V številnih zaključenih projektih so vzpostavljeni pogoji za ohranjanje znanj, nove možnosti sodelovanja, raziskav, izobraževanja.

Zavod vabi prebivalce in deležnike v parku k pripravi člankov in prispevkov za objave na spletni strani www.kp-kolpa.si ter nudi podporo pri promoviranju njihovih prispevkov, prednostno tistih s področja varovanja narave in kulturne dediščine.

Preglednica 5: Prioriteta 2 - Naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti

2. prioriteta - cilj:		Število ur	Skupaj odhodki 2. prioriteta	ODHODKI (€)				Koord. (nosilci nalog)	Obd. izvaj.	PU N
				Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.			
Ozaveščanje javnosti in urejanje obiska zavarovanega območja, z namenom spoznavanja pomena biotske pestrosti in prepleta kulturne dediščine zavarovanega območja		1.534	41.910	21.145	19.912	853				
				21.145	12.605	853	MNVP			
					1.725	0	PROJ			
				0	4.132	0	DPJS			
			0	1.450	0	TD				
2.1	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koord.	Izvaj.	PUN
	Zagotavljanje poteka obiska, ki je ustrezen z vidika varstva narave in obiskovalcev	456	18.798	6.286	12.512	0	Vir fin.			
				6.286	5.905		MNVP			
					1.725		PROJ			
				0	3.432		DPJS			
				0	1.450		TD			
Usklajevanje in razporejanje obiska zavarovanega območja								BG	mar - nov	-
Načrtno usmerjanje obiska na ekološko manj občutljiva območja - na učne in pešpoti, k hidrološkim NV kot so kali in izviri, k drevesnim naravnim vrednotam kot so vrbe in mogočne lipe, k ekosistemskim NV (steljniki in Vrhovske vrtače), na odprto krajino, na info točke zavarovanega območja										
Koordinacija obiska zahtevnejših obiskovalcev (individualna vodenja in posebni programi)										
Vodenje in usmerjanje obiskovalcev ZO, ustrezno z vidika varstva narave in obiskovalcev										
Doživljajsko strokovno vodenje posameznikov in skupin po zavarovanem območju, ob in po reki Kolpi (vsaj 4x)										
Sprejem, usmerjanje in vodenje obiskovalcev v kulturnem spomeniku in muzeju na prostem, v upravljanju JZ KP Kolpa - Šokčev dvor Žuniči								TJ	jan - dec	-
Nabava in priprava blaga za sprejem gostov (pogača, pecivo, aperitiv, osvežilne pijače...)										
Sprejem gostov, tematska interpretacija zavarovanega območja KP Kolpa in kulturne dediščine Bele Krajine (vsaj 30 sprejemov)										
Vzdrževanje, obnova in dopolnjevanje opreme za sprejem gostov (hišni tekstil, kostumi, oprema)										
Urejanje in dopolnjevanje čebelarke zbirke										
Urejanje in vzdrževanje opreme za predelavo volne (iz projektnih sredstev CLLD, 2018 - Volna, lan, konoplja)										

Koordinacija in usklajevanje uporabe e-koles in opreme (iz projektnih sredstev CLLD, 2018 - Kolpa e-bike) Dopolnjevanje, nabava, urejanje in koordiniranje (prodajne) galerije v Rokodelskem centru (projekt Razvoj rokodelskih centrov) Prodaja izdelkov iz Rokodelskega centra Nabava in priprava materialov za prikaze in delavnice (slama, ličkanje, lipovina, beka, volna, lan, konoplja,...) Vodenje evidence obiskovalcev, spremljanje trenda Čiščenje in vzdrževanje objekta ter okolice (vrt) Sprejem in koordinacija skupin z namestitvijo v Domu CDB Grduni (do 25 oseb) Nadaljnje ureditve Doma Grduni (kuhinja), priprava projektne dokumentacije za kompleksno ureditev CDB Grduni Koordiniranje sprejema in programa (obisk ZO, raziskave, tabori, namestitev prostovoljcev...) Poročanje o gostih, priprava poročil o nočitvah (RNO - AJPES) Vodenje evidence obiskovalcev, spremljanje trenda Čiščenje, obnova in vzdrževanje objekta za sprejem Vzdrževanje stalnih in občasnih razstav v objektu, koordinacija gostovanj razstav Odstranitev dotrajenih predmetov, ureditev skladiščnega prostora v kleti hiše, obnova dvoriščnih vrat, odstranjevanje bršljanove zarasti... Sodelovanje in povezovanje s ponudniki zgodb in produktov povezanih z ohranjanjem naravne in kulturne dediščine (Cicibanova dežela, Belokranjski muzej, Klepčev mlin v Pustem Gradcu, Info točka KP Lahinja, Belokranjsko izročilo, TD Raztresen, TK Žagar, Domačija Benetič, Društvo Rim Lan, D Madronič, kmetije ponudniki...), društvi, institucijami,... Partnerstvo in sodelovanje v projektu CLLD (ESSR) - Kolektivna blagovna znamka Bele krajine (KBZBK) Izvajanje projektnih aktivnosti 2. faze, v skladu s prijavnico - ureditev zunanosti prodajalne na kolesih Belokranjski KoloDvor v potujočo pripravljalnico jedi iz surovin zaščitenih z znamko (zunanja oprema, vizualna podoba) Sodelovanje s projektnimi partnerji pri koncipiranju KBZBK Sodelovanje s ponudniki iz zavarovanega območja, razvijanje idej in predlogov za izvirno predstavitev ponudbe v okviru z znamko zaščitenih proizvodov Sodelovanje s svetovalci za razvoju znamke, konceptov njihovih proizvodov, ter vizualno ustvarjalnost, pri razvijanju namizne galanterije za postrežbo tradicionalne hrane in proizvodov kmetij Promocijske aktivnosti na javnih dogodkih s pripravo dobrot iz lokalno pridelane hrane v potujoči pripravljalnici - Belokranjski (kolo)dvor								mar - nov	-	
KAZALNIK 1: Število usmerjenih strokovnih doživljajskih vodenj po ZO							Ciljna vrednost:	4		
KAZALNIK 2: Število sprejetih organiziranih skupin v muzeju na prostem Šokčev dvor Žuniči							Ciljna vrednost:	25-40.		
KAZALNIK 3: Število obiskovalcev v info centru in muzeju na prostem Šokčev dvor Žuniči							Ciljna vrednost:	1.500-2.000.		
KAZALNIK 4: Število namestitev organiziranih skupin / taborov v CDB Grduni							Ciljna vrednost:	3		
KAZALNIK 5: Število sodelovanj / povezovanj s ponudniki zgodb in produktov povezanih z ohranjanjem NKD							Ciljna vrednost:	3		
KAZALNIK 6: Izvedene aktivnosti po časovnici 2. faze in zaključek projekta KBZBK							Ciljna vrednost:	1		
2.2	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Nameščanje in vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje zavarovanih območij, razvijanje informacijskih centrov, opazovališč ter druge dodatne infrastrukture za obiskovalce	Število ur 506	Odhodki skupaj 8.975	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin. MNVP PROJ DPJS TD	Koord.	Izvaj.	PUN
				6.975	2.000	0				
				6.975	1.500	0				
				0	500					
Izvajanje potrebnih ureditvenih in vzdrževalnih del na obstoječih info točkah in počivališčih Obnova, zamenjava dotrajenih in dopolnjevanje oznak ter opreme Zamenjava predstavitenih tabel, ki označujejo NV in niso investicija - po potrebi (NV Fortunova brajda, Vrhovske vrtače,...) Postavitev novih smerokazov, prednostno Sejemska pešpot, Žagarjeva učna pot Ureditev odvodnjavanja, manjša popravila slamnate strehe ŠD Skrb za razvlaževanje in vzdrževanje prostorov v objektu ŠD Izvajanje potrebnih ureditev na pohodnih poteh od Prelesja do Dragošev ter učnih poteh in dostopih do naravnih vrednot (odstranjevanje padlih dreves, saniranje ruševin, nanosov zemlje ter kamenja,... (Damelj-Kot, Žeželj, Šašljeva učna pot), odprava škode zaradi vandalizma Košnja pešpoti ob Kolpi (vsaj 2x letno), učnih poti, pohodnih poti, dostopov do NV, opazovalnic, ... Popravila varnostnih ograj ali brvi na pešpotih, ob naravnih vrednotah Posipavanja in vgradnja gramoza na dostopih do naravnih vrednot in info točk (vsaj 30 m3), zaradi jesenskih poplav 2022 škoda na infrastrukturi zelo velika Spremljanje aktivnosti, urejanja in uporabe lokacij vstopno izstopnih mest ob Kolpi (vsaj 2x) Kontinuirano spremljanje in evidentiranje aktivnosti urejanja in uporabe območij namenjenih turizmu in rekreaciji ob reki Kolpi (II. cona ZO) ter neprimernih posegov v I. cono ZO Spremljanje stanja turistične infrastrukture na območju KP Kolpa							BG	apr - nov	-	
KAZALNIK 1: Izvedena ureditvena iz vzdrževalna dela							Ciljna vrednost:	6		
KAZALNIK 2: Pokošene pešpoti, učne in pohodne poti, dostopi do NV, opazovalnic							Ciljna vrednost:	1-2 krat letno		
KAZALNIK 3: Nasut/vgrajen gramož							Ciljna vrednost:	30 m3		
KAZALNIK 4: Spremljana raba vstopno izstopnih mest ob Kolpi							Ciljna vrednost:	vsaj 4x v poletni sezoni		

KAZALNIK 5: Evidentirano stanje turistične infrastrukture - predlogi za sanacijo							Ciljna vrednost:	1		
2.3	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Zagotavljanje prepoznavnosti zavarovanega območja in ozaveščanja javnosti	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin. MNVP PROJ DPJS TD	Koord.	Izvaj.	PUN
		572	14.138	7.885	5.400	853				
				7.885	5.200	853				
				0	200					
Priprava in širjenje tiskanega, elektronskega in drugega gradiva, povezanega z zavarovanim območjem Priprava izoblikovanih in distribuiranih ključnih sporočil za različne skupine in potrebe (vsaj 6) Sprotno urejanje in dopolnjevanje spletne strani www.kp-kolpa.si - predstavitev delovanja zavoda, zavarovanega območja, informacije in obvestila za javnost, prispevki deležnikov Vzpostavitev elektronske (in v skladu z možnostmi tiskane) knjige serije Ljudje ob Kolpi Dopolnjevanje in urejanje arhiva fototeke s fotografijami in filmi iz ZO, narejenimi z lastno opremo, za prikazovanje, tisk, elektronske medije Priprava in izdaja publikacij z rezultati raziskovalnih nalog, posebnosti ZO, ponatis zloženek (vsaj 1) Izdaja publikacije o domačih obrti, pomembnih ljudeh in znanjih... Izvajanje predavanj oz. predstavitev zavarovanega območja, naravne in kulturne dediščine (vsaj 5) Sodelovanje v radijskih in televizijskih objavah ter oddajah Dejavna udeležba pri organiziranju javnih dogodkov Sodelovanje na predstavitvah zavarovanega območja doma in v tujini Predstavitve na stojnicah Skupnosti naravnih parkov Slovenije, Parki Dinaridov in drugih sorodnih organizacij Interpretacije, animacije in predstavitve naravne in kulturne dediščine na sejmih doma in v tujini, kot na primer NATOUR Alpe - Adria, Agra, Narava zdravje, Center biotehnike in turizma GRM, Festival ambasad in drugod) posebej še na prireditvah v Beli krajini (Vinska vigred, Jurjevanje, Semiška ohcet, Martinovanje, Štefanje, razstave živali, Kmečki dan ... Promocija produktov in storitev iz območja KP Kolpa v tržne namene - predstavitev in prodaja na tržnicah (Črnomelj, Dobrodošli v Domžalah, Ljubljana, Festival sirov Brdo...), predstavitev v radijskih in TV oddajah, ... (vsaj 4 x) Sodelovanja z društvi oz. krajevnimi skupnostmi na območju parka, pri pripravi oz. izvajanju prireditev, v smislu boljšega poznavanja zavarovanega območja KP Kolpa in njegovih vsebin (vsaj 4 x) Povabilo prebivalcem k seznanitvi z letnim programom dela (na prireditvah in predstavitvah KP Kolpa, spletni strani), k sodelovanju pri izvajanju programa ter predlogom za naslednje leto Izvedba strokovne ekskurzije deležnikov iz KP Kolpa, z namenom spoznavanja primerov dobrih praks varovanja, prezentiranja ali ohranjanja narave, NV, KD in podobno Sodelovanje pri izvedbi naravoslovno/sportnega dneva, oziroma vodenje predšolskih otrok, učencev, dijakov ali študentov po zavarovanem območju (vsaj 2x) Izvajanje delavnic, seminarjev ali predavanj za različne ciljne skupine (vsak zaposleni izvede vsaj eno, in. z zunanjimi izvajalci) z namenom osveščanja in izobraževanja za šole, lokalno prebivalstvo... Izvajanje rokodelskih in drugih delavnic, povezanih s promocijo naravne in kulturne dediščine, za različne ciljne skupine; priprava ustreznega prostora, nabava materiala, mentorstvo Izvajanje izobraževalnih delavnic za izdelavo belokranjskih pisanic po KS v parku (4x) Izvajanje izobraževalnih delavnic na temo volna, lan, konoplja, udeležba na takšnih delavnicah za pridobivanje novih znanj... Nabava projektorja za notranjo iz zunanjo uporabo - predvajanje naravovarstvenih in izobraževalnih vsebin Javne predstavitve, razstave Priprava in izvedba dneva odprtih vrat v sodelovanju z zainteresiranimi društvi in posamezniki za predstavitev, v okviru dneva parkov Urejanje Dinamične izložbe "Narejeno v Beli krajini" - predstavitev / postavitev obstoječe razstave (vsaj 1), vzpostavitev instalacij (vsaj 4), vzdrževanje, elektrika in čiščenje Priprava in izvedba Jesenske zgodbe v Šokčevem dvoru - (jesenskega) dneva odprtih vrat, v sodelovanju zainteresiranimi društvi in posamezniki za predstavitev Postavitve obstoječih razstav (V objemu reke in belih brez, Vinoreli, Volna-lan-konoplja, ...) v kontekstu sodelovanja in predstavitev na dogodkih in prireditvah Izpopolnjevanje zaposlenih za izvajanje interpretacij obiskovalcem (vsaj 2 osebi) Izvajanje aktivnosti za ohranitev vzpostavljenih smernic v zaključenih projektih (Rokodelski centri, Kolpa eko-etno, Volna, lan, konoplja,...) Gradiva - programi za dvig kvalitete hrane in povečanje samooskrbnosti (za ovčjo volno, lan, konopljo) na spletno stran Prikazi pridelave, predelave in promocija (izdelkov iz) volne, lanu in konoplje kot nesnovne kulturne dediščine Aktivnosti prijav na razpise, če bodo ti objavljeni							BG	jan - dec	-	
KAZALNIK 1: Število izdanih promocijskih gradiv, publikacij, objav, sodelovanj v oddajah							Ciljna vrednost:	24		
KAZALNIK 2: Število objav na socialnih omrežjih							Ciljna vrednost:	48		
KAZALNIK 2: Število sodelovanj na predstavitvah ZO doma in v tujini							Ciljna vrednost:	12		
KAZALNIK 3: Izvedene delavnice, seminarji, predavanja							Ciljna vrednost:	8		
KAZALNIK 4: Organizirani dogodki in razstave							Ciljna vrednost:	6		

koordinacija (nosilci nalog): BG - Boris Grabrijan, AGP - Anita Golobič Prosenjak, TJ - Tončka Jankovič

5.3 Prioriteta 3: Razvojne naloge

Cilj izvajanja razvojnih nalog je sonaravni razvoj zavarovanega območja Krajinski park Kolpa, ob aktivnem varovanju okolja in narave.

Usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj v zavarovanih območjih

Zavod bo tudi v bodoče nadaljeval s spodbujanjem domačega prebivalstva k angažiranju oz. izboljševanju pripravljenosti in usposobljenosti za vključevanje v turistično ponudbo in posledično celosten turistični razvoj Bele krajine. Poleg pasivnega vključevanja prebivalcev kot so urejenost domačij, delo društev, trajnostno kmetovanje, sodelovanje v čistilnih akcijah bo zavod sodeloval pri aktivnostih lokalne skupnosti in drugih zavodov za vključevanje podjetnikov, kmetov in drugih deležnikov v razvoj zavarovanega območja.

S permanentnim izobraževanjem – posredovanjem informacij v javnost in delovanjem na terenu, bodo zaposleni v zavodu nadaljevali s spodbujanjem in dvigom splošnega znanja in zavedanja o okoljski problematiki in trajnostni rabi dobrin ter varstvu naravnih virov. Kljub dolgoletni tradiciji parka je varstveni režim in namen zavarovanja območja ob Kolpi prebivalcem in obiskovalcem parka včasih še premalo poznan. Čeprav je z zavarovanjem območja zagotovljeno ohranjanje naravnega okolja in skrb za naravo, ki omogoča višjo kvaliteto bivanja in mnoge razvojne priložnosti, je park vse prevečkrat v javnosti označen kot ovira in cokla razvoja.

Prebivalci so kritični do varstvenih režimov, s katerimi se dnevno srečujejo, pri čemer najpogosteje izpostavijo zapletenost postopkov pri posegih v prostor, predvsem obnovi ali izgradnji objektov, ki pa niso v domeni zavoda. Največkrat vzrok omejitev sploh ni varstveni režim parka pač pa splošni predpisi ali akti lokalne skupnosti. Nadaljevale se bodo aktivnosti za vzpodbujanje kmetovalcev na zavarovanem območju za večje vključevanje v ekološko kmetovanje in okoljske ukrepe in ekološko kmetovanje.

Razvijanje znamke zavarovanega območja za pridelke in izdelke iz zavarovanega območja

Kljub prvotnim načrtom, v parku lastne znamke še nismo razvili. Razlog je v veliki razdrobljenosti, skoraj poplavi znamk v okolju in tudi v pomanjkanju kadra za vodenje tovrstnih aktivnosti. Ocenjujemo, da razvijanje znamke v okviru Belokranjskega projekta *Kolektivna blagovna znamka Bela krajina* (KBZBK), v katerem sodelujemo kot partner, združuje vse elemente, ki jih potrebujemo. Ob relativno majhnem zavarovanem območju lastna blagovna znamka težje pride do veljave. Dejstvo je, da veliko proizvajalcev in mojstrov deluje na širšem območju, torej je zaradi tipike poselitve parka in njegove posesti, težko določati meje, ki bi jih zgolj parkovna znamka zajela. Na zavarovanem območju in v njegovi okolici so (sicer maloštevilni) ponudniki doma pridelane in predelane hrane (suhomesnati proizvodi, mlečni izdelki, sadni in zeliščni sokovi, žganja, polizdelki iz različnih žit in pekarski izdelki, ...) z zelo kvalitetnimi proizvodi. To področje nameravamo še naprej reševati predvsem v okviru razvoja Kolektivne blagovne znamke Bela krajina z vsemi tremi Belokranjskimi občinami in njihovimi zavodi.

Zavod po svojih močeh spodbuja tovrstno dejavnost – z organiziranjem skupnih nastopov na tržnicah in sejmi, z organiziranjem prireditev v Šokčevem dvoru (Dan odprtih vrat, Jesenska zgodba v Šokčevem dvoru, premična kulinarčna ustvarjalnica Belokranjski KoloDvor). Aktivnosti želi zavod krepiti z ozaveščajočim, točkovnim usmerjanjem in poudarkom na »narejeno v zavarovanem območju Krajinski park Kolpa«.

Sodelovanje z lokalno skupnostjo, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev

Načrtovanje upravljanja zavarovanega območja je v planskem reševanju ključnih naravovarstvenih vsebin, ki se navezujejo na življenje in delo v parku. Pomembno vlogo lokalne skupnosti vidimo predvsem v sodelovanju v zaključni fazi ponovne priprave Načrta upravljanja zavarovanega območja, ki bo skupaj s širšo javnostjo vključena v podajanje pobud, usklajen dokument pa bo predan v medresorsko usklajevanje.

Z Občino Črnomelj, sveti petih krajevnih skupnosti in društvi načrtuje zavod delo pri vsakodnevnih upravljavskih nalogah in pri izvedbi projektov. Zavod bo tudi z Občino Metlika razvijal sodelovanje na aktivnostih, ki se med seboj povezujejo in dopolnjujejo. Sodelovanje z lovskimi družinami s koncesijo (LD Predgrad, LD Sinji Vrh, LD Vinica, LD Adlešiči) na območju KP Kolpa teče dobro, posebno aktivnosti, ki so vezane na sodelovanje LD Sinji Vrh in Adlešiči. LD Predgrad na območje parka sega v simbolični meri. Sodelovanje obsega predvsem aktivnosti pri vzdrževanju poti in površin v loviščih, ki so hkrati tudi v parku.

Sodelovanje z Ribiško družino Črnomelj, ki upravlja dva ribolovna revirja na območju parka teče predvsem na področju monitoringov in spremljanja stanja ob reki, skupnih aktivnostih ob čistilnih akcijah in ureditvah, izmenjavi podatkov. V preteklem letu je steklo obsežno sodelovanje z Ribiško družino Metlika in Občino Metlika pri sanaciji razmer- izlovi ITV na območju Ribnika Prilozje. Kot podizvajalec se bo zavod tudi v bodoče vključeval v aktivnosti in projekte, ki dopolnjujejo njegovo osnovno poslanstvo.

Naloge za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanja naravi prijaznega turizma

Parki, ki upravljajo zavarovano območje narave z visoko stopnjo ohranjenosti narave in kulturne dediščine postajajo vse bolj pomembne točke za obisk ozaveščenih turistov. Prav zaradi tega se zavod angažira s promocijo zavarovanega

območja in ponudnikov v njem in bližnji okolici - na domačih in tujih sejnih. Na doživljanju in spoznavanju narave temelječ turizem za ljudi, ki si želijo miru in sprostitve, spoznavanja lokalne kulture, lepote ohranjene narave, omogoča gospodarski in socialni razvoj lokalnega okolja.

Uslužbenci parka si prizadevajo za širjenje zavesti lokalne skupnosti o pomenu ohranjene narave za porast (kvalitetnega) turizma na območju.

Obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin v upravljanju zavarovanih območij

Javni zavod upravlja in vzdržuje z Uredbo pridobljeno nepremičnino (ŠD Žuniči) in ostale nepremičnine, pridobljene z nakupom. Pomembnejši del aktivnosti se nanaša na:

➤ **Informacijski center in muzej na prostem - Šokčev dvor Žuniči**, na naslovu Žuniči 2:

Objekt se redno vzdržuje, z manjšimi investicijami pa se popolnoma oprema, ki daje ustrezno podobo temu staremu objektu in zagotavlja njegova funkcionalna uporaba za današnje potrebe. Nadaljuje se z rednim vzdrževanjem objekta – v letu 2023 so potrebna manjša popravila na strehi hiše in skednja. Po dveh desetletjih je končno urejena tudi problematika vpisa lastništva objekta in upravljanja. S tem so odpravljene tudi ovire pri uveljavljanju potrebnih pogojev na razpisih.

➤ **Center za doživljanje biodiverzitete Grduni**, na naslovu Balkovci 13:

Dosedanje ureditve omogočajo preprosto nastanitev za študijske, raziskovalne in druge tabore, ki na zavarovanem območju v sklopu izobraževalnih ustanov izvajajo terenske vaje in raziskave in priložnostne razstave. V letu 2022 so bile nastanitvene zmogljivosti izboljšane z dodatnimi kvalitetnejšimi ležišči. Nastanitvene zmogljivosti Doma Grduni je v letu 2023 potrebno dopolniti z minimalno količino posteljnine, saj je doslej nastanitev temeljila zgolj na tem kar so gostje prinesli s seboj. Osrednji del domačije (dvor) bo, ob soglasju ministrstva, deležen celovitih ureditev v okviru prijave na enega izmed bodočih projektov. Trenutno priprava dokumentacije za prijavo na razpis Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport v letu 2023.

Preglednica 6: Stavbe v upravljanju

Stavbe v upravljanju KP Kolpa	Trenutna raba	Načrtovane ureditve 2023	površina m ²	k. o.
Kulturni spomenik Šokčev dvor Žuniči – muzej na prostem in info center parka, Žuniči 2	info center Krajinskega parka Kolpa - muzej na prostem	redno vzdrževanje nepremičnine in okolice, košnja (vsaj 10 x), nadomestna zasaditev sadnega drevja, spomladanska rez sliv, nešpelj in grmovnic, zasaditev zeliščnega vrta, vzdrževanje slamnate strehe	860	Žuniči
Center za doživljanje biodiverzitete Grduni, Balkovci 13	namestitve za skupine na terenskih vajah, raziskovalnih taborih in drugih oblikah spremljanja stanja v naravi	redno vzdrževanje nepremičnine in okolice, košnja (vsaj 6 x), odstranitev kosovnih odpadkov iz dvora, upravljanje z Domom Grduni (nočitve, tabori), priprava gradbene in razpisne dokumentacije	1910	Preloka
Mostna tehnična KZ Stari trg	Informacijska točka, uporabna 7.500 kg tehnična, parkirišče za električna kolesa	Redno vzdrževanje objekta in okolice	225	Stri trg
Zbiralnica mleka	Točka označitve in predstavitve parka, skladiščni in razstaveni prostor	Redno vzdrževanje objekta in okolice	55	Adlešiči

Uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine in drugih javnih interesov v skladu s predpisi in načrtom upravljanja

Pomen snovne in nesnovne kulturne dediščine je v zavarovanem območju KP Kolpa zelo izpostavljen in pomemben zaradi ohranjenosti različnih elementov, ki so se v tem okolju uspeli ohraniti najdlje v slovenskem okolju ali so celo kakšna zgodovinska posebnost, izjema. Vzpodbuja se tudi ohranjanje tradicije starih znanj in spretnosti, domačih obrti. Zavod sodeluje pri ohranjanju nesnovne kulturne dediščine in sistematičnem zbiranju gradiv o njej in pri teh aktivnostih spoznavanja in varstva kulturne dediščine sodeluje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, OE Novo mesto.

Posebej velja omeniti sodelovanje s Slovenskim etnografskim muzejem in Belokranjskim muzejem Metlika. Z obema institucijama smo že izvedli skupne projekte -razstave. Sicer pa poteka plodno sodelovanje s številnimi posamezniki.

Preglednica 7: Prioriteta 3 - Razvojne naloge

3. prioriteta - cilj:		Število ur	Skupaj odhodki 3. prioriteta	ODHODKI (€)				Koor d. (nosilci nalog)	Obdobje izvaj.	PUN
				Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.			
Upravljanje zavarovanega območja z varovalno - razvojno zasnovo		823	22.055	11.345	6.710	4.000				
				11.345	6.360	1.982	MNVP			
				0	0	0	PROJ			
				0	300	2.018	DPJS			
				50	0	TD				
3.1 Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Usmerjanje in spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov in drugih ravnanj v zavarovanih območjih		86	1.185	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koor d.	Izvaj.	PUN
				1.185	0	0	Vir fin.			
				1.185			MNVP			
				0			PROJ			
							DPJS			
						TD				
Usmerjanje v varovalno - razvojno upravljanje za ohranjanje kulturne pokrajine, poseljenosti in spodbujanje skladnejšega razvoja Usmerjanje pozornosti na pojav problema razpršenih poselitev na dostopne lokacije v privlačnem, mirnem, zelenem okolju (vračanje na podeželje, izgradnja individualnih počitniških bivališč,...) ter na spremembe življenjskih navad in doživljajskih zmožnosti za razvoj primerne oblike turizma in rekreacije na zavarovanem območju Spodbujanje k aktiviranju in rabi notranjih razvojnih potencialov (lokalna tradicija in proizvodi, nove oblike kmetovanja,...) za krepitev samoiniciativnosti in podjetnosti na podeželju								AG P	jan - dec	-
KAZALNIK: Komunikacijske aktivnosti za krepitev samoiniciativnosti in podjetnosti na ZO								Ciljna vredn ost:	2	
3.2 Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Razvijanje znamk zavarovanih območij za pridelke in izdelke iz zavarovanih območij		52	1.417	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koor d.	Izvaj.	PUN
				717	700	0	Vir fin.			
				717	500		MNVP			
				0	200		PROJ			
							DPJS			
						TD				
Spremljanje stanja ponudbe (ponudnikov) in produktov za prodajo, ustvarjenih na zavarovanem območju oz. v njegovi bližnji okolici Aktivnosti in spodbude kmetom, rokodelcem in ostalim deležnikom iz ZO, k razvoju kvalitetnih produktov in vključevanju v kolektivno blagovno znamko Bele krajine Sodelovanje s ponudniki, nudenje pomoči in podpore pri uveljavljanju in vključevanju produktov v znamko Nudnje pomoči in svetovanja zainteresiranim rokodelcem za pridobitev certifikata DUO pri OPZS, izdelavo kakovostnih, kreativnih ter uporabnih rokodelskih izdelkov								TJ	jan - dec	-
KAZALNIK 1: Komunikacijske aktivnosti								Ciljna vredn ost:	6	
KAZALNIK 2: Število vključenih deležnikov iz ZO KP Kolpa								Ciljna vredn ost:	6	
KAZALNIK: Vključevanje ponudnikov v certificiran sistem KBZBK				Ciljna vrednost:	Vključenih vsaj 5 deležnikov ZO KP Kolpa					
3.3 Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, pomoč lokalnemu prebivalstvu pri pridobivanju projektnih sredstev		80	1.603	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koor d.	Izvaj.	PUN
				1.103	500	0	Vir fin.			
				1.103	500		MNVP			
				0	0		PROJ			
							DPJS			
						TD				
Sodelovanje z ribiškimi in lovskimi družinami z revirji na zavarovanem območju ter izven Izvajanje skupnih aktivnosti pri upravljanju v kočevsko - belokranjskem ribiškem območju (vsaj 2x) Nudena strokovna ali strojna pomoč pri čiščenju zaraščenih površin (vsaj 3x) Izvedeni vsaj dve srečanja oz. sodelovanji z RD oz. LD Evidentiranje in spremljanje opaženih nepravilnosti in poškodb v naravi, po poročanju RD oz. LD, odpravljanje v okviru zmožnosti in kompetenc Iskanje možnosti in predlogov za prijave na projekte; s predstavniki KS in društev ter posamezniki								BG	jan - dec	-
KAZALNIK 1: Sodelovanje z ribiči in lovci - srečanja in sodelovanja z deležniki								Ciljna vredn ost:	4	
3.4 Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Naloge za vključevanje zavarovanega območja v turistično ponudbo ter spodbujanja naravi prijaznega turizma		104	5.434	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koor d.	Izvaj.	PUN
				1.434	0	4.000	Vir fin.			
				1.434		1.982	MNVP			
				0		2.018	PROJ			
							DPJS			
						TD				
Vključevanje v aktivnosti za razvoj trajnostnega, naravi prijaznega turizma v Beli krajini in zavarovanem območju KP Kolpa (Zelena shema slovenskega turizma, sodelovanje z RIC Bk, TICi v občinah, STO) Razvijanje aktivnosti, ki ne temeljijo le na finančnem uspehu, pač pa ohranjajo okolje Učenje za upravljanje rasti turizma kot nekaj dobrega za okolje								TJ	jan - dec	-

<i>Spodbujanje k vključevanju lokalnih ponudnikov, lokalne kulturne dediščine, arhitekture in okolja v izgradnjo trajnostnih turističnih produktov, ki doprinašajo k ohranjanju kulture in krajine, a hkrati minimizirajo negativne vplive na okolje</i>										
<i>Izdelava projektne dokumentacije za prenovu domačije v Grdunih in vzpostavitev Centar za doživljanje biodiverzitete (CDBG) - priprava na razpis za pridobitev projekta za podporo naravi prijaznega turizma, vključevanje ZO v turistično ponudbo in promocijo biodiverzitete</i>										
<i>Analiziranje povratnih informacij in mnenj obiskovalcev zavarovanega območja (kar spremljajmo, lahko nadziramo)</i>										
<i>Osveščanje za zmanjševanje količin odpadkov, ločevanje, kompostiranje</i>										
KAZALNIK 1: Izvedene aktivnosti vključevanja ZO v turistično ponudbo in naravi prijazen turizem								Ciljn a vredn ost:	2	
KAZALNIK 2: Izdelana projektna dokumentacija za prenovu domačije in vzpostavitev promocijskega centra biodiverzitete CDBG								Ciljn a vredn ost:	1	
3.5	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Obnavljanje in vzdrževanje nepremičnin v upravljanju zavarovanih območij	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koor d.	Izvaj.	PUN
		345	9.766	4.756	5.010	0	MNVP PROJ DPJS TD			
				4.756	4.860	0				
				0	100					
					50					
<i>Vzdrževanje in obnove v info centru in muzeju na prostem - Šokčev dvor Žuniči (sodila!)</i> <i>Čiščenje objekta, pranje tekstilij, manjša popravila (po izkazani potrebi)</i> <i>Košnja (dvorišče, vrt) - vsaj 6x</i> <i>Urejanje vrta (vzdrževanje zeliščnega vrta, obrezovanje grmičevja in sadnih drevesa, odstranitev poškodovanih dreves, dovoz zemlje za poravnavo terena, ...)</i> <i>Urejena distribucija elektrike ter komunalne storitve</i> <i>Urejeno zavarovanje objekta (požarno, vandalizem,...)</i> <i>Vzdrževano polnilno mesto za električna vozila</i> <i>Izvedena deratizacija objekta</i> <i>Vzdrževanje in obnove v Domu Center za doživljanje biodiverzitete Grduni, odvoz kosovnih odpadkov ...</i> <i>Čiščenje objekta, vzdrževanje sanitarij in prostora s skupnimi ležišči, manjša popravila, ureditev ležišč (po izkazani potrebi)</i> <i>Izvajanje zunanjih ureditev - košnja okrog domačije in Doma - vsaj 2x, prirezovanje ovijalk, odvoz kosovnih odpadkov</i> <i>Urejena distribucija elektrike ter komunalne storitve</i> <i>Urejeno zavarovanje objekta (požarno, vandalizem,...)</i> <i>Izvedena deratizacija objekta</i> <i>Upravljanje z zemljišči v lasti države RS in v upravljanju JZ KP Kolpa</i> <i>Ustrezno vzdrževanje (košnja...), skladno s potrebami, geodetske izmere površin v Dečini in Kalcih</i> <i>Dopolnjevanje zbirke kulturne dediščine z dokupom, prevzemom ali obnovo rekvizitov in eksponatov (kmetijska in vinogradniška orodja, predmeti za hišo)</i>								BG	jan - dec	-
KAZALNIK 1: Vzdrževan info center in muzej na prostem Šokčev dvor Žuniči								Ciljn a vredn ost:	1	
KAZALNIK 2: Vzdrževan dom CDB Grduni								Ciljn a vredn ost:	1	
KAZALNIK 2: Vzdrževana zemljišča								Ciljn a vredn ost:	2	
KAZALNIK 3: Zbirka KD dopolnjena z eksponatom								Ciljn a vredn ost:	1	
3.6	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Uresničevanje ciljev varstva kulturne dediščine in drugih javnih interesov v skladu s predpisi in načrti upravljanja	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koor d.	Izvaj.	PUN
		156	2.650	2.150	500	0	MNVP PROJ DPJS TD			
				2.150	500					
				0	0					
<i>Sodelovanje pri oblikovanju in izdaji gradiva, pripravi razstav z namenom spoznavanja pomembnih dogodkov in ljudi iz območja parka - Ljudje ob Kolpi</i> <i>Priprava / ponatis gradiva povezanega z naravo (materiali za monografijo Metulji v KP Kolpa), tradicijo in kulturno dediščino (kmetovanje / domače obrti / pridelava / predelava / obdelava) oz. šegah, navadah, čezmejno sodelovanje - npr. A. Sič (1918), domače obrti,</i> <i>Izpopolnjevanje in izobraževanje zaposlenih za približevanje kulturne dediščine obiskovalcem s pomočjo interpretacij</i> <i>Vključevanje interpretacije v programe sprejemov in predstavitev zavarovanega območja in kulturne dediščine</i> <i>Sodelovanje v morebitnih raziskavah, evidentiranju na področju KD, vpisu snovne/nesnovne dediščine v Register KD</i> <i>Izvajanje promocije kulturne dediščine (interpretacije domače obrti, prenos znanj, delavnice)</i>								BG	mar - dec	-
KAZALNIK 1: Izdano gradivo s področja KD								Ciljn a vredn ost:	1	
KAZALNIK 2: Izvedena promocija KD z interpretacijo, delavnico, prenosom znanj								Ciljn a vredn ost:	6	

koordinacija (nosilci nalog): BG - Boris Grabrijan, AGP - Anita Golobič Prosenjak, TJ - Tončka Jankovič

5.4 Druge naloge upravljavca zavarovanega območja Krajinski park Kolpa

5.4.1 Splošne naloge

Med druge naloge upravljavca umeščamo stalne materialne stroške poslovanja zavoda, kot so stroški telekomunikacijskih, poštnih, računovodskih in drugih storitev, izobraževanja zaposlenih, stroški izvedbe sej Sveta zavoda, strokovna literatura, najem in vzdrževanje poslovnih prostorov, priprave prijavnic na predvidene projekte ... Na podlagi sodil so stroški drugih nalog razporejeni po programskih prioritetah v razmerju 70 / 20 / 10 v preglednico Načrtovanih letnih varstvenih ciljev ZO. Opraviti bo potrebno manjša popravila pisarniške opreme in v kolikor bo to dopuščala finančna situacija tudi vsaj delna zamenjava dotrajanih pisarniških stolov.

Zavod še nima izbranega zunanjega pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov v skladu z Uredbo o varstvu osebnih podatkov (GDPR). Za zavarovanje osebnih podatkov in zagotavljanje ustrezne ravni varnosti izvaja tehnične in organizacijske ukrepe. Za upravljanje dokumentov in procesov zavod uporablja kompleksni dokumentarni sistem ODOS, certificiran pri Arhivu RS, ki omogoča napredno in pregledno poslovanje javnega zavoda, v skladu z Zakonom o upravnem postopku, Uredbo o upravnem poslovanju ter drugo zakonodajo in zahtevami poslovanja.

5.4.2 Pregled priprave in izvajanja projektov

V prvi polovici leta 2023 se bodo zaključile aktivnosti na projektu **Kolektivna blagovna znamka Bela krajina**, financiranem iz ESSR (80 %) ter lastnih sredstev MNVP (20 % +DDV) v katerem JZ KP Kolpa sodeluje s 7 partnerji. Pobudnik in vodilni partner projekta je Lokalna akcijska skupina Dolenjske in Bele krajine, od skupne vrednosti projekta v višini 244.811,32 € z DDV, JZ KP Kolpa sodeluje z vložkom 14.586,32 € z DDV, kar znaša 6% celotnega proračuna. Stroški zadnje, 2. faze, znašajo 2.630 €. Prihodki, v obliki 80 % sofinanciranja, bodo v višini 1.725 € povrnjeni v 2. polovici leta. Po konstituiranju nove Skupščine LAS v letu 2023 pričakujemo nove spodbude za prijave na projekte CLLD.

Preglednica 8: Projekti v teku

Naslov projekta:	Kolektivna blagovna znamka Bela krajina
Povzetek/cilji projekta:	Razvoj KBZ destinacija Bela krajina, povezovanje ponudnikov lokalnih pridelkov, izdelkov ter izdelkov domače obrti za skupen nastop na trgu, z namenom povečanja prodaje pridelkov in izdelkov ponudnikov z območja Bele krajine, še posebej iz ZO KP Kolpa.
Ključne aktivnosti v tekočem letu:	Nakup zunanje opreme potujoče Belokranjske kulinarčne pripravljavnice dobrot iz lokalno pridelanih surovin, vzpostavitev vizualne podobe in predloga postavitve ob izvajanju dogodkov na javnih predstavitvah. Sodelovanje na zaključni prireditvi / predstavitvi projekta.
Status projekta:	Zaključek projekta (II. faza Podpis pogodbe, izvajanja projektnih aktivnosti (1. faza: jan - nov 2022))
Celotna vrednost projekta (z DDV):	244.811 €
Proračun KP Kolpa - skupaj:	14.586 €
Vir sredstev:	
ESSR - CLLD - 80% sofinanciranje	9.565 €
MNVP - 20% upravičeni stroški	2.391 €
MNVPP - DDV	2.630 €
Trajanje:	januar 2022 - junij 2023
Partnerji:	RIC Bela krajina, Zavod Metlika, TIC Semič, KZ Metlika, Starkmat, Medeni butik BIBI in vodilni partner: LAS DBK
Ukrep:	Tematsko področje: Ustvarjanje delovnih mest Strateški cilj: 2.C - Vzpostavitev pogojev za zelena delovna mesta Ukrep: 1.C - Organizirati skupine ponudnikov in ustvariti pogoje za skupen nastop na trgu. ReNPVO: PDCU 7.1 – Prepoznavati in razvijati blagovne znamke, ki prispevajo k izboljšanju stanja ohranjenosti BR, ukrep 7.1.1, 7.1.2, PDCU 7.2 – Prepoznavati in spodbujati gospodarske družbe in posameznike za dosežke na področju ohranjanja BR

Preglednica 9: Finančni načrt projektov v letu 2023

Plan stroškov in financiranja programa dela z izvajanjem projektov (po denarnem toku)			Skupna vrednost za KP Kolpa (2020-23)	Odhodki za projekte v letu 2023 (izvedba II. faze)				Viri financiranja v letu 2023		Prihodki 2023- sofin. CLLD 80%
Naziv projekta	Razpis / financiranje	Vodilni partner		Prior. PD	MAT	INV	SKUPAJ	MNVP (20% + DDV)	PROJ (80%)	
Kolektivna blagovna znamka destinacije Bela krajina	CLLD - ESSR	LAS DBK	16.507 €	2.1	2.630 €		2.630 €	905 €	1.725 €	1.725 €
SKUPAJ €			16.507 €		2.630 €	- €	2.630 €	905 €	1.725 €	1.725 €

Preglednica 10: Druge naloge upravljavca – cilj ter podcilji z nalogami in aktivnostmi

Druge naloge upravljavca			Število ur	Skupaj odhodki - druge naloge (€)	ODHODKI (€)				Koor d. (nosilci nalog *)	Obdobje izvaj.	PU N
					Stroški dela	Materialni stroški	Inv.	Vir fin.			
Opraviene splošne naloge poslovanja javnega zavoda			2.542	61.600	35.040	22.395	4.165				
					35.040	20.845	4.165	MNVP			
						0	0	PROJ			
					0	1.550	0	DPJS			
						0	0	TD			
Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:			Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije		Koor d.	Izvaj.	PUN
4.1	Opraviene poslovodska in računovodska dela, fiksni materialni stroški poslovanja	1.910	40.969	26.329	10.475	4.165	Vir fin.				
				26.329	8.925	4.165	MNVP				
							PROJ				
				0	1.550		DPJS				
							TD				
Priprava Programa dela in finančnega načrta za leto 2023 v skladu z izhodišči ministrstva usklajevanje z deležniki v okolju usklajevanje s pristojnim ministrstvom usklajevanje in potrditev na Strokovnem svetu usklajevanje in potrditev na Svetu zavoda javna objava po sprejetem Sklepu ministra o ustreznosti pripravljenega dokumenta Priprava zahtevkov za plačo in materialne stroške evidentiranje prejetih in izdanih računov, knjiženje priprava zahtevkov za plače, materialne stroške, investicije, usklajevanje s pogodbenimi določili arhiviranje dokumentacije Upravljanje z zaposlenimi urejanje kadrovske evidence, spremljanje prisotnosti na delu skrb za objavo prostega delovnega mesta, razgovori s kandidati, zaposlovanje opravljeni letni razgovori letni dopusti, izredne in druge odsotnosti pridobitev soglasja ministra in Sveta zavoda za povečanje števila zaposlenih na 5 in potrditev na Vladi Priprava poročil, evidenc ter drugih podatkov na poziv ministrstva in drugih pristojnih služb Priprava letnega poročila 2022, polletnega poročila o delu 2023, druga medletna poročanja Priprava poročil in zahtevkov za opravljene aktivnosti na projektih Urejeno računovodstvo, nabava potrebnih materialov in storitev ter investicij, izveden plačilni promet Evidentiranje prihodkov javne službe in tržne dejavnosti Popis dotrajanih in uničenih osnovnih sredstev, pripravljen zapisnik v potrditev Svetu, zaključek odpisa skladno z navodili Uporaba sodil za opredelitev stroškov k posameznim nalogam/aktivnostim stroški telekomunikacij, poštnih storitev računalniške storitve vzdrževanja, posodobitev, nadgradenj sistema izvedba investicij skladno z načrtom drugi splošni stroški Sodelovanje z računovodjo - urejeno računovodstvo knjiženje računovodskih listin v online sistem, posredovanje podatkov in listin za knjigovodstvo, poročanja, pripravo polletnega poročila in zaključnega računa urejeno blagajniško poslovanje, evidenca javnih naročil, zbranih ponudb, sklenjenih pogodb posredovanje podatkov in listin za knjigovodstvo, poročanja, pripravo polletnega poročila in zaključnega računa usklajevanje stanj, letni popis osnovnih sredstev ter zalog, odpis dotrajanih oz. uničenih osnovnih sredstev in DI									BG	jan - dec	-

druge naloge za uresničevanje ciljev verodostojnosti poslovanja evidentiranje vhodne pošte, uporaba sistema ODOS, priprava na arhiviranje dokumentacije Urejanje zavarovanj (splošna odgovornost, požarno zavarovanje, strojelom,...) Spremljanje zakonodaje, dopolnjevanje in urejanje aktov, povezanih s poslovanjem zavoda Evidentiranje in arhiviranje ponudb za prodajo zemljišč na zavarovanem območju Sodelovanje z ARSO pri odločanju o predkupni pravici za kmetijska zemljišča na zavarovanem območju, še posebej v primerih, ko park meni, da bi uveljavljanje predkupne pravice bilo smiselno Izvedena redna revizija poslovanja								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 1: Potrjen Program 2023								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 2: Izdelano letno poročilo 2022								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 3: Izdelano polletno poročilo 2023								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 4: Pripravljen osnutek programa za leto 2024								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 5: Izdelane poslovne evidence								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 6: Nabavljen material, storitve in osnovna sredstva								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 7: Pridobljeno soglasje za 5. zaposlenega na ministrstvu, na svetu in Vladi								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 8: Uspešno opravljena revizija								Ciljna vredn ost:	1				
4.2	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koor d.	Izvaj.	PUN			
											1.516	800	0
											1.516	800	MNVP
											0	0	PROJ
													DPJS
Izvedeni vsaj 2 seji Strokovnega sveta in vsaj 2 seji Sveta zavoda								TJ	jan - dec	-			
priprava gradiv za sejo													
usklajevanje terminov, razpošiljanje vabil													
sodelovanje s predsedniki svetov ter člani													
pisanje zapisnikov, vodenje evidenc													
obračun in izplačilo sejin in potnih stroškov na zahtevek člana													
KAZALNIK 1: Izvedena seja Sveta zavoda								Ciljna vredn ost:	2				
KAZALNIK 2: Izvedena seja Strokovnega sveta								Ciljna vredn ost:	1				
KAZALNIK 3: Izplačane sejinine in potni stroški								Ciljna vredn ost:	6				
4.3	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi:	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin.	Koor d.	Izvaj.	PUN			
											3.226	720	0
											3.226	720	MNVP
											0	0	PROJ
													DPJS
Nakup in izposoja strokovne literature po potrebi								TJ	jan - dec	-			
Sistematično urejena knjižnica													
Sprotno spremljana strokovna literatura in periodika													
Vsaj 1 udeležba na strokovnem posvetu, konferenci, seminarju ali delavnici na zaposlenega													
udeležba na strokovnih posvetih (ZRSVN, ...)													
usposabljanje za delo z dokumentarnim in arhivskim gradivom													
izobraževanje iz varstva in zdravja pri delu ter požarnega varstva													
izobraževanje in ureditev evidenc GDPR													
Praktično usposabljanje dijakov in študentov v okviru izobraževalnega programa													
ureditev pogodbenih obveznosti													
razporejanje dela, zagotavljanje prehrane na delu													
evalvacija opravljene prakse													
Sprejem oseb na družbeno koristno delo (probacija), prostovoljno delo													
ureditev pogodbenih obveznosti													
razporejanje dela, zagotavljanje prehrane na delu													
evalvacija opravljenega dela													
KAZALNIK 1: Nabavljena strokovna literatura								Ciljna vredn ost:	4				

KAZALNIK 2: Udeležba zaposlenih na strokovnem posvetu							Ciljna vredn ost:	2 posvet a		
KAZALNIK 3: Omogočeno praktično usposabljanje dijakom in študentom							Ciljna vredn ost:	4		
KAZALNIK 4: Sprejete osebe na izvrševanje dela v splošno korist							Ciljna vredn ost:	3		
4.4	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Najem poslovnih in skladiščnih prostorov	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin. MNVP PROJ DPJS TD	Koor d.	Izvaj.	PUN
		222	13.460	3.060	10.400	0				
				3.060	10.400					
				0						
<i>Dokončanje aktivnosti v zvezi s spremembo naslova sedeža zavoda (Adlešiči 3a), saj je zavod dobil soglasje Vlade RS k spremembi statuta</i> <i>Vzdrževanje optimalnega najemniškega razmerja poslovnih prostorov, vključno s stroški komunale, elektrike in vzdrževanja</i> <i>Skrb za ustrezne pogoje skladiščenja delovnih strojev in priključkov</i> <i>redno vzdrževanje in čiščenje</i> <i>košnja na travnatih parkiriščih</i> <i>poravnani stroški najemnin in spremljajočih stroškov</i>							BG	jan - dec	-	
KAZALNIK 1: Urejena sprememba naslova							Ciljna vredn ost:	1		
KAZALNIK 2: Usklajeni stroški najemniškega razmerja							Ciljna vredn ost:	1		
4.5	Podcilj z načrtovanimi nalogami in aktivnostmi: Spremljanje razpisov za projekte, ki se nanašajo na uresničevanje varstvenih ciljev zavarovanega območja	Število ur	Odhodki skupaj	Stroški dela	Materialni stroški	Investicije	Vir fin. MNVP PROJ DPJS TD	Koor d.	Izvaj.	PUN
		132	1.820	1.820	0	0				
				1.820						
				0						
<i>Sodelovanje na predstavitvah načrtov za novo projektno obdobje CLLD (LAS DBK), vključevanje lastnih projektne ideje in predlogov</i> <i>Spremljanje razpisov za projektne ideje z večjim finančnim obsegom in možnostmi avansiranja, za celostno ureditev Centra za doživljanje biodiverzitete na ZO KP Kolpa, v Grdunih</i>							TJ	jan - dec	-	
KAZALNIK 1: Projektna dokumentacija za prenovo domačije in vzpostavitev CDB							Ciljna vredn ost:	1		
KAZALNIK 2: Od projektne ideje do projekta							Ciljna vredn ost:	1		

koordinacija (nosilci nalog): BG - Boris Grabrijan, AGP - Anita Golobič Prosenjak, TJ - Tončka Jankovič

6 KADROVSKI NAČRT

6.1 Zaposlovanje kadrov

Kadrovski načrt je pripravljen v skladu z Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 166/2022), skladno s 64. členom Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS št. 187/21, 206/21 – ZDUPŠOP, 129/22, 140/22 – ZSDH-1A in 150/2022, ZIPRS2324) ter ostalimi predpisi in akti, ki urejajo področje zaposlovanja in delovnih razmerij.

Trenutno število zaposlenih v JZ KP Kolpa, ki se financirajo iz državnega proračuna, ZZZS, ZPIZ in drugih javnih sredstev je skladno z dovoljenim številom zaposlenih iz teh virov, kot je določeno v kadrovskem načrtu za leto 2022 (KN 2022 = 4). Za zagotavljanje nemotenega izvajanja dejavnosti, glede na potrebe in načrtovano poglobljeno delo na naravovarstvenih vsebinah v ZO KP Kolpa ter območjih Natura2000, ki se širijo čez naravno mejo, že od leta 2021 načrtujemo zaposlitev petega javnega uslužbenca na delovno mesto *Naravovarstveni sodelavec III*. V proračunu za leto 2023 so sredstva dodeljena. Povečane potrebe po dodatnem strokovnem sodelavcu so temeljni razlog za iskanje soglasja ministrstva ter odobritve na Svetu zavoda, za povečanje kadrovskega načrta na 5 zaposlenih.

Preglednica 11: Organigram – organizacijska struktura zaposlenih v JZ KP Kolpa na dan 1. 1. 2023

JZ KP Kolpa ima 8 sistemiziranih delovnih mest, skladno s predlogom Načrta upravljanja. Na dan 1. 1. 2023 so zasedena štiri, od tega sta dve javni uslužbenki zaposleni za nedoločen čas, en javni uslužbenec, zaposlen za določen čas ter direktor, imenovan za štiriletno obdobje – do septembra 2024. Glede na kadrovske težave je naravovarstveni nadzornik razporejen na več različnih delovnih nalog (naravovarstveni nadzor, vodenje v zavarovanem območju, naloge poslovne sekretarke), do pridobitve nadzornika za celotni delovni čas ali vzpostavitve novega višje vrednotenega delovnega mesta naravovarstvenega nadzornika, ob ustrezni spremembi sistemizacije. Zavod ima vzpostavljene pogoje za delovanje prekrškovnega organa in ima povečane potrebe po strokovnem sodelavcu – Naravovarstveni sodelavec III.

Tabela 1: Kadrovski načrt

1. Zaposleni, ki jih financira MNVP	I-IV. TR	V. TR	VI. TR	VII. TR	VIII. TR	IX. TR	SKUPAJ
Število zaposlenih na dan 30. 9. 2023	0	1	3	0	0	0	4
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2023 (a + b)	0	1	3	0	0	0	4
a) Št. zaposlenih za določen čas		1	1	0			2
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas			2				2
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom							0
Št. napredovanj v plačne razrede							0
Število premestitev							0
Število upokojitev							0
Št. nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev							0
Št. odpovedi pogodb o zaposlitvi							0
2. Št. zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov (DPJS, TD, projektno delo)							
3. SKUPAJ število zaposlenih na dan 31. 12. 2023 (1+2)	0	1	3	0	0	0	4

Stroški dela so izračunani na podlagi načrtovane zasedbe delovnih mest in letnega fonda ur na zaposlenega. Glede na trenutne razmere bo zavod ob soglasju k novi zaposlitvi le to realiziral v drugi polovici leta, predvidoma s 1. julijem. Na program dela so razporejene načrtovane dejanske delovne ure zaposlenih JU, skupaj z načrtovano novo zaposlitvijo (9.360 ur), načrtovane ure napotenih na delo v splošno korist ter usposabljanje dijakov in študentov na praksi (1.178 ur). Predvidena odsotnost za praznike, dopuste, bolniški stalež, predstavlja 1420 ur oz. 13 % skupnega letnega fonda (10.538 ur).

Tabela 2: Načrt stroškov dela

Načrtovani stroški dela	Skupaj FN 2023	Sredstva MNVP	Drugi viri sredstev	Skupaj javna sredstva	Tržna dejavnost	Delež MNVP v %
	1	2	3	4=2+3	5=1-4	6
a) plače in dodatki	109.583	109.583		109.583		100,00%
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih						
b) regres za letni dopust	5.400	5.400		5.400		100,00%
c) povračila in nadomestila	8.024	8.024		8.024		100,00%
d) sredstva za delovno uspešnost	1.871	1.871		1.871		
e) sredstva za nadurno delo						
f) drugi izdatki (odpravnine, solidarnostne itd.)	0	0		0		
SKUPAJ 1. (a + b + c + d + e + f)	124.878	124.878	0	124.878	0	100,00%
g) Skupaj bruto plače (a + d + e)	111.454	111.454	0	111.454	0	100,00%
h) skupaj drugi osebni prejemki (b + c + f)	13.424	13.424	0	13.424	0	100,00%
i) Skupaj prispevki, davek, premije PIZ (j + k)	20.382	20.382	0	20.382	0	100,00%
SKUPAJ 2. (g + h + i)	145.260	145.260	0	145.260	0	100,00%
j) prispevki	18.466	18.466		18.466		100,00%
k) premije PIZ	1.916	1.916		1.916		100,00%
Struktura virov fin. stroškov dela v %	100%	100,00%	0,00%	100,00%	0,00%	
<i>Število zaposlenih glede na letni fond ur</i>	<i>4,50</i>	<i>4,50</i>	<i>0,00</i>	<i>4,50</i>	<i>0,00</i>	

Tabela 3: Sistemiziranost delovnih mest (DM)

Zap. št.	Naziv DM	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku (Sistemizacija delovnih mest)	Zasedena DM na dan 31.12.2022	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2023	Predvideno število zasedenih DM na dan 31. 12. 2024
1	DIREKTOR	1	1	1	1
2	POSLOVNI SEKRETAR IV	1	0	0	0
3	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	1	1	1	1
4	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	1	0	0	0
5	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK IV	1	1	1	1
6	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	1	0	0	0
7	VODNIK V ZAVAROVANEM OBMOČJU IV	1	0	0	0
8	GOSPODAR HIŠE - VZDRŽEVALEC	1	1	1	1
SKUPAJ		8	4	4	4

Tabela 4: Število zaposlenih po virih financiranja

Vir financiranja	Število zaposlenih na dan 1. januarja tekočega leta	Dovoljeno ali ocenjeno število zaposlenih na dan 1. januarja naslednjega leta
1. Državni proračun	4,000	4,000
2. Proračun občin		
3. ZZZS in ZPIZ		
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)		
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe in sredstva prejetih donacij		
7. Sredstva Evropske unije ali drugih mednarodnih virov skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna		
8. Sredstva ZZZS za zdravnike sekundarije, zdravnike in doktorje dentalne medicine specializante, zdravstvene delavce pripravnike, zdravstvene sodelavce pripravnike; sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstva za projekte in programe, namenjene internacionalizaciji ter kakovosti izobraževanja in znanosti (namenska sredstva)		
9. Sredstva iz sistema javnih del		
10. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (Uradni list RS, št. 17/14)		
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 10. točke)	4,000	4,000
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	4,000	4,000
Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9 in 10	0,000	0,000

6.2 Ostale oblike dela

Z izvajanjem del v splošno korist, opravljanjem praktičnega izobraževanja in podobno, načrtujemo 1.178 delovnih ur opravljenih na programu dela, pretežno v prvi prioriteti.

6.2.1 Študentje in dijaki na praksi ter prostovoljstvo

Glede na izkazan interes dijakov in študentov bo zavod tudi v letu 2023 omogočil praktično usposabljanje, v sodelovanju z domačimi in tujimi ustanovami: Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma, Šolski center Novo mesto, Biotehniški center Naklo, Biotehniški izobraževalni center (BIC) Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Univerza na Primorskem, Univerza v Mariboru, Veleučilište u Karlovcu (VUKA), Univerze, liceji in visoke šole iz Francije (doslej že 6 različnih izobraževalnih ustanov, sklenjen dogovor tudi za skupino iz Liceja Grenoble v letu 2023), University of Art London oz. drugimi zainteresiranimi. Mentorstvo dijakom in študentom nudi direktor zavoda, po pooblastilu pa tudi eden od zaposlenih. Javni zavod bo pokrila stroške zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni (M12), stroške prehrane ter druge stroške, ki bi jih praktikanti morebiti imeli zaradi opravljanja dela (prevozni in drugi stroški dela na terenu). Strošek prihoda na delo zavod ne krije, prav tako ne izplačuje nagrad. Praktikantu ali prostovoljcu, ki bi želel opravljati dela v zavarovanem območju in nima možnosti prevoza na delo, se lahko omogoči brezplačno bivanje v Domu CDB Grduni ter službena vozila zavoda (predvsem električna kolesa).

6.2.2 Izvajanje del v korist skupnosti

Zavod ima z Ministrstvom za pravosodje – Uprava za probacijo, sklenjen Sporazum o urejanju medsebojnih pravic in obveznosti v zvezi z izvrševanjem dela v splošno korist. Sodelovanje poteka s Probacijsko enoto Novo mesto. V letu 2023 delo nadaljujeta dva napotena kandidata.

Zavod krije stroške zagotavljanja varnega in zdravega dela na izvrševanju dela v splošno korist (prispevek ZPIZ, prispevek za zdravstvo, zdravniški pregled, usposabljanje za varnost pri delu in požarno varnost), osebam, ki so upravičene do socialnovarstvenih prejemkov pa tudi stroške prevoza na delo in malico. Na podlagi določil iz Dogovora med Probacijsko enoto, KP Kolpa in osebo na delu v splošno korist, zavod izstavi Upravi za probacijo zahtevek za povračilo nastalih stroškov v skladu s pogodbo. Druge stroške, povezane z zagotavljanjem varnega in zdravega dela (delovna obleka in obutev, zaščitna sredstva pri delu), krije izvajalec sankcij – JZ KP Kolpa. Podlaga za povračilo

stroškov je poročilo o opravljenih urah dela v splošno korist, liste prisotnosti na delu, dokazila o nastalih stroških v skladu z dogovorom.

Predvidene naloge za izvajanje del v splošno korist so: košnja trave, urejanje okolice, čiščenje brežin, zidarska in kamnoseška dela, urejanje sadovnjaka, pobiranje in sušenje sadja, priprava kurjave za muzej na prostem Šokčev dvor Žuniči, urejanje in priprava prireditvenega prostora ter druga fizična dela na zavarovanem območju Krajinski park Kolpa in javnih površinah. Glede na zmožnosti in kompetence lahko napoteni opravlja tudi aktivnosti v okviru rednih javnih nalog zavoda: premeščanje in dostava e-koles, spremljanje stanja električnih polnilnih postaj ter počivališč, urejanje spletne strani, zbiranje objav, urejanje fototeke, kot tudi strokovna dela (načrtovanje, analiziranje,...).

6.2.3 Usposabljanje na delovnem mestu

V sodelovanju z zavodom Želva (podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov) je zavod že sprejel na trimesečno usposabljanje na delovnem mestu osebo z invalidnostjo. V okviru ponudbe smo tudi v letu 2023 zainteresirane pripravljeni sprejeti, za aktivnosti, ki jih bi oseba na usposabljanju lahko opravljala.

6.2.4 Izobraževanje

Zaposleni se bodo v okviru možnosti v udeležili izobraževanj za dopolnitev in obnovo znanj za optimalno opravljanje nadzorne službe ter seminarjev in delavnic, povezanih z naravo dela s področja ohranjanja narave, naravovarstvenega nadzora, spodbujanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti, interpretacijskega vodenja ter pripovedovanja zgodb.

V skladu s trajnostnimi učinki projekta »Wool« - v katerem KP Kolpa neposredno ni sodeloval, je pa pridobil darilo – standardne statve in namizne statve za volno z namenom zagotavljanja trajnosti projekta, s strani partnerjev iz območja Primorske in Notranjske, so nastale obveznosti interpretacije obiskovalcem ter obvezne udeležbe na delavnici o promocije volne ter delavnici uporabe statev za volno. Prav tako sledi obveznost organizacije ene od izobraževalnih delavnic v Šokčevem dvoru.

Javni uslužbenec na delovnem mestu hišnik-vzdrževalec je v preteklem letu opravil izobraževanje za naravovarstveni nadzor. V letu 2023 bo napoten na izpit za nadzornika, kot tudi na izobraževanje in strokovni izpit iz upravnega postopka ter prekrškovni postopek za peto raven izobrazbe (Uredba, Uradni list RS št. 75/13 in 29/14).

Na predlog direktorja, kot tudi po lastni pobudi, se bodo zaposleni udeleževali strokovnih in drugih z delom zavoda povezanih seminarjev v organizaciji pristojnega ministrstva ali drugih ustanov fizično prisotnostjo, ali preko spleta.

Za krepitev zmogljivosti kadrov v naravovarstvu bodo zaposleni sodelovali na izobraževanjih Projekta LIFE-IP NATURA-SI.

7 FINANČNI NAČRT

7.1 Izhodišča za pripravo finančnega načrta

Finančni načrt je pripravljen skladno z izhodišči pristojnega ministrstva, za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2023, v skladu z Zakonom o izvrševanju proračunov RS za leti 2023 in 2024 in načrtovanimi drugimi viri financiranja javne službe ohranjanja narave na zavarovanem območju Krajinski park Kolpa. V skladu s predpisi JZ KP Kolpa, kot posredni proračunski uporabnik, ločeno prikazuje vsa sredstva, vire sredstev in rezultat po vrstah svojih dejavnosti.

Preglednica 12: Finančna izhodišča opravljanja nalog javne službe ohranjanja narave v KP Kolpa

Viri financiranja JZ KP Kolpa - finančna izhodišča 2023			Plan 2022-rebalans	Real. 2022 (den. tok)	Indeks: Plan - rebalans 2022 / Realizacija 2022	PLAN 2023	Indeks: Plan 2023 / 2022	Indeks: Plan 2023 / Real 2022
JAVNA SLUŽBA	Javni viri	MOP / MNVP - plače	127.986 €	127.657 €	99,74	145.260 €	113,50	99,74
		MOP / MNVP - mat. str.	92.844 €	92.305 €	99,42	66.910 €	72,07	99,42
		MOP / MNVP - investicije	9.838 €	9.832 €	99,94	7.000 €	71,15	99,94
		MOP / MNVP - PP 153234 (sredstva za tekoče transferje SKUPAJ)	230.668 €	229.794 €	99,62	219.170 €	95,02	99,62
		Sklad za podnebne spremembe - PP 559 (invazivke)	49.000 €	33.179 €	67,71	30.000 €	61,22	67,71
		Sklad za podnebne spremembe - PP 559 (mokrišča)	40.000 €	30.416 €	76,04	15.500 €		76,04
	Nejavni viri	PROJEKTI (sofinanciranje iz evropskih in drugih sredstev)	22.808 €	22.808 €	100,00	1.725 €	7,56	100,00
		DPJS (vstopnina ŠD, upravljanje s CDB Grduni, vodenja v okviru JS, Iz drobnice...)	10.000 €	12.000 €	120,00	16.500 €	165,00	120,00
TRŽNA DEJ.	Prodaja blaga in storitev na trgu	TD (prodaja v rokodelskem centru ŠD, prodaja knjig, komercialna vodenja in storitve,...)	1.500 €	384 €	25,60	1.500 €	100,00	25,60
SKUPAJ			353.976 €	328.581 €	92,83	284.395 €	80,34	92,83

Poslovne knjige zagotavljajo možnost ocenjevanja namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev. Ob upoštevanju zakonodaje in predpisov, ki urejajo finančno poslovanje posrednega proračunskega uporabnika zavod ločeno prikazuje sredstva, vire in rezultate po vrsti svojih dejavnosti pri čemer kot smiselno dopolnitev k temeljni dejavnosti v manjši meri izvaja tudi tržno dejavnost (TD). Zavod prednostno opravlja tiste vrste tržnih dejavnosti, za katere ne obstaja zasebna ponudba na trgu, pri čemer zavod ni privilegiran - ima na trgu enak položaj kot ostali gospodarski subjekti in ne ustvarja nelojalne konkurence lokalnim ponudnikom. Presežek prihodkov nad odhodki tržne dejavnosti se namenja izvajanju javne službe ohranjanja narave. Za ugotavljanje stroškov/odhodkov, ki so nastali pri ustvarjanju prihodkov iz opravljanja javne službe in tržne dejavnosti zavod uporablja sodila, v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11).

Računovodske evidence se vodijo po posameznih dejavnostih, oziroma stroškovnih mestih (SM). Od proračunskih sredstev pristojnega ministrstva se ločeno vodi poraba sredstev namenjenih za CDB Grduni, kot tudi sredstva, povezana z muzejem na prostem in info centrom Šokčev dvor Žuniči. Po posameznih stroškovnih mestih se vodijo investicije, drugi prihodki (in odhodki) javne službe (iz naslova vstopnin, vodenj), drugih prihodki in odhodki nejavni virov javne službe ohranjanja narave ter tržna dejavnost. Vzpostavljena so ločena stroškovna mesta za posamezne projekte, vozila in delovne stroje, skladno s potrebami.

7.2 Predračunski izkazi k FN 2023

V skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21) finančni načrt vsebuje upoštevajoče predračunske izkaze:

Tabela 5: Predračunska bilanca stanja

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK		Plan 2023	Indeks rasti	
			Realiz. 2021	Realiz. 2022		2023 / 2021	2023 / 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA V UPRAVLJANJU	001	252.715	221.808	250.208	99,01	112,80
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002					
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003					
02	NEPREMIČNINE	004	143.984	143.984	143.984	100,00	100,00
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	26.932	29.247	32.673	121,32	111,71
04	DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	547.583	476.282	652.456	119,15	136,99
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	411.920	369.211	513.559	124,67	139,10
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008					
07	DOLOGRAČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009					
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010					
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011					
	B) KRATKOČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	012	34.719	46.105	22.000	63,37	47,72
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ VNOČLJIVE VREDNOSTNICE	013	626	743	500	79,87	67,29
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	15.187	29.294	10.000	65,85	34,14
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	1.471	1.028	300	20,39	29,18
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016					
14	TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	9.980	9.774	3.000	30,06	30,69
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018					
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019					
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020		370	200		54,05
18	NEPLAČANI ODHODKI	021					
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	7.455	4.896	8.000	107,31	163,40
3	C) ZALOGE	023	2.924	2.999	2.000	68,40	66,69
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024					
31	ZALOGE MATERIALA	025					
32	ZALOGE DROBNEGA MATERIALA	026					
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027					
34	PROIZVODI	028					
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029					
36	ZALOGE BLAGA	030	2.924	2.999	2.000	68,40	66,69
37	DRUGE ZALOGE	031					
	I. AKTIVA SKUPAJ	032	290.358	270.912	274.208	94,44	101,22
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033					
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	034	21.311	17.111	17.700	83,06	103,44
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035					
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	9.614	9.188	10.200	106,10	111,01

22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	10.268	5.872	5.490	53,47	93,49
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	1.424	1.523	2.000	140,45	131,32
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	5	12	10	200,00	83,33
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040					
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041					
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042					
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043		516			
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČEN OBVEZNOSTI	044	269.047	253.801	256.508	95,34	101,07
90	SPLOŠNI SKLAD	045					
91	REZERVNI SKLAD	046					
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047					
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048					
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049					
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREMETENA STREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050					
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051					
9413	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052					
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053					
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054					
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055					
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	252.715	221.808	256.508	101,50	115,64
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057					
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	16.332	31.993	0	0,00	0,00
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059					
	I. PASIVA SKUPAJ	061	290.358	270.912	274.208	94,44	101,22
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	062					

Tabela 6: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK			Indeks rasti	
			Realiz. 2021	Realiz. 2022	Plan 2023	2023 / 2021	2023 / 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	239.455	316.241	284.395	118,77	89,93
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	239.355	316.241	282.895	118,19	89,46
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.	862					
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.	863					
761	PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA IN BLAGA	864	100	0	1.500	1500,00	
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	0	25	0		
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	580	0	0		
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867					
	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868					
	DRUGI PREVREDNOTEVALNI PRIHODKI	869					
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	240.035	316.266	284.395	118,48	89,92
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	116.349	170.151	138.635	119,15	81,48
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	213	0	500	234,74	
460	STROŠKI MATERIALA	873	25.421	39.127	72.435	284,94	185,13
461	STROŠKI STORITEV	874	90.715	131.024	65.700	72,42	50,14
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	122.781	127.563	145.260	118,31	113,87
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	95.317	97.864	111.454	116,93	113,89
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	15.386	16.200	13.424	87,25	82,86
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	12.078	13.499	20.382	168,75	150,99
462	G) AMORTIZACIJA	879	0	0	0		
463	H) REZERVACIJE	880	0	0	0		
del 465	J) DRUGI STROŠKI	881	536	332	500	93,28	150,60
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	0	6	0		
468	L) DRUGI ODHODKI	883	0	4	0		
	M) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884					
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885					
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886					
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	239.666	298.056	284.395	118,66	95,42
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	369	18.210	0		
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889					
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890					
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	891	369	18.210	0		
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	892	0	0	0		
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0	0		
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	4	4	4	100,00	100,00
	Število mesecev poslovanja	895	12	12	12	100,00	100,00

Tabela 7: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	282.745	1.500
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	282.745	0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOK.PROIZ.	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA IN BLAGA	664	0	1.500
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	0	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	150	0
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0	0
	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
	DRUGI PREVREDNOTEVALNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	282.895	1.500
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	137.135	1.500
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	500
460	STROŠKI MATERIALA	673	71.935	500
461	STROŠKI STORITEV	674	65.200	500
	F) STROŠKI DELA	675	145.260	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	111.454	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	13.424	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	20.382	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	0	0
463	H) DOLGOROČNE REZERVACIJE	680	0	0
del 465	J) DRUGI STROŠKI	681	500	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682		0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	0	0
	M) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0	0
	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685		
	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686		
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	282.895	1.500
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	0	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689		
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690		
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691		
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692		
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693		

Tabela 8: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu den. toka

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	Načelo denarnega toka			INDEKS	
			Realiz. 2021	Realiz. 2022	Plan 2023	2023 / 2021	2023 / 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	290.488	328.581	284.395	97,90	86,55
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	290.176	328.197	282.895	97,49	86,20
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	284.826	316.197	266.395	93,53	84,25
	a) Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	268.719	293.389	264.670	98,49	90,21
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	260.861	283.557	257.670	98,78	90,87
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	7.858	9.832	7.000	89,08	71,20
	b) Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0	0	0		
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408					
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409					
	c) Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0	0		
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411					
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412					
	d) Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	413	16.107	22.808	1.725	10,71	7,56
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414					
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415					
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	16.107	22.808	1.725	10,71	7,56
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417					
del 740	e) Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0	0		
741	f) Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	419	0	0	0		
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+428+488+489+490+429+430)	420	5.350	12.000	16.500	308,41	137,50
7102	Prejete obresti	422					
del 7100 + del 7101	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividenda javnih podjetij, javnih skladov in javnih finančnih institucij ter drugih podjetij in finančnih institucij	423		25			
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487					
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	4.940	11.825	16.350	330,97	138,27
72	Kapitalski prihodki	425					
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	410	150	150	36,59	100,00
731	Prejete donacije iz tujine	427					
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428					
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488					
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489					
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490					
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429					
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430					
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	312	384	1.500	480,77	390,63
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev	432	312	384	1.500	480,77	390,63
del 7102	Prejete obresti	433					
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	284.515	314.492	284.395	99,96	90,43
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	284.203	314.108	282.895	99,54	90,06
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	103.608	109.773	124.624	120,28	113,53
del 4000	Plače in dodatki	440	93.908	97.925	109.329	116,42	111,65
del 4001	Regres za letni dopust	441	4.976	5.991	5.400	108,52	90,14
del 4002	Povračila in nadomestila	442	4.724	5.857	8.024	169,86	137,00
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443			1.871		
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444					
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445					
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446					
	B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	16.703	17.884	20.636	123,55	115,39
del 4010	Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	8.332	8.898	11.073	132,90	124,44
del 4011	Prispevki za zdravstveno zavarovanje	449	6.670	7.105	7.380	110,64	103,87
del 4012	Prispevki za zaposlovanje	450	84	92	132	157,14	143,48

del 4013	Prispevki za porodniško varstvo	451	94	98	135	143,62	137,76
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	1.523	1.691	1.916	125,80	113,31
	C) Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	110.514	176.275	128.617	116,38	72,96
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	37.178	120.962	42.717	114,90	35,31
del 4021	Posebni material in storitve	455	8.195	4.416	35.200	429,53	797,10
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	8.052	10.057	11.200	139,10	111,37
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	6.680	5.482	6.500	97,31	118,57
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	768	1.474	800	104,17	54,27
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	24.557	27.066	25.000	101,80	92,37
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	4.950	6.300	5.200	105,05	82,54
del 4027	Kazni in odškodnine	461					
del 4028	Davek na izplačane plače	462					
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	20.134	518	2.000	9,93	386,10
403	D) Plačila domačih obresti	464	0	0	0		
404	E) Plačila tujih obresti	465	0	0	0		
410	F) Subvencije	466	0	0	0		
411	G) Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0	0		
412	H) Transferi neprofitnim organizacija in ustanovam	468	0	0	0		
413	I) Drugi tekoči domači transferji	469	0	344	0		
	J) Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	53.378	9.832	9.018	16,89	91,72
4200	Nakup zgradb in prostorov	471					
4201	Nakup prevoznih sredstev	472					
4202	Nakup opreme	473	53.378	9.832	9.018	16,89	91,72
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474					
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476					
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477					
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478					
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479					
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480					
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	312	384	1.500	480,77	390,63
del 400	A) Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482		0			
del 401	B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova porab blaga in storitev na trgu	483					
del 402	C) Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	312	384	1.500	480,77	390,63
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	5.973	14.089	0		
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	0	0		

Tabela 9: Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Izjavljamo, da Predračunski izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov nima stanja.

Tabela 10: Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	ZNESEK			INDEKS	
			Realiz. 2021	Realiz. 2022	Plan 2023	2023 / 2021	2023 / 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0	0	0,00	0,00
	Domače zadolževanje						
500	(552+553+554+555+556+557+558)	551		0	0		
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552		0	0		
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553					
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554					
del 5003	Najeti krediti pri proračunu lokalnih skupnosti	555					
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556					
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557					
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558					
501	Zadolževanje v tujini	559					
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560		0	0	0,00	0,00
	Odplačila domačega dolga						
550	(562+563+564+565+566+567+568)	561	0	0	0		
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562		0	0		
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563					
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564					
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565					
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566					
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567					
del 5503	Odplačila dolga drugim domačim kreditodajalcem	568					
551	Odplačila dolga v tujino	569					
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0	0	0,00	0,00
	IX/1 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0	0	0,00	0,00
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH						
	(485+524+570)-(486+525+571)	572	5.973	14.089			
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH						
	(486+525+571)-(485+524+570)	573			5.000		

7.3 Načrt investicij

Zavod načrtuje investicije v višini 9.018 €, ki bodo, skladno z izhodišči za pripravo programa dela, v višini 7.000 € financirane iz proračunskih sredstev. Razporejene so po prioritetah:

2.3 Projektor – za predvajanje izobraževalnih vsebin pri delu ter na prireditvah in dogodkih,

3.4 Projektna dokumentacija CDB Grduni – ureditev dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, kar bo pomenilo osnovo za prijavo na projekt, s katerim bi se Center za doživljanje biodiverzitete v Grdunih celostno prenovil in postal medijsko in informacijsko središče zavarovane narave ter biotske raznovrstnosti ob Kolpi,

4.1 Namizni računalnik, monitor z MS Office 2021 in prenosnik s priklopno postajo, monitorjem, MS Office 2021 ter tipkovnico

Tabela 11: Načrt investicij

2.3 Projektor	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto - 2023	2024	2025	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MNVP	853		853			
občinski proračun	0					
lastna sredstva - DPJS	0					
ostali viri:	0					
SKUPAJ:	853	0	853	0	0	0

3.4. projektna dokumentacija - CDB Grduni	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto - 2023	2024	2025	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MNVP	6.982		1.982	5.000		
občinski proračun	0					
lastna sredstva - DPJS	3.018		2.018	1.000		
ostali viri:	0					
SKUPAJ:	10.000	0	4.000	6.000	0	0

4.1 namizni računalnik, monitor, MS Office 2021	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto - 2023	2024	2025	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MNVP	1.260		1.260			
občinski proračun	0					
lastna sredstva - DPJS	0					
ostali viri: ESRR	0					
SKUPAJ:	1.260	0	1.260	0	0	0

4.1 prenosnik, priklopna postaja, monitor, MS Office 2021, tipkovnica	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto	2023	2024	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MNVP	2.905		2.905			
občinski proračun	0					
lastna sredstva - DPJS	0					
ostali viri: ESRR	0					
SKUPAJ:	2.905	0	2.905	0	0	0

INVESTICIJE 2023 SKUPAJ	Celotna vrednost investicije	Realizacija		Plan		
		predhodna leta	ocena tekoče leto	2023	2024	naslednja leta
VIRI FINANCIRANJA:	1 do 5	1	2	3	4	5
državni proračun - MNVP	12.000	0	7.000	5.000	0	0
občinski proračun	0	0	0	0	0	0
lastna sredstva - DPJS	3.018	0	2.018	1.000	0	0
ostali viri:	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ:	15.018	0	9.018	6.000	0	0

8 IZDATKI PO VIRIH FINANCIRANJA

Finančni načrt poleg javnih virov, načrtovanih z izhodišči ministrstva, vključuje tudi prihodke in odhodke iz naslova nejavnih virov ter tržne dejavnosti, ki odražajo prizadevnost zaposlenih za pridobivanje dodatnih sredstev (nejavnih virov javne službe) za izvedbo programa dela.

Tabela 12: Izdatki po virih financiranja

Viri financiranja =>		Javni viri			Nejavni viri		Tržna dejavnost	SKUPAJ po vrsti izdatka	
		Sredstva državnega proračuna (MNVP)	PP 559 - Podnebni sklad (invazivke, mokrišča)	Sredstva občinskega proračuna	Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe*	Projektna sredstva	Sredstva prodaje blaga in storitev na trgu		
Vrsta izdatka	Plače in drugi izdatki zaposlenih skupaj s prispevki in davki	145.260 €						145.260 €	51,08%
	Izdatki za blago in storitve	66.910 €	45.500 €		14.482 €	1.725 €	1.500 €	130.117 €	45,75%
	Izdatki financiranja							- €	
	Investicijski izdatki	7.000 €			2.018 €			9.018 €	3,17%
SKUPAJ po virih		219.170 €	45.500 €	- €	16.500 €	1.725 €	1.500 €	284.395 €	
		77,07%	16,00%		5,80%	0,61%	0,53%		100%

9 PRILOGE

Priloga 1: Naloge upravljanja zavarovanih območij - 133. člen ZON

(Uradni list RS št. 96/04 – UPB, s spremembami in dopolnitvami)

- (1) Upravljavec zavarovanega območja opravlja varstvene, strokovne, nadzorne in upravljaljske naloge na zavarovanem območju.
- (2) Upravljavec opravlja kot javno službo te naloge:
- pripravlja predlog načrta upravljanja;
 - sprejema letni program dela na podlagi načrta upravljanja in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto ter opravlja oziroma skrbi za opravljanje v programu dela oziroma načrtu upravljanja določenih nalog;
 - sodeluje z lokalnimi skupnostmi pri doseganju namena zavarovanja in zastavljenih ciljev varstva in razvoja zavarovanih območij;
 - stalno spremlja in analizira stanje narave, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot na zavarovanem območju;
 - sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega, če so ta območja območno povezana z zavarovanim območjem;
 - upravlja nepremičnine, ki so v lasti ustanovitelja na zavarovanem območju, za potrebe upravljanja, če je v aktu o zavarovanju tako določeno;
 - sodeluje z zavodom pri pripravi naravovarstvenih smernic za del, ki se nanaša na zavarovano območje;
 - izvaja ukrepe varstva na zavarovanem območju;
 - sklepa pogodbe za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju iz 47. člena tega zakona;
 - sklepa pogodbe o skrbništvu nad naravnimi vrednotami na zavarovanem območju iz 48. člena tega zakona;
 - usklajuje in spremlja izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem;
 - skrbi za vzdrževanje, obnavljanje in varovanje naravnih vrednot na zavarovanem območju;
 - skrbi za predstavljanje zavarovanega območja;
 - sodeluje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju, jim strokovno pomaga in svetuje;
 - pripravlja in vzdržuje poti in označbe ter drugo infrastrukturo, ki je namenjena obisku zavarovanega območja;
 - vodi obiskovalce po zavarovanem območju;
 - zagotavlja dostop do informacij o zavarovanem območju.
- (3) Letni program dela na podlagi načrta upravljanja in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto upravljavec posreduje ministrstvu v soglasje.
- (4) Na podlagi javnega pooblastila izvaja upravljavec neposredni nadzor na zavarovanem območju in upravlja z bazami podatkov, ki se nanašajo na zavarovano območje, v skladu s tem zakonom.
- (5) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko v aktu o zavarovanju določi, da opravlja upravljavec samo nekatere naloge iz drugega in tretjega odstavka tega člena, če je s tem izpolnjen namen, zaradi katerega je bilo območje zavarovano.

Priloga 2: Kulturni in naravni spomeniki ter naravni rezervat v KP Kolpa

KP Kolpa	Krajevna skupnost Stari trg	Krajevna skupnost Sinji vrh	Krajevna skupnost Vinica	Krajevna skupnost Adlešiči
Naravni spomeniki	Kolpa Dečinska stena Velika stena nad Radenci Kobiljača	Kolpa Fortunova brajda	Kolpa Jama v kamnolomu Grajska lipa Zdenec Jarbol Ziljske vrbe	Kolpa Marindolska lipa Lipa v vasi Marindol Marindolski stelniki Vrhovske vrtače Dolenjski zdenec Fučkovski zdenec
Kulturni spomeniki	Stari trg ob Kolpi - Cerkev sv. Jožefa (EŠD 2316) Stari trg ob Kolpi - Pomembnejši grobovi (EŠD 10110) Dečina - Špeharjeva hiša (EŠD 10088) Gorenji Radenci - Ivančeva hiša (EŠD 10093) Gorenji Radenci - Arheološko najdišče Straža (EŠD 10092) Srednji Radenci - Cerkev sv. Marije Magdalene (EŠD 2318)	Breg pri Sinjem Vrh - Mlin in jez (EŠD 10086) Daljne Njive - Francoski kamen (EŠD 19325) Damelj - Cerkev sv. Mihaela (EŠD 2662) Damelj - Mlin z žago (EŠD 23890)	Vinica - Grad (EŠD 813) Vinica - Cerkev Matere božje na Žežlju (EŠD 2657) Vinica - Kapelice križevega pota na Žežlju (EŠD 10113) Vinica - Benetičev mlin (EŠD 23891) Vinica - Arheološko najdišče Šlemine (EŠD 9625) Podklanec - Cerkev sv. Jožefa (EŠD 2658) Zilje - Cerkev sv. Antona Padovanskega (EŠD 2174) Zilje - Kapelica svete Družine (EŠD 7464) Preloka - Šola (EŠD 24967) Preloka - Cerkev sv. Trojice (EŠD 2173)	Žuniči - Domačija Šokčev dvor (EŠD 7603) Miliči - Cerkev sv. Petra in Pavla (EŠD 10096) Pobrežje pri Adlešičih - Mlin in žaga (EŠD 10099) Pobrežje pri Adlešičih - Območje gradu (EŠD 9560)
Strogi naravni rezervat				Hrastova loza

Priloga 3: Uredba o Krajinskem parku Kolpa – izvleček

1. člen - namen in varstveni cilji

1. Z namenom, da se zavarujejo naravne vrednote ter ohrani biotska raznovrstnost in krajinska pestrost, se območje ob reki Kolpi od Starega trga do Fučkovcev določi za Krajinski park Kolpa (v nadaljnjem besedilu: park)
2. Namen ustanovitve parka je tudi povezovanje gospodarskega in socialnega razvoja na območju parka ter čezmejno sodelovanje
3. Varstveni cilji v parku so: ohranitev naravnih vrednot, ohranitev velike biotske raznovrstnosti, ohranitev populacij ogroženih in mednarodno varovanih prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst (v nadaljnjem besedilu: rastlinske in živalske vrste), ohranitev najmanj obstoječega obsega habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju in ohranitev krajine z mozaično razporejenostjo krajinskih struktur
4. Na območju parka se omogočajo in spodbujajo razvojne možnosti prebivalstva in trajnostni razvoj, ki je prilagojen značilnostim in potrebam varovanja parka, ter omogoča duhovno sprostitev in bogatitev človeka.

6. člen - razvojne usmeritve

Na območju parka se v okviru namena ustanovitve parka spodbuja trajnostni razvoj ob hkratnem zagotavljanju razvojnih možnosti prebivalstva, ki se uresničujejo zlasti:

- s spodbujanjem razvoja podeželja in trajnostnih oblik kmetovanja, ki so usklajene z varstvom naravnih vrednot in kulturne dediščine ter ohranjanjem biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti
- s spodbujanjem dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, izboljšanjem kmetijske infrastrukture in ohranitvijo naselij
- s povezovanjem kmetijske in turistične dejavnosti
- z okolju prijaznim turizmom in rekreacijo, izboljšanjem turistične infrastrukture in z gradnjo oziroma prenovo že obstoječih prenočitvenih zmogljivosti, pri čemer se obiskovalce usmerja na ekološko manj občutljiva območja
- z urejanjem prostora in obnovo vasi, tako da se ohranja krajinska pestrost in kulturna dediščina, izboljša okoljska, cestna in energetska infrastruktura ter omogočajo dopolnilne dejavnosti in nova delovna mesta
- z ohranjanjem kulturne dediščine
- z uporabo okolju prijaznih tehnologij in metod pri gospodarjenju z naravnimi viri, tako da se ohranja njihova ekosistemska vrednost in obnovljivost ter da se ohranjajo življenjski prostori rastlinskih in živalskih vrst in naravne vrednote.

7. člen - ukrepi

1. Razvojne usmeritve se uresničujejo zlasti z naslednjimi ukrepi:
 - omogočanjem sodelovanja prebivalstva na območju parka pri pridobivanju finančnih sredstev skozi različne razvojne programe iz različnih občinskih, državnih in meddržavnih virov
 - usmerjanjem sredstev lokalnih, državnih in mednarodnih skladov, ustanov oziroma organizacij v varstvene in razvojne projekte, usklajene z namenom ustanovitve parka
 - vzpodbujanjem razvoja tistih gospodarskih in drugih dejavnosti, ki s sonaravnim načinom izkoriščanja naravnih dobrin zagotavljajo gospodarski in socialni razvoj
 - izobraževanjem in ozaveščanjem prebivalstva na območju parka in nudenjem strokovne pomoči le temu
2. Razvojne usmeritve in ukrepi se podrobneje določijo v načrtu upravljanja parka.

16. člen - naravovarstvene naloge

- skrb za ohranjanje oziroma vzpostavljanje take rabe zemljišč, izvajanja dejavnosti in posegov, ki varujejo naravne vrednote in ohranjajo biotsko raznovrstnost
- ohranjanje oziroma vzpostavljanje takega stanja v prostoru, ki zagotavlja ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst
- ohranjanje za park značilne mozaične krajine in
- druge naloge, ki varujejo naravne vrednote in ohranjajo biotsko raznovrstnost ter krajinsko pestrost in so v skladu z načrtom upravljanja parka.

22. člen – naloge upravljavca

1. Upravljevec parka opravlja v okviru javne službe naslednje dejavnosti:
 - pripravlja predlog načrta upravljanja parka
 - sprejema letne programe dela parka na podlagi načrta upravljanja parka in opravlja oziroma skrbi za tam določene naloge
 - stalno spremlja in analizira stanje naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti v parku in pripravlja poročila o stanju v parku
 - skrbi za izvajanje varstvenih režimov in razvojnih usmeritev ter izvaja naravovarstvene naloge
 - skrbi za vzdrževanje, obnavljanje in varovanje naravnih vrednot v parku in drugih vrednih delov parka
 - sklepa pogodbe o varstvu iz zakona, ki ureja ohranjanje narave
 - sodeluje z zavodom pri pripravi naravovarstvenih smernic za del, ki se nanaša na park
 - sodeluje pri pripravi območnega in regionalnega razvojnega programa
 - usklajuje in spremlja raziskovalne naloge v zvezi s parkom
 - izvaja mednarodne projekte in sodeluje pri njihovem izvajanju, tudi z namenom pridobivanja sredstev za delovanje parka, predstavitev in strokovnih raziskavah parka
 - skrbi za predstavitev parka, ki vključuje tudi ozaveščanje javnosti o pomenu parka
 - zagotavlja dostop do informacij o parku in vodi informacijski center parka

- sodeluje z lokalnimi skupnostmi pri doseganju namena varstva in razvoja parka
 - sodeluje z lastniki zemljišč na območju parka in jim strokovno pomaga in svetuje
 - pripravlja in vzdržuje poti in označbe v parku ter drugo parkovno infrastrukturo, potrebno za obisk parka in opravlja vodniško službo po parku
 - ureja naravne vrednote ali dele parka za ogledovanje in obiskovanje v skladu z načrtom upravljanja parka
 - izvaja druge naloge v sklopu varstva in razvoja parka v skladu s to uredbo.
2. Upravljavec parka opravlja kot javno službo tudi naloge, ki se nanašajo na upravljanje z nepremičninami v parku, ki so v lasti države in služijo namenom parka.
 3. Podrobnejše naloge glede obsega upravljanja z nepremičninami v lasti države se določijo v aktu o ustanovitvi javnega zavoda.
 4. Vlada s sklepom določi nepremične iz drugega odstavka tega člena.

23. člen (javna pooblastila)

Poleg dejavnosti iz prejšnjega člena upravljavec parka v okviru javnih pooblastil: izvaja neposredni nadzor v parku

- upravlja z bazami podatkov, ki se nanašajo na park.

26. člen – financiranje (sredstva)

1. Upravljavec parka pridobiva finančna sredstva za upravljanje parka:
 - iz državnega proračuna
 - z vstopninami, dotacijami in donacijami
 - s sredstvi, pridobljenimi z upravljanjem nepremičnin
 - s prihodki od prodaje blaga in storitev, ki jih opravlja
 - iz različnih mednarodnih programov pomoči
 - s pridobivanjem sredstev na podlagi sofinanciranja programov in projektov, ki so v skladu z namenom ustanovitve parka, iz sredstev lokalnih, državnih in mednarodnih skladov, ustanov oziroma drugih organizacij
 - iz drugih virov.
2. Upravljavec parka lahko pridobiva sredstva tudi iz proračunov lokalnih skupnosti v skladu z njihovimi programi oziroma sprejetim načrtom upravljanja parka.
3. Del sredstev, pridobljenih na način iz prvega odstavka tega člena, se lahko namenijo za izvajanje razvojnih usmeritev parka v skladu z načrtom upravljanja parka.
4. Podrobnejše pogoje za pridobivanje sredstev iz prejšnjega odstavka, merila in postopke razdeljevanja sredstev ter odločanje o razdeljevanju in nadzor nad namensko porabo sredstev predpiše minister, pristojen za ohranjanje narave.

Priloga 4: Pravne podlage za delovanje zavoda

- 1 **Zakon o ohranjanju narave** (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP)
- 2 **Uredba o Krajinskem parku Kolpa** (Uradni list RS, št. 85/06, 46/14 – ZON-C in 54/18)
- 3 **Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Krajinski park Kolpa** (Uradni list RS, št. 98/06)
- 4 **Statut Javnega zavoda Krajinski park Kolpa** (Uradni list RS, št. 50/07 in 72/10)
- 5 **Odlok o razglasitvi Krajinskega parka Kolpa** (Uradni list RS, št. 82/98), v delu, ki se nanaša na kulturno dediščino
- 6 **Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)** (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12 33/13, 35/13, 39/13-odl. US, 3/14, 21/16, 47/18).

Sistem pravnih norm, v katerega je umeščeno varstvo narave v zavarovanem območju Krajinski park Kolpa in predpisi s finančnega področja:

- Ustava Republike Slovenije
- mednarodne konvencije
- pravo Evropske Unije
- upravno pravo:
 - o Zakon o varstvu okolja, Zakon o ohranjanju narave, Zakon o varstvu podzemnih jam in zakoni o ustanovitvi zavarovanih območij, odloki samoupravnih lokalnih skupnosti o ustanovitvi zavarovanih območij (razglasitvah naravnih znamenitosti)
 - o podzakonski akti kot izvršilni predpisi vlade in ministrstev:
- 1. Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19)
- 2. Pravilnik o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 117/02, 53/05 in 145/21)
- 3. Pravilnik o službenem znaku, izkaznici in uniformi naravovarstvenih nadzornikov (Uradni list RS, št. 41/15 in 64/17)
- 4. Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10)
- 5. Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11 in 86/16)
- 6. Uredba o določitvi programa usposabljanja za izvajanje neposrednega nadzora v naravi (Uradni list RS, št. 30/03 in 56/15)
- 7. Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18)
- 8. Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13)
- 9. Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 162/22)
- 10. Uredba o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (Uradni list RS, št. 39/08, 106/10, 78/12 in 58/17)
- 11. Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08)
- 12. Uredba o zatočišču za živali prosto živečih vrst (Uradni list RS, št. 98/02, 46/04, 39/08)
- 13. Uredba o zavarovanih prostoživečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14)
- 14. Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19)
- 15. Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03)
- 16. Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 150/22)
- 17. Zakon o javnih financah – ZJF (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US)
- 18. Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-II, 60/17 in 72/19)
- 19. Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11)
- 20. Zakon o računovodstvu – ZR (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
- 21. Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb)
- 22. Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb)
- 23. Zakon za uravnoteženje javnih financ – ZUJF (Uradni list RS, št. 40/12)
 - o odločbe, dovoljenja, soglasja
- civilno in kaznovalno – prekrškovno pravo:
 - o Zakon o prekrških (ZP-1) (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb)
 - o Kazenski zakonik (KZ) (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21 in 105/22 – ZZNŠPP)

Interni akti Javnega zavoda Krajinski park Kolpa

1. Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v javnem zavodu Krajinski park Kolpa
2. Dogovor o preprečevanju in odpravljanju posledic mobbinga v Javnem zavodu krajinski park Kolpa
3. Pravilnik o izvajanju notranje kontrole in ugotavljanju prisotnosti alkohola in nedovoljenih psiho aktivnih substanc pri zaposlenih v javnem zavodu Krajinski park Kolpa
4. Pravilnik o računovodstvu Javnega zavoda Krajinski park Kolpa
5. Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov
6. Pravilnik o razpolaganju z darili
7. Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ
8. Izjava o varnosti z oceno tveganja
9. Pravilnik o popisu
10. Katalog informacij javnega značaja
11. Načrt integritete
12. Načrt promocije zdravja na delovnem mestu
13. Sodila za razmejevanje dejavnosti JZ KP Kolpa na javno službo in tržno dejavnost

Priloga 5: Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN

Načrtovanje in poročanje nadzora iz PUN - Ta varstveni ukrep na območju KP Kolpa ni določen/predviden za nobeno območje Nature 2000.

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovan nadzor v programu dela (navesti načrtovano število nadzorov in načrtovano število lokacij)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva (v EUR) Plače (P) Material (M) Investicije (I)	Izvedba nadzora	Stanje izvedenosti aktivnosti nadzora
/	/	/	/	izvajati nadzor	/	/	/	/	/	/	/	/

Načrtovanje in poročanje komunikacije iz PUN

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Načrtovana komunikacijska aktivnost - orodje (koliko-krat)	Načrtovana komunikacijska aktivnost - deležniki (koliko)	Obdobje izvedbe	Načrtovane ure	Sredstva Plače (P) Material (M) Investicije (I) (v EUR)	Izvedena komunikacijska aktivnost - dejansko uporabljeno orodje (koliko-krat)	Izvedena komunik. akt. dejanski deležniki (koliko)	Stanje izvedenosti komunik. aktivnosti (šifrant)
Marindol	Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna rastišča kukavičevk)	ohrani se	/	komunikacijske aktivnosti	/	KP Kolpa	Seznanjanje lastnikov; Predstavitev širši javnosti	20	april-oktober	20	Redno delo	2 dogodka	5	
Marindol	Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)	ohrani se	/	komunikacijske aktivnosti		KP Kolpa	Seznanjanje lastnikov; Predstavitev širši javnosti	20	april-oktober	16	Redno delo	2 dogodka	15	

Načrtovanje in poročanje izvajanje vseh ostalih tipov ukrepov iz PUN

Ime območja	Ime vrste/HT	Podrobnejši varstveni cilj	Vrednost podrobnejšega varstvenega cilja (besedna)	Varstveni ukrep	Podrobnejše varstvene usmeritve	Odgovorni nosilec	Vir financiranja	Načrtovanje	Načrtovane ure	Sredstva Plače (P) Material (M) Investicije (I) (v EUR)	Izvajanje (stanje)
SI3000263 Kočevsko	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	ohrani se	mirne cone	upravljanje zavarovanih območij	usmerjati obisk	KP Kolpa	redno delo	jan-marec; nov-dec	14	Redno delo	
SI3000175 Kolpa	Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	ohrani se	mirne cone	določiti mirne cone	usmerjati obisk	KP Kolpa	redno delo	jan-marec; nov-dec	14	Redno delo	
SI3000263 Kočevsko	navadni škržek(<i>Unio crassus</i>)	se obnovi na	muljasta obala	usmerjati obisk	usmerjati turizem in čolnarjenje zaradi varstva muljaste obale	KP Kolpa	redno delo	maj-sept	10	Redno delo	
SI3000175 Kolpa	navadni škržek(<i>Unio crassus</i>)	se obnovi na	muljasta obala	usmerjati obisk	usmerjati turizem in čolnarjenje zaradi varstva muljaste obale	KP Kolpa	redno delo	maj-sept	10	Redno delo	

Priloga 6: Načrt spremljanja dogodkov v letu 2023

Datum	Kratek opis dogodka	Kraj izvajanja	Organizator dogodka	Vrsta sodelovanja (aktivnosti se bodo izvajale v skladu z navodili za varno izvajanje dejavnosti zaradi COVID-19)	Načrtovani izdatki JZ KP Kolpa	
					Udel. zap.	Opis
jan – mar	Udeležba na občnih zborih oziroma letnih skupščinah na podlagi povabil krajevnih skupnosti, društev, agrarnih skupnosti iz območja KP Kolpa	Krajinski park Kolpa	JZ KP Kolpa	udeležba direktorja ali pooblaščen osebe, predvidoma na 8 občnih zborih	1-2	službeno vozilo
jan –apr in okt – dec	Prelo – ob zgodnje pomladnih, jesenskih in zimskih večerih se širša javnost ob mojstrih domačih obrti uči predenja, vezenja, kvačkanja, tkanja, spletnja iz protja in ličkanja ter drugih uporabnih ročnih spretnosti.	Prostori KP Kolpa in druge lokacije po parku	JZ KP Kolpa	Prenos znanj, učenje domačih obrti, izvajanje delavnic, organizacija predavanj, delavnic, udeležba na dogodkih...	1	uporaba prostorov KP Kolpa, službeno vozilo ob dogodkih na terenu
apr – okt	Predstavitev ponudbe dobrot in rokodelskih izdelkov ter kulturne dediščine iz zavarovanega območja KP Kolpa	Mestne tržnice, prireditveni prostori (Črnomelj, Metlika, Semič, Novo mesto, Domžale, Ljubljana,...)	Občine, turistične pisarne, ministrstvo	Prodajna predstavitev, prikaz običaja zelenega Jurija,...	2-3	avtobusni prevoz, službeno vozilo, prikloniki – Belokranjski (kolo)dvor
feb-dec	Aktivnosti v okviru projekta »Iz drobnice«	Po vsej Slovenji	Partnerske org.	Predstavitev dosežkov ter izobraževanja	2	Prevoz, dnevnice, stroški predavateljev in animatorjev, material
15. 1.	Zimsko štetje vodnih ptičev	Vinica – Rakovec, ob reki Kolpi	DOPPS JZ KP Kolpa	skupaj s člani DOPPS in prostovoljci KP Kolpa popiše vodne ptiče od Prelesja do Rakovca	1-4	stroški prevoza na lokacije, malica za udeležence
22. 1.	Obračun – iskrena pripoved o sebi	Španski borci, Ljubljana	Violeta Tomič, KP Kolpa, KUD BRA	Predstavitev stojnice ZO KP Kolpa, promocijski materiali, pogostitev	2	stroški prevoza, material za pogostitev
27. 1.	Muzejska noč	Prilišče, Ozalj	Udruga Zora	Sodelovanje pri predstavitvi	2	prevoz
31. 1	Senzorično ocenjevanje suhomesnatih proizvodov	Novo mesto	KGZS-KGZ Novo mesto	Sodelovanje na tečaju	1	prevoz
2. 2.	Svetovni dan varstva mokrišč v Krajinskem parku Kolpa	Krajinski park Kolpa	JZ KP Kolpa	prispevek za medije ogled mokrišč	1	Stroški prevoza udeležencev
marec / april	Strokovno ocenjevanje domačih žganj in sadnih sokov z zaključno prireditvijo	Rim	Sadarsko društvo Bele krajine, KP Kolpa	član ocenjevalne komisije, hostesi, udeležba na podelitvi diplom	1-3	službeno vozilo, sodelovanje pri izvedbi degustacije ter zaključne prireditve
marec, april	Čistilna akcija KP Kolpa ob Svetovnem dnevu voda (22. marec) in Dnevu zemlje (22. april), čistilna akcija	Krajinski park Kolpa	JZ KP Kolpa	aktiviranje društev in prostovoljcev, pobiranje smeti na relaciji Prelesje – Dragoši	1-4	malica udeležencem akcije, gorivo za motorne žage, zaščitna sredstva in orodja, prevoz
marec	Prikaz pisanja Belokranjskih pisanic, prenos znanja na udeležence	Adlešiči, Vinica, Damelj, Prelesje	JZ KP Kolpa, KUD Božo Račič	Priprava, mentorstvo in izvedba vsaj 4 delavnic na ZO, nabava materiala	1	službeno vozilo, material
24.- 26. 3.	27. Gregorjev sejem – Skupaj za samooskrbo	Novo mesto	KZ Trebnje Krka	Predstavitev ZO s promocijskimi materiali, animacije za obiskovalce	2	službeno vozilo, potni stroški
10. april	12. Jurijev pohod po grajski pešpoti (Žuniči – Dragoši), na velikonočni ponedeljek, v počastitev Svetovnega dne zemlje	KP Kolpa	JZ KP Kolpa	urejanje pešpoti, košnja, obsekavanje organizacija dogodka in strokovno vodenje pohoda	2	avtobusni prevoz, malica in darilo pohodnikom
23. april.	Jurjevo – tradicionalni ljudski običaj: obhod »Zelenega Jureta« po domačijah in obdarovanje z zeleno brezovo vejico	Vinica, Adlešiči	KUD Oton Župančič Vinica, KD Adlešiči	fotografiranje spreveda zelenega Jurija, objava za medije	1-2	službeno vozilo
april	Dobrodošli v Domžalah – prodajno promocijska predstavitev ZO območja KP Kolpa in Bele krajine	Domžale tržnica	KUD Božo Račič Občina Domžale, KP Kolpa	Organizacija in izvedba Jurjevega spreveda in tržnega dne	2	avtobusni prevoz, promocijski material, rekviziti
30. april	Pohod po Sejmski pešpoti	Žuniči – Vinica	JZ KP Kolpa; KUD Preloški muzikanti	urejanje pešpoti, košnja, obsekovanje, organizacija dogodka	2	službeno vozilo, delovni stroji in orodja, gorivo
maj	Teden vseživljenjskega učenja 2023	KP Kolpa	ZIK Črnomelj	poročanje o dogodkih, objave aktualnih dogodkov	1	/

7. 5.	Tradicionalni mednarodni Pohod po najjužnejši slovenski pešpoti in Dan Evrope	Srednji Radenci – Damelj – Srednji Radenci	TD Poljanska dolina ob Kolpi	udeležba na prireditvi, postavitve promocijske stojnice na poti, priprava poti	1-2	službeno vozilo
19.-21. 5.	Predstavitve dejavnosti KP Kolpa na osrednji tradicionalni prireditvi Vinska vigred v Beli krajini	Metlika	Prireditveni odbor Vinske vigredi	promocijski materiali	1-2	službeno vozilo
28. 5.	DAN ODPRTIH VRAT V KP KOLPA ob Svetovnem dnevu biodiverzitete (22. maj) in Evropskem dnevu parkov (24. maj)	Žuniči – Šokčev dvor	JZ KP Kolpa	organizacija dogodka, objava v medijih, vodena predstavitve in sprejem gostov, stojnice z rokodelskimi izdelki ter pridelki s kmetij, rokodelske delavnice, kulturni program, srečanje z lokalnimi prebivalci	3	pogače, pijača za obiskovalce, malica za sodelujoče, službeno vozilo
junij	Tradicionalni pohod po Župančičevi poti	Dragatuš - Vinica	ŠTD Vinica	udeležba na dogodku, sodelovanje pri organizaciji	2	službeno vozilo
julij - september	ODPRTA VRATA BELE KRAJINE – v rednih dnevnih ali tedenskih terminih odpirajo vrata najrazličnejši ponudniki iz BK	Šokčev dvor, Žuniči	JZ KP Kolpa	Vodena predstavitve vsak torek, s pričetkom ob 11. uri in zaključkom ob 13. uri	2	material za sprejem, peka pogače
4.6.	Belokranjska razstava ovac in koz v Semiču	Semič	DRD Bela krajina	predstavitve ZO in aktivnosti na projektu Blagovna znamka Bele krajine – Belokranjski (kolo)dvor, rokodelske delavnice	3	službeno vozilo in priklopnik, priprava pokušin iz lokalnih surovin in proizvodov
23. 6.	Kresni večer – tradicionalni ljudski običaj: obhod domačij v Krajevni skupnosti Adlešiči s kresno pesmijo Bog daj, bog daj dober večer, daj bog, Marija daj dobro leto	Adlešiči	KUD Božo Račič Adlešiči, učenci OŠ Vinica	Snemanje, fotografiranje, objava za medije	2	službeno vozilo
23.–25. 6.	Predstavitve dejavnosti KP Kolpa na tradicionalni osrednji belokranjski prireditvi - Jurjevanje v Beli krajini	Črnomelj	Občina Črnomelj, RIC Bele krajina	predstavitve ZO in aktivnosti na projektu Blagovna znamka Bele krajine – Belokranjski (kolo)dvor, rokodelske delavnice	2-3	službeno vozilo in priklopnik, priprava pokušin iz lokalnih surovin in proizvodov
jul - avg	Predstavitve KP Kolpa na lokacijah ob Kolpi	Kampi in šotorišča ob Kolpi,...	KP Kolpa	predstavitve JZ KP Kolpa in zavarovanega območja gostom, promocijski materiali	2	službeno vozilo
26. – 31. 8.	AGRA 2023 – mednarodni kmetijsko – živilski sejem	Gornja Radgona	Pomurski sejem, skupnost parkov, KP Goričko	predstavitve s promocijskimi materiali, animacije za obiskovalce, sodelovanje - predavanje na strokovnem posvetu	2	nastanitev in prehrana sodelavcem, potni stroški
september	BICKA – festival ovčje volne na Solčavskem	Solčava	JZ Center Rinka	vodena strokovna ekskurzija za deležnike, predstavitve ZO, rokodelske delavnice	3	organizacija, prevoz in vodenje
9. 9	Tekmovanje v strižnji ovac, prikaz predelave volne	Sora	RC Novo mesto	Izvajalske aktivnosti – mehke vsebine, v okviru projekta Iz drobnice: predavanje, izobraževalni tečaj, delavnica	2-3	priprava gradiva, organizacija in koordinacija predavateljev, izvajalcev delavnic, udeležba na dogodku
22.-24. 9.	NARAVA - ZDRAVJE 2023 – sejem ponudbe izdelkov, dejavnosti in idej za zdravo življenje	Ljubljana	Gospodarsko razstavišče LJ	predstavitve dejavnosti KP Kolpa v okviru zavarovanih območij oz. destinacije	1	kotizacija, potni stroški
24. 9.	JESENSKA ZGODBA V ŠOKČEVEM DVORU, ob Svetovnem dnevu turizma (27. september)	Šokčev dvor, Žuniči	JZ KP Kolpa	vodena predstavitve ZO, avtohtonih pasem živali in aktivnosti na projektu KBZBK – Belokranjski KoloDvor ter Iz drobnice, rokodelske delavnice, kulturni program, srečanje z lokalnimi prebivalci	3	organizacija, namestitve opreme, najem šotora, material za pokušine, nastopajoči
september	Letno srečanje zaposlenih v ZO	Solčava	Občina Solčava	Strokovne in družabne aktivnosti	4	Prevoz, dnevnice
okt. – dec.	Strokovna ekskurzija zaposlenih v KP Kolpa in deležnikov iz zavarovanega območja	Izbrano zavarovano območje	KP Kolpa	organizacija ekskurzije, povabilo deležnikom iz parka	4	organizacija, avtobusni prevoz, vstopnine, vodenje
2. 10.	Evropski dan opazovanja ptic v Krajinskem parku Kolpa	Krajinski park Kolpa	JZ KP Kolpa	objava za medije	1	/
10.-12. 11.	Likovna kolonija – VINOREL	Adlešiči - Žuniči – Grduni - Prilišče (HR)	JZ KP Kolpa, Udruga Zora in ULAK Karlovec	priprava materialov, organizacija dogodka, prehrane ter nočitev za slikarje, izvedba razstave	2	prehrana in nočitve za slikarje, platna, barve, gorivo za službeno vozilo